

hình bóng cha
trong đời

TIM NGUYỄN

“náu một đời,
giữ một thời”

BAM MAI

tre'

xe tăng & hạnh đầu đà

TUỞNG NĂNG TIẾN

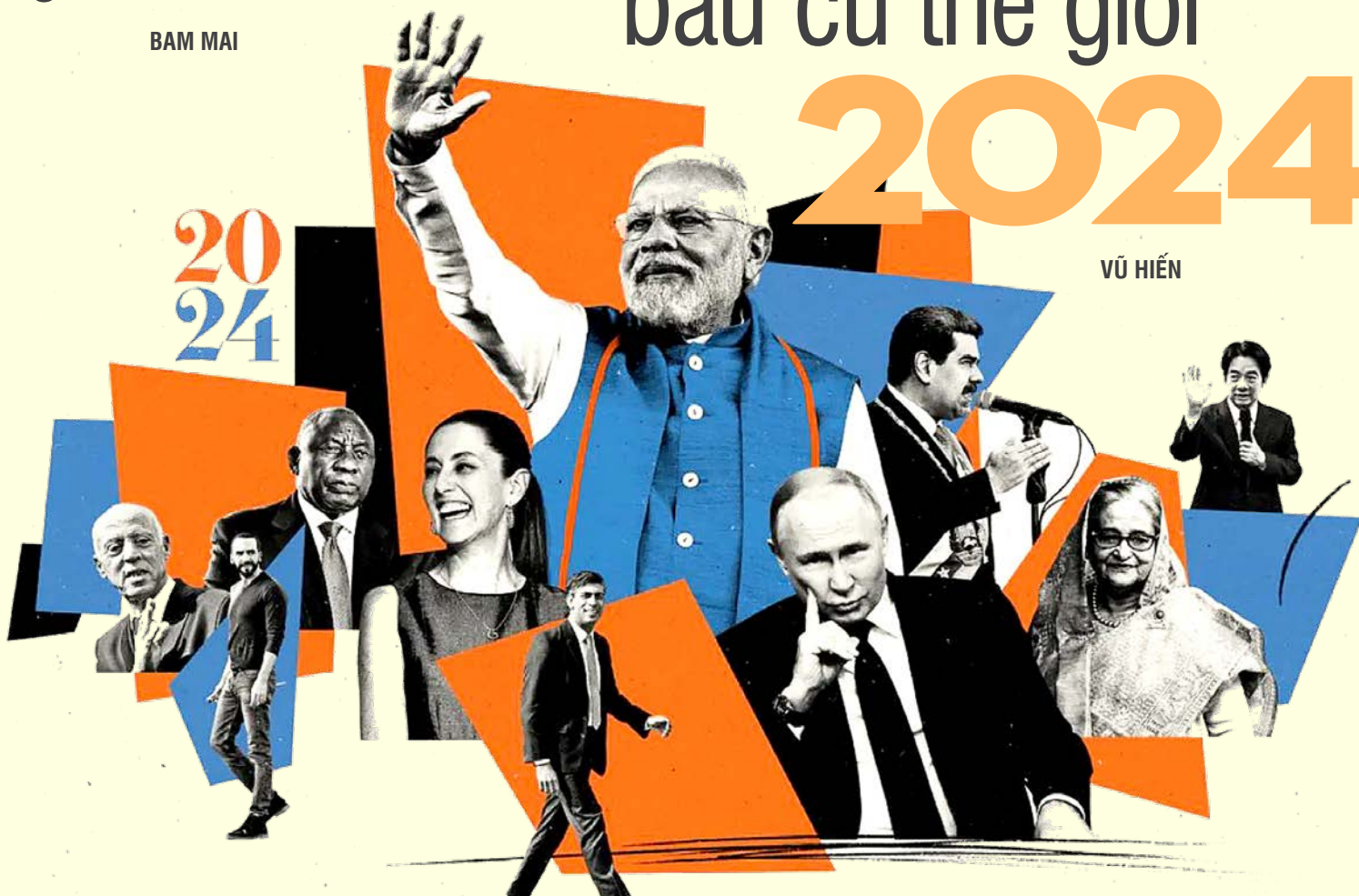
trúng ung

DU UYÊN

bầu cử thế giới

2024

VŨ HIẾN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnnguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trần Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Chuyện chiếc ghế cũ
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Bầu cử thế giới 2024
9		Mộc Mạc	Cô đơn
10	THẾ GIỚI THẾ MỀN	Trần Lý Lê	Người trẻ & chiến tranh
13	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Bớt ăn muối
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	Hình bóng Cha trong đời
17	TẢN VẤN	Nguyễn Tường Nhung	Nỗi buồn man mác
20		Tám Vạn	Thi sĩ Huyền Chi & bóng thuyền viễn xứ muôn phương
23	MIỆNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Trúng ung
27	THƯ TÍN	Trẻ	
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Người Nhật dạy trẻ
29	TRANG PHỤ NỮ	Tiêu Huyền	Khoe mẽ
30		Ban Mai	“Niu một đời, giữ một thời”
33	LUẬT DI TRÚ	Lê Minh Hải	Di dân tăng vọt ở Mỹ
34	TRUYỆN NGẮN	Nguyễn Thi Thanh Dương	Ba ơi, trời gió...
37	Kiến thức phổ thông	Phượng Nghi	Một số phát minh mới
38		Tạ Phong Tấn	Nguy cơ tiềm ẩn trên đường
40	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	80 năm D Day
43	MỆO VẬT	Hoàng Hường	Lưới lọc không khí - Air Filter
44		Hồ Đắc Vũ	Cuộc cách mạng xe điện
47		Hai Quê	Đời là gì hử Ba?
48	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Sandal mùa Hè
50	TRANG THƠ	Sao Khuê	Tưởng nhớ bạn bè
52	MỤC THUẾ VỤ	Nguyễn Đài Thi	
54		Huỳnh Hoa	Vị bác sĩ đó là Bố tôi
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Chick!
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RÊ KA	Trẻ	Container
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyên	Bưu chính xưa
63	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Chỉ tiêu an toàn trên mạng
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Xe bus ở Mỹ
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Bệnh cao máu và người lớn tuổi
66		Đào Thị Thanh Tuyền	Gỏi cá mai & chè trái cây
69	BIẾM HỌA	Trẻ	
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Những giống hoa mùa Hè
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT	Trẻ sưu tầm	
74		Kim Loan	Ba của các con tôi
77		Uyển Ca	Tâm sự của người bán cá
80	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Nguyễn Văn Lục	Những người có công với sách cũ Miền Nam
82	TRONG HẦM RƯỢU	Huỳnh Phan Anh	Hiện tượng Duyên Anh
86	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Thịt bẩn nhập cảng
89	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Ngộ nhận về cà phê
90		Đào Duy Hòa	Cám ơn Bố!
94	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ	
96	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B.Tuyền	
100	SỔ TAY THƯỜNG DÂN	Tưởng Năng Tiến	Xe tăng & Hạnh Đầu Đà
105	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

Chiếc ghế cũ. Một đồ vật tầm thường như thế nhưng có khi nó lại thân thiết và quý giá vô ngần đối với ta. Và đúng như lời Saint-Exupery nói: Ý nghĩa của sự vật không nằm chính ở trong sự vật đó, mà là do thái độ và cảm xúc của con người đối với nó. Mời các bạn đọc câu chuyện cảm động sau đây

NS

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Chuyện chiếc ghế cũ

NHƯ SAO

“Mẹ ơi, con đã về.” Mẹ đang cúi húi trong bếp. John reo lên: “Ồ, cái gì thơm thế?” Mẹ quay lại nói: “John, con đã về đó ư?” John chạy đến, nhón lấy một cái bánh cookie cho vào mồm. Cậu nhìn qua cửa sổ. Những vật nặng loang lổ trên bờ tường. Một con sơn ca đang cất tiếng hót. John cảm thấy ấm áp trong người. Pop Pop, ông nội của John, vẫn sống với con và cháu kể từ lúc bà nội lìa đời. Lúc này, Pop Pop đang cúi đầu nhìn xuống đất

như thể tìm kiếm một vật gì. Và ông nói: “Khi con chim sơn ca hót...” Ông dừng lại, dường như đang nhớ một điều gì.

“Mùa Xuân đã về”. Mẹ của John nổi lời ông. “Chúng ta phải nghĩ tới vụ dọn dẹp nhà cửa cho mùa Xuân mới. John, con đã nghỉ học, có thể giúp mẹ chứ?” John tán thành ngay. “Được thôi. Được thôi mẹ...”

Ngày hôm sau, John và mẹ cùng dọn dẹp nhà cửa. Dưới nhà, trên lầu đều sạch, không

một vết bụi. Một lần, hai người gieo mình xuống chiếc sofa. Bỗng mẹ chỉ chiếc ghế của ông và nói: “Ý, trời đất ơi! Cái ghế cũ kia phải được dọn đi thôi. Chúng ta sẽ mua cho ông một cái ghế mới tinh.”

John đồng ý với mẹ. Cái ghế đã cũ lắm rồi, cũ và mòn, đôi chỗ còn bị rách. Phải bỏ đi thôi và mua cho Pop-Pop một cái ghế mới. John cũng đồng ý như thế. “John, con đến giúp mẹ một tay.” Mẹ của John đang cố gắng nhấc

cái ghế lên. “Chúng ta sẽ đem cái ghế này để ngoài lề đường cho xe rác hết đi.” Trong khi hai mẹ con cố gắng khiêng cái ghế đi thì Pop-Pop đi lần tới phía cửa. Nhìn thấy những gì đang diễn ra, ông la lên: “Ồ, không!” Ông phản đối. “Các người không được khuân cái ghế tôi đi.”

“Nó đã cũ mà ông. Cái ghế đã mòn, hư.” Mẹ của John cố gắng chống chế.

“Không.” Pop-Pop la lên. Ông cố gắng đẩy cái ghế về chỗ cũ.

“Nhưng ông ơi, nó đã cũ lắm rồi. Con sẽ mua cho ông cái ghế mới.” Mẹ của John cố gắng thuyết phục Pop.

“Không, tôi không cần cái ghế mới. Tôi chỉ yêu cái ghế cũ này thôi.” Pop-Pop nói, giọng ông run run.

“Thôi được.” Mẹ của John nói. “Đợi tối nay sẽ bàn lại với Matt.” Matt là cha của John, giờ này đang làm việc ở sở.

Thở ra nhẹ nhõm, Pop-Pop đến ngồi vào chiếc ghế và nhắm mắt lại.

“Pop-Pop ơi, sao không để cho mẹ con và con đem bỏ cái ghế ấy đi?” John hỏi khi mẹ cậu đã rời phòng. “Nó đã cũ lắm rồi, ông ạ.”

“Con không thể nào hiểu được đâu.” Ông lắc đầu nói. Một lát sau, ông tiếp. “Ông ngồi trên chính cái ghế này khi ông nói lời cầu hôn bà nội con. Chuyện đã xưa lắm rồi nhưng khi ông ngồi vào cái ghế và nhắm mắt lại là ông thấy bà con đang đứng bên ông.” Ông nói và vuốt ve tay ghế.

Thật là kỳ lạ, John nghĩ, làm sao ông có thể nhớ được một chuyện xưa như vậy trong khi ông gần như quên hết mọi chuyện trong hiện tại. John ngồi xuống nền nhà cạnh chân Pop-Pop nghe ông kể chuyện.

“Cái đêm bố con sinh ra đời ông cũng ngồi chờ trên cái ghế này. Lòng ông bồn chồn lo lắng cho tới khi người ta đặt đứa bé vào tay ông. Thật chưa bao giờ ông hạnh phúc như thế.”

“Đường như con bắt đầu hiểu.” John nói trong vẻ nghĩ ngợi.

“Nhiều năm sau ông cũng lại ngồi trên chính cái ghế này khi bác sĩ báo tình trạng bệnh nặng của bà con. Rồi khi bà mất, ông vô cùng đau đớn nhưng cái ghế này đã mang lại cho ông sự ấm áp và an ủi.” Giọng ông như vỡ ra khi nhắc lại chuyện cũ.

“Con xin lỗi ông.” John nhìn ông thương cảm. “Giờ thì con đã hiểu. Đây không chỉ là cái ghế cũ. Nó chính là một người bạn.”

“Vâng, ông và cái ghế đã trải qua nhiều cảnh huống bên cạnh nhau.” Rồi Pop-Pop lục túi lấy khăn tay ra xì mạnh vào trong đó.

Tuy nhiên đêm đó khi Pop-Pop và John ngủ thì bố mẹ khiêng cái ghế ra để ở vỉa hè trước nhà. Trời không có sao. Mùa xuân đã lùi bước nhường cho những bông tuyết rơi xuống từ bầu trời tối đen và phủ một lớp trắng lên cái ghế của Pop-Pop.

Sáng hôm sau ông thức dậy ra đứng bên cửa sổ nhìn xuống đường. Chợt ông nấc lên, lệ trào ra trên khóe mắt, John đứng nhìn theo dõi nỗi đau của ông. Bên ngoài tuyết đã phủ trắng chiếc ghế bên vệ đường. Tiếng nổ máy của chiếc xe rác đang tiến tới gần nhà khiến John phải quyết định hành động. “Đừng! Đừng lấy cái ghế ấy đi!” John la lên và đưa cả hai tay lên ngăn người tài xế xe rác không cho chở chiếc ghế đi. Đoạn cậu bé vào nhà đứng trước mặt mẹ. “Mẹ nhìn Pop-Pop kìa. Mẹ không thể liệng bỏ cái ghế cũ của ông được. Nó đã làm bạn với ông suốt bao nhiêu năm. Nó chính là một người bạn.”

Mẹ của John đưa mắt nhìn và bước về phía Pop-Pop. Bà lấy tay chùi giọt nước mắt trên mặt ông. Rồi bà ôm ông vào vòng tay của mình. “Con xin lỗi ông. Con cứ nghĩ... Con đã không hiểu được sự quan trọng của chiếc ghế đối với ông. Con và John sẽ đem chiếc ghế vào lại trong nhà.”

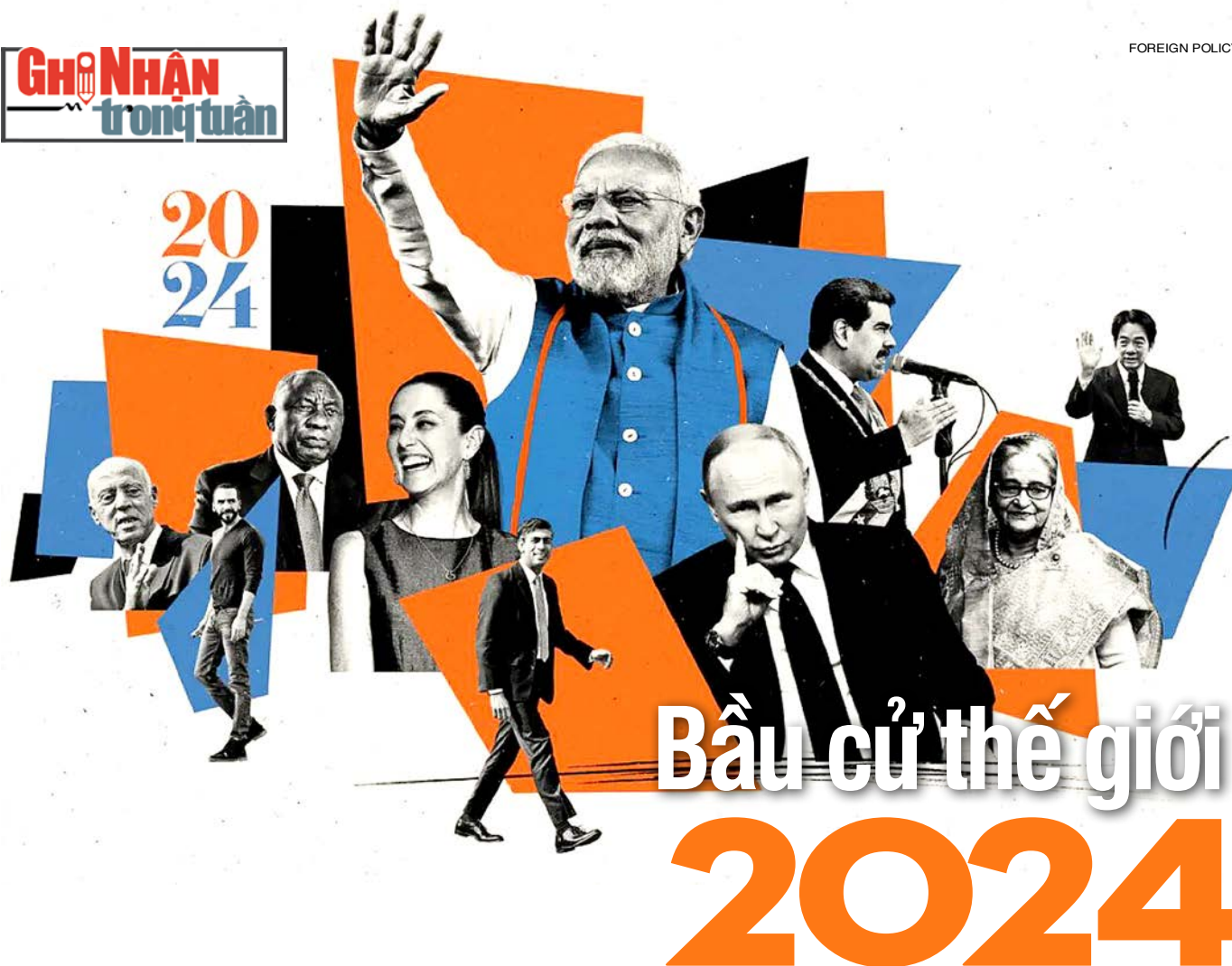
Mẹ và John dùng tay phủi sạch tuyết bám trên ghế đoạn khiêng nó vào nhà, đặt nó cạnh lò sưởi để nó hong khô. Rồi bà bước lui nhìn chiếc ghế như thể mới thấy nó lần đầu. Bà nói đùa: “Chà, nó làm cho căn phòng có một vẻ đặc biệt riêng.”

Cả John và Pop-Pop cũng hân hoan công nhận rằng căn phòng này mà không có chiếc ghế cũ ấy trông sẽ buồn chán đến thế nào.”

NS

(THEO CHRISTA HOLDER OCKER)

20
24

Bầu cử thế giới 2024

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Cho tới thời điểm này chúng ta đã đi hết nửa đường của một năm bầu cử lớn nhất trong lịch sử nhân loại với kết quả có thể nói là có nhiều điều bất ngờ xảy ra và một lần nữa nhắc nhở các chính trị gia là đừng đánh giá thấp lá phiếu của cử tri là những người dân bình thường phải lo toan cho cuộc sống của chính họ.

Nhìn lại các cuộc bầu cử diễn ra trong tuần qua với sự tham gia của các quốc gia với khoảng 1.1 tỷ cử tri, tương đương khoảng một nửa tổng số cử tri dự kiến sẽ đi tới các phòng phiếu trên toàn thế giới trong năm nay. Từ Mexico đến Ấn Độ và Nam Phi, lá phiếu cử tri đã đưa tới những kết quả đi ngược lại với những dự đoán trước

đó, khiến thị trường tài chính rung chuyển sau khi kết quả cho thấy có những chiến thắng bầu cử tưởng là áp đảo nhưng chỉ với số phiếu sát sao – và ngược lại – và ưu tiên hàng đầu trong quyết định bỏ phiếu của cử tri là triển vọng kinh tế đối với cuộc sống của chính họ trong lúc lãi suất tăng cao và tình trạng lạm phát kéo dài.

Kết quả những cuộc bầu

cử trên báo trước phần nào về các cuộc bầu cử quan trọng sắp tới tại Hoa Kỳ và Châu Âu, hoặc cũng có thể xem như một lời nhắc nhở cho chúng ta rằng những dự đoán về kết quả bầu cử cũng chỉ là những dự đoán.

Nhìn lại các cuộc bỏ phiếu trong suốt tuần qua cho thấy một thông điệp chung là sự bất mãn của cử tri đối với tình trạng lạm phát, thất nghiệp và tham

những. Những đảng nào trong lúc tranh cử đưa ra mục tiêu để giải quyết những mối quan ngại của cử tri gặt hái được kết quả tốt hơn. Những chính trị gia phản ứng chậm đối với những mối quan ngại trên đều gặp thất bại.

Kết quả bầu cử tuần qua là bài học thường hay bị bỏ quên trong cơn sốt của các cuộc bầu cử: Chính trị là điều không thể đoán trước, các cuộc thăm dò dư luận và bên ngoài phòng phiếu có nhiều khả năng bị sai và các lá phiếu thường mang lại những bất ngờ. Và, quan trọng hơn nữa đối với những ứng cử viên đang vận động trong các cuộc bầu cử lớn sắp diễn ra, ở Hoa Kỳ, Vương quốc Anh và nhiều nơi khác, đó là cảm nhận của cử tri về tình trạng tài chính của gia đình họ vẫn là vấn

đề quan trọng.

Tại Mexico và Nam Phi

Tại Mexico, ông López Obrador đã tạo dựng được tỷ lệ ủng hộ cao bằng cách giúp cho người dân vượt qua những khó khăn trong cuộc sống do hậu quả của trận đại dịch. Các chính sách như tăng gấp đôi mức lương tối thiểu trong 6 năm qua và phân phát tiền cho người dân thuộc đủ mọi thành phần, từ người già đến sinh viên, đã phần nào giúp cho nhiều người trong việc đối phó với làn sóng lạm phát tăng cao khiến cho nhiều quốc gia trên thế giới phải khốn đốn trong mấy năm gần đây, mang lại lợi thế cho bà Claudia Sheinbaum, người kế nhiệm được ông chọn, trở thành nữ tổng thống đầu tiên của quốc gia này.

Trong khi các cuộc thăm dò trước đó đưa ra dự đoán là đảng Đại hội Dân tộc Phi châu (ANC) sẽ không thể giữ được đa số ghế như thường lệ ở Nam Phi, nhưng số phiếu bầu bị sụt giảm quá nhiều của đảng này đã khiến ngay cả những người theo dõi sát các cuộc thăm dò cũng tỏ ra bối rối. Kết quả của cuộc bầu cử ở Nam Phi được nhiều người coi như là sự trừng phạt nặng đối với đảng ANC sau nhiều năm cầm quyền đưa đến nhiều vụ bê bối tham nhũng và các chính sách thất bại không thể cung cấp được việc làm, nhà ở và an ninh cho phần lớn cử tri.

Tại Ấn Độ

Tuy nhiên, bất ngờ nhất là kết quả của cuộc bầu cử lớn và kéo dài lâu nhất của thế giới. Các cử tri Ấn Độ đã làm hỏng kế

hoạch của ông Narendra Modi để bắt đầu nhiệm kỳ lãnh đạo thứ ba với đa số phiếu quá nhỏ, sẽ hạn chế các chương trình phúc lợi của chính phủ và cản trở khả năng của ông trong việc thúc đẩy một chương trình kinh tế nhằm nói lỏng luật lao động. Đảng Nhân dân Ấn Độ (BJP) của ông Modi đã cung cấp gạo miễn phí cho tất cả các gia đình kể từ trận đại dịch, nhưng phe đối lập đưa ra đề nghị tăng gấp đôi lương qua một chương trình phúc lợi bảo đảm số ngày làm việc ở các thôn làng và cam kết xóa nợ cho sinh viên.

Kế hoạch tranh cử của ông Modi là nhằm khơi động tinh thần chủ nghĩa dân tộc Ấn Độ bằng những luận điệu mang tính cách tôn giáo gây chia rẽ và tìm cách không chế các nhân vật đối lập đã bị phản tác dụng. Trước cuộc bầu cử, Một số nhân vật và đảng phái đối lập đã phải đối mặt với các cuộc điều tra về thuế và tham nhũng. Một chính trị gia đối lập nổi tiếng đã mất một phần lớn thời gian của cuộc bầu cử kéo dài 6 tuần của Ấn Độ ở trong tù, được thả ra chỉ

Cử tri Ấn Độ đi bầu
- REUTERS

vài tuần để vận động tranh cử. Nhiều thành viên của đảng đối lập cho biết họ nghe cử tri nói rằng họ muốn thay đổi vì chính phủ đã trở nên quá “kiêu ngạo”.

Các cuộc thăm dò ý kiến bên ngoài phòng phiếu cho biết ông Modi sẽ giành chiến thắng áp đảo, nhưng kết quả lại khiến ông phải nhờ đến các đảng khác để thành lập liên minh.

Các cử tri cho biết thu nhập của họ đã không tăng trong suốt thập niên ông Modi nắm quyền, trong khi lạm phát đã khiến khả năng chi tiêu kém đi với đồng tiền họ kiếm được. Phe đối lập đã tận dụng thành công cảm nhận của cử tri rằng nền kinh tế Ấn Độ đang di chuyển theo hai hướng và tình trạng bất bình đẳng ngày càng tồi tệ hơn.

Cuộc bầu cử ở Ấn Độ cũng đã đưa ra cảnh báo cụ thể về tính không đáng tin cậy của các cuộc thăm dò, giống như trong cuộc trưng cầu dân ý về vụ Brexit ở Anh Quốc và cuộc bầu cử ở Hoa Kỳ năm 2016, không có chỉ dấu nào đúng với kết quả cuối cùng.

Các cuộc bầu cử sắp tới

Cuộc chạy đua giữa ông Donald Trump và Tổng thống Biden, tuy diễn ra trong bối cảnh cử tri lo ngại về các vấn đề như quyền phá thai và di dân, nhưng cũng sẽ bị ảnh hưởng nặng nề bởi tình hình kinh tế.

Theo một cuộc thăm dò gần đây của ABC News/Ipsos, người dân Mỹ tin tưởng ông Trump hơn ông Biden về việc điều hành kinh tế quốc gia và

giải quyết lạm phát với tỷ lệ khác biệt là 14%.

Bên cạnh cuộc bầu cử ở Hoa Kỳ, một số cuộc bầu cử quan trọng khác cũng được chú ý đến.

Có tới 370 triệu cử tri tham gia các cuộc bầu cử trong khối Liên Âu (EU) trong các ngày 6-9 tháng 6, trong đó các đảng cánh hữu dự kiến sẽ giành được thêm phiếu bầu. Các chương trình nghị sự nghiêng về chủ nghĩa dân tộc sẽ phải đối mặt với những rào cản đáng kể ở Châu Âu bởi vì khối này là một nhóm gồm 27 quốc gia có chủ quyền chứ không phải một quốc gia liên bang như Hoa Kỳ. Để đạt được quyết định về hầu hết các vấn đề lớn, các chính phủ phải thỏa hiệp. Tuy nhiên, với áp lực chính trị trong nước khiến cho việc xây dựng một chương trình nghị

sự cho toàn khối EU sẽ trở nên khó khăn.

Cuộc bầu cử ở Vương quốc Anh diễn ra vào ngày 4 tháng 7 tới đây, đảng Bảo thủ, cầm quyền trong 14 năm qua, được dự đoán sẽ thua với tỷ lệ rất lớn, do bị cử tri trừng phạt vì chi phí sinh hoạt tăng cao hơn, giống như nhiều nơi khác ở Châu Âu, ảnh hưởng bởi trận đại dịch và chiến tranh Ukraine, và phần khác là bởi quyết định rời khỏi khối EU của quốc gia này khiến cho tình hình kinh tế càng tồi tệ hơn.

Và một số kết quả khác

Một số quốc gia khác cũng đã tổ chức bầu cử trong năm nay, đáng chú ý có Nam Dương, Nga, Đài Loan và Pakistan.

Cử tri Đài Loan bỏ phiếu cho ông Lai Thanh Đức, thuộc đảng Dân Tiến, đánh bại hai ứng cử viên đối lập có quan điểm thân Trung Quốc.

Trong khi cử tri Pakistan bỏ phiếu bầu cho các đảng liên minh của Thủ tướng Shehbaz Sharif vì không muốn trao quyền cho nhóm quân đội rất hùng mạnh và có nhiều ảnh hưởng.

VH

Bà Claudia Sheinbaum thuộc cánh tả thắng lớn ở Mexico - AP

BẢO HUÂN

Cô đơn

MỘC MẠC

Một trong những ngôi nhà nơi tôi giao báo có hộp thư bị khóa nên tôi gõ cửa. Ông David, một người đàn ông lớn tuổi với dáng đi không vững, từ từ mở cửa. Tôi hỏi ông ấy: “Thưa ông, tại sao hộp thư của ông lại bị khóa?”

Ông ấy trả lời: “Vì muốn bạn đích thân giao báo cho tôi mỗi ngày... Làm ơn hãy gõ cửa hoặc bấm chuông.”

Tôi bối rối: “Chắc chắn rồi, nhưng điều đó có vẻ bất tiện cho cả hai chúng ta và lãng phí thời gian”.

Ông ấy nói: “Được rồi... tôi sẽ trả thêm cho bạn mỗi tháng phí gõ cửa”. Với vẻ mặt cầu xin, ông ấy nói thêm: “Nếu có ngày bạn gõ cửa mà không nhận được câu trả lời, hãy gọi cảnh sát !”

Tôi ngạc nhiên và hỏi: “Sao vậy thưa ngài?”

Ông trả lời: “Vợ tôi đã mất, con trai tôi ở nước ngoài, tôi sống ở đây một mình, ai biết khi nào thì đến lúc... ?”

Lúc này, tôi nhìn thấy đôi mắt ươn ướt và đục ngầu của ông lão. Ông nói thêm: “Tôi chưa bao giờ đọc báo... Tôi ghi danh chỉ để nghe tiếng gõ cửa hoặc tiếng chuông cửa; để nhìn thấy một khuôn mặt quen thuộc và trao đổi vài câu chuyện cười”.

Ông chấp tay nói: “Anh bạn trẻ, giúp tôi một việc! Đây là số điện thoại của con trai tôi ở nước ngoài. Nếu một ngày nào đó bạn gõ cửa mà tôi không trả lời, hãy gọi điện cho con trai tôi để báo cho nó biết...”

Đôi khi bạn thắc mắc tại sao ở tuổi cao mà một ai đó vẫn gửi tin nhắn chào buổi sáng mỗi ngày trên mạng xã hội... giống như ngày họ còn đi làm. Thực ra ý nghĩa của những lời chào buổi sáng và buổi tối này cũng tương tự như ý nghĩa của việc bấm chuông hoặc bấm chuông cửa ở trên, không chỉ lịch sự mà còn là dịp để nói với người thân trong gia đình, bạn bè và đồng nghiệp rằng, chúng ta vẫn ở đây. Và cuối cùng người gửi lời chào muốn nói rằng “tôi cần nói chuyện và lắng nghe.”

Một ngày nào đó, nếu bạn không nhận được lời chào hay những bài viết chia sẻ của một ai đó, có thể họ không khỏe hoặc có thể đã xảy ra chuyện gì đó với họ. Xin hãy quan tâm đến bạn bè và gia đình của bạn, có thể họ rất cô đơn ...

Người trẻ & chiến tranh

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Cuộc chiến Israel-Palestine bùng nổ sau trận tấn công của Hamas vào lãnh thổ Israel tháng Mười năm ngoái, giết người và bắt cóc con tin. Israel trả đũa bằng cách tấn công các thành phố trong vùng Gaza-Palestine.

Trong những ngày đầu, hình ảnh của trận thảm sát, xác người la liệt trên đường phố, các con tin bị lôi kéo, bắt giữ, nhà cửa tan hoang khiến người thế giới kinh hoàng, xúc động, rồi ủng hộ việc phản công tự vệ của Israel. *Cứ bị ăn hiếp giết chóc hoài thì uýnh một trận để đòi cho kẻ thù hết chỗ thủ ác.* Cuộc chiến tự vệ không chấm dứt nhanh chóng mà kéo dài. Nửa năm sau,

khi hình ảnh chết chóc, khốn khổ của cư dân Palestine trong dải Gaza lan tràn khắp nơi thì lòng trắc ẩn thương xót Israel lúc ban đầu của người thế giới bị bào mòn. Tấn công tự vệ thì có thể hiểu và cảm thông được nhưng cách trả đũa khủng khiếp kia có quá tay lắm không? Cán cân của lòng thương xót, ủng hộ từ người thế giới nhúc nhích rồi dần nghiêng về phía Palestine.

Chính phủ Huê Kỳ đứng

về phía Israel, gửi tiền bạc vũ khí trợ giúp. Israel xưa nay vẫn là đồng minh, địa đầu cắm chân các đối thủ Hồi giáo quá khích trong cuộc chiến âm ỉ giữa thế giới “tự do” và các nhóm khủng bố Hồi giáo. Quân đội Israel xâm nhập lãnh thổ Gaza-Palestine, tàn sát cư dân và phá nát đời sống của họ. Số thương vong lên đến mấy chục ngàn người. Bá tánh bùng lên bàn cân đo đếm mức thương vong của hai

bên thì nhận ra Israel đã và đang tiếp tục quá tay với kẻ thù với mục đích “nhỏ cỏ tận gốc” nhóm khủng bố Hamas dù cư dân chung quanh, người già em bé chạy trốn không kịp nên chịu trận lãnh đạn.

Khung cảnh thê thảm kinh hoàng ấy đánh động lương tâm con người. Người trẻ, các sinh viên, đứng lên phản đối khắp nơi, trên dưới 130 trường đại học trên lãnh thổ Huê Kỳ. Họ xuống đường biểu tình rồi dùng cả khuôn viên đại học mà dựng lều cắm trại để ngày ngày la ó theo kiểu “đường dài”. Người trẻ phản đối kế sách tham chiến [ủng hộ đồng minh] của chính phủ Biden rồi phản đối luôn việc trường đại học nhận các món tiền đóng góp kéch xù của các tài phiệt [cựu sinh viên] gốc Do Thái. Đóng góp tiền bạc tạo ảnh hưởng đến

ban quản trị, giảng huấn của trường, các đồng tiền “dính máu” người dân Palestine. Họ đòi trường đại học chấm dứt việc “giao du thân mật” với các tài phiệt buôn bán với Do Thái và chấm dứt cả các liên hệ giáo dục với các đại học Israel vì các mối quan hệ ấy khiến trường đại học thiên kiến, ngả về phía Israel, những người đang gây tội ác chiến tranh tại Gaza?! Nhóm sinh viên này ủng hộ và muốn góp phần bảo vệ cư dân Gaza, “Students for Justice for Palestine” gọi tắt là “pro Palestine”. Ngược lại cũng có các nhóm sinh viên biểu tình chống đối các hình thức kỳ thị Do Thái, antisemitism, và ủng hộ quân đội Israel tấn công Gaza. Và họ la ó, ứnh lộn rầm rĩ khiến cảnh sát phải can thiệp.

Trên dưới 2,000 sinh viên đã bị bắt giữ về tội

phá hoại tài sản [của trường], gây tắc nghẽn giao thông ...

Khởi đầu từ các sinh viên cắm lều trong khuôn viên đại học Columbia vào mấy tháng trước. Họ bất bình với cách trả lời câu hỏi của các viện trưởng viện đại học Harvard, MIT, Pennsylvania khi phải ra điều trần trước quốc hội Huê Kỳ. Viện trưởng các trường Harvard, Pennsylvania đã phải từ chức trước làn sóng phản đối dữ dội của sinh viên, các giáo sư và cả bá tánh, online và offline trong khi các vị viện trưởng khác cũng đang xính vính trước công luận về khuynh hướng chính trị của trường, bênh ai bỏ ai nhất là trường học là nơi “phi chính trị”, món gì cũng được giảng dạy đồng đều nếu có học viên?!

Sau khi các lều trại tại

đại học Columbia bị cảnh sát tháo dỡ và sinh viên bị tạm giam về tội phá rối thì người trẻ phản ứng dữ dội, sinh viên tại các trường khác cũng xuống đường chống đối; nhóm “Pro Palestine” biểu tình lan qua Úc, (Australia), Canada, Pháp, Ý và Anh.

Trước tình huống ấy, trường đại học giải quyết ra sao? Xem hành động biểu tình của sinh viên là một cách lên tiếng nói hay quấy phá gây hư hại tài sản của trường (muốn biểu tình thì ra đường mà biểu tình)?

Có trường thảo luận với sinh viên và cũng có trường hạ tối hậu thư, ngừng phá rối bằng không trường sẽ nhờ cảnh sát can thiệp.

Đại học Northwestern cho phép cắm lều với điều kiện là sinh viên chỉ cắm lều tại chỗ chỉ định trong khuôn viên trường; tạm

Sinh viên ủng hộ Palestine (trái) và sinh viên ủng hộ Israel (phải), tại các cuộc biểu tình tại Đại học Columbia - New York.
NGUỒN: FORWARD.COM

hiếu là biểu tình có giới hạn, trong trật tự.

Tại trường Brown, ban quản trị đồng ý với một cuộc đầu phiếu vào tháng Mười sắp tới về cách đầu tư tài chánh [có tiếp tục làm ăn với các công ty ủng hộ Israel nữa hay không]; đổi lại, sinh viên chấm dứt việc cấm lều.

Song song với các cuộc biểu tình của sinh viên, chính khách Huê Kỳ đang kêu gọi trường đại học nỗ lực hơn nữa, đề cập và giải quyết làn sóng bài Israel trong các cuộc biểu tình dẫn đến ẩu đả.

Người trẻ đòi chấm dứt chiến tranh tại Gaza xem ra là mục đích chính của các cuộc biểu tình. Nhưng những tấm biển, biểu ngữ, lời hô hét ủng hộ Hamas trong trường học khiến các sinh viên gốc Do Thái lo âu, sợ hãi. Họ cảm thấy bị đe dọa nên đã lên tiếng yêu cầu ban quản trị của trường bảo vệ. Nhóm người trẻ ủng hộ Palestine có dính dáng chi đến Hamas không? Họ khẳng định là không, chỉ đứng dậy đòi hòa bình vì bất nhân, vì công tâm. Trên thực tế, lãnh tụ của các nhóm thân Palestine, như ông Osama Abuirshaid lãnh tụ của American Muslims for Palestine, đã có mặt trong khuôn viên đại học, “nói chuyện” với sinh viên về cuộc chiến tranh. Hô hào “người trẻ là tương lai”, “hãy phản đối trận chiến tranh diệt chủng của Israel”... Những buổi

NGUỒN: LINKEDIN.COM/

nói chuyện không chính thức nhuộm hơi hướng chính trị ấy hẳn đã góp phần thay đổi ý kiến của người trẻ về cuộc chiến Israel-Palestine?!

Theo truyền thống, trường học, nhất là trường đại học nơi sinh viên đã có phần trưởng thành, độc lập, và có thể suy luận rồi tự quyết định cho cá nhân họ. Sự độc lập tư tưởng ấy dẫn đến các cuộc biểu tình. Biểu tình là một hình thức phát biểu ý kiến, nên tảng của tự do ngôn luận.

Người trẻ bất bình trước cảnh giết chóc thê thảm mà nạn nhân là cư dân vùng Gaza nên biểu tình. Hình ảnh cuộc tấn công vào lãnh thổ Israel tháng Mười năm ngoái, Hamas giết người, hãm hiếp phụ nữ, bắt cóc con tin Israel đã phai mờ trong mắt cư dân thế giới hẳn vì mức thương vong giữa hai bên quá chênh lệch? Israel mất mấy ngàn

người (1,200 người?) so với con số mấy chục ngàn (35,000) người Gaza? Thảm cảnh đói khát, thương vong, đổ nát tại Gaza khiến người thế giới động tâm nghĩ lại? Đành rằng Hamas châm ngòi cuộc chiến và Israel trả đũa, quyết tâm tận diệt dân quân Hamas xem cư dân trong vùng chiến tranh là những “collateral damage” (“tổn hại phụ thuộc”); họ chấp nhận nhãn hiệu “khát máu” bất kể dư luận quốc tế nên đi quá đà?!

Chiến tranh Gaza ngày nay bị nhiều cư dân thế giới xem như cuộc chiến “diệt chủng” khơi mào từ Israel.

Những cuộc biểu tình và sự bất bình của người trẻ ảnh hưởng đến ngày lễ tốt nghiệp năm nay. Họ dùng những biểu tượng như quần cổ khấn rằn của người Palestine, quần cò, vẽ cò Palestine trên áo, trên mũ để lên tiếng về sự ủng hộ Palestine. Cũng có

những người trẻ bỏ buổi lễ ra về trước khi nhận văn bằng vì cho rằng diễn giả ủng hộ Israel.

Cuộc chiến Israel-Palestine xem ra còn kéo dài trong những ngày sắp tới dù thế giới ủng hộ “bên này” hay “bên kia”. Người trẻ cũng sẽ vào đời bắt đầu cuộc sống độc lập từ gia đình.

Người trẻ là những viên gạch đầu tiên xây dựng xã hội của thế hệ họ. Được dạy dỗ từ trường học cách suy luận độc lập qua việc áp dụng các dữ kiện trước mắt, lên tiếng về những điều họ cho là phải, như thế nào là tự do, dân chủ, nhân quyền, công lý, bênh vực người yếu kém, chống lại kẻ hung tàn ... Đúng hay sai, thành công hay thất bại, tiếng nói của người trẻ là các cuộc biểu tình xuất phát từ khuôn viên đại học đã góp phần tạo nên lịch sử?!

TLL

Giảm natri (muối) là điều nên chú tâm, vì việc duy trì lượng natri ở mức thấp rõ ràng có liên quan đến sức khỏe - đặc biệt là sức khỏe tim mạch.

Tuy nhiên, hầu hết natri chúng ta nhận được đều đến từ thực phẩm đóng gói và món ăn nhà hàng. Thêm vào đó, người lớn tuổi thường bị giảm vị giác nên có thể bị thu hút bởi những thực phẩm mặn hơn. Những lời khuyên sau đây về muối có thể sẽ hữu ích:

Kiểm đếm lượng natri bạn ăn

Trung bình, người ở Mỹ tiêu thụ hơn 3,400 mg natri mỗi ngày. The Dietary Guidelines for Americans nói nên dùng ít hơn 2,300 mg. Còn American Heart Association ra giới hạn là 1,500 mg, đặc biệt đối với người bị huyết áp cao. Hãy kiểm tra nhãn để biết lượng natri trong khẩu phần thực phẩm bạn mua. Khi chúng ta già đi, tác dụng của natri đối với huyết áp trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Nếu bạn có thể cắt giảm 1,000 mg natri khỏi chế độ ăn uống mỗi ngày, bạn có thể giảm huyết áp tâm thu (systolic) khoảng 6 mmHg.

Hạn chế thực phẩm chế biến và nhà hàng

71% lượng natri của chúng ta đến từ thực phẩm đóng gói và các bữa ăn tại nhà hàng. Nấu ăn ở nhà có thể giúp bạn ăn ít natri hơn đáng kể. Ví dụ, món Stir Fry Rice & Vegetables with White Chicken frozen của Michelin có 780 mg natri. Nếu tự làm món gà chiên với cơm và rau, bạn có thể giảm natri khoảng một nửa, khi bạn dùng một chút muối và nước tương có hàm lượng natri thấp hơn.

Suy nghĩ lại về sandwich

Một phân tích về dữ liệu cho thấy thịt nguội và bánh mì là hai trong số những nguồn cung cấp natri lớn nhất trong bữa ăn của người lớn tuổi. Bánh mì không thực sự có vị mặn, vậy mà một lát bánh mì Oroweat 22 Whole Grains & Seeds chẳng hạn, có 220 mg natri. Sử dụng hai lát bánh sandwich là bạn đã tiêu thụ khoảng 20% giới hạn natri hàng ngày. Cho vài lát giăm bông và phô mai vào sẽ thêm ít nhất 1,000 mg, và một muỗng cà phê mù tạt có 115 mg. Kết quả: một chiếc bánh sandwich đã đẩy mức tiêu thụ natri của bạn lên hơn 1,500 mg. Tuy nhiên, bạn không cần phải từ bỏ bánh sandwich. Thay vào đó, hãy tìm kiếm các loại bánh mì có hàm lượng natri thấp hơn và nhồi bằng hoặc ức gà tây nướng, cùng với nhiều rau tươi.

Dùng các gia vị khác

Bạn cũng có thể thử dùng chất thay thế muối, như Morton Lite Salt 50% Less Sodium gần giống với muối thật. Và nếu sử dụng muối, hãy thêm nó vào thức ăn thay vì nêm trong khi nấu. Vị mặn sẽ rõ rệt hơn nếu bạn thêm một chút muối biển vụn vào món ăn tại bàn ăn.

Kiểm tra kỹ đồ ngọt

Muối luôn được dùng khi làm bánh, nhưng xu hướng món tráng miệng có vị mặn ngọt đã bổ sung thêm natri vào những thứ như chocolate chip cookies. Ví dụ, một chiếc Pepperidge Farm Newport Dark Chocolate with Sea Salt cookie chứa 120 mg natri, nhiều hơn 45 mg so với loại không muối. Muối cũng được sử dụng để cải thiện kết cấu và làm chất bảo quản, vì vậy, nên kiểm tra nhãn trên các món bánh nướng để tìm ra thứ có ít natri nhất.

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Hình bóng Cha trong đời

Hình bóng người cha được nhắc nhiều trong văn chương và âm nhạc. Không thiếu những người cha đã làm lụng cực nhọc một đời để nuôi con khôn lớn, thành đạt. Lại có những người cha xả thân che cho con qua cơn hỏa hoạn, bão tuyết ... Cũng có những người cha bị thảm nạn, để lại cho con bao nỗi đau buồn tiếc thương như trong phim *Will* của đạo diễn Eusong Lee, đã đoạt giải tại The Student Academy Award vào ngày 8 tháng 6.2013. Mở đầu và kết phim là lời của người cha được đọc bằng một giọng nam cảm động, “con gái, cha sẽ không sao đâu, cha sẽ trở về...” Phim kể, người cha là một trong hàng ngàn nạn nhân của thảm họa khủng bố ngày 11 tháng 9, 2001 tại World Trade Center, buổi sáng ông chia tay con gái đi làm và rồi không về nữa, cô bé với nỗi nhớ thương cùng ý muốn mãnh liệt đã cố gắng với món đồ chơi yo-yo (mà người cha cho trước khi đi làm đã cho bé) để quay ngược thời gian về lại thời điểm lúc sáng cha chia tay, và cái chết đã không xảy ra. Phim dài chỉ 4 phút, hình ảnh

được thể hiện bằng những nét cắt kim cương như những vết buồn sắc nhọn của vào cảm xúc.

Nhớ năm nào ngày Father's Day. Nguyễn ngồi nghĩ đến bao chuyện trên đời rồi nghĩ đến cha mình. Và bài hát Papa bỗng trở lại trong tâm trí. Đã nhiều, rất nhiều lần mình nghe Paul Anka hát ca khúc này và mỗi lần nghe lại rưng rưng nước mắt.

Lại sắp đến ngày Father's Day. Đức Duy với giọng khàn khàn hát Papa cũng rất xúc cảm. Tới đây gặp Duy thế nào cũng sẽ bắt hắn hát lại.

Trở lại với bài Papa của Paul Anka, ca từ bài hát khởi đầu như sau:

*Everyday my papa would work
To try to make ends meet
To see that we would eat
Keep those shoes upon my feet*

Ngày lại ngày cha làm việc
cố gắng nuôi gia đình
để chúng tôi có cái ăn
và chân tôi được mang giày

Mỗi đêm, cha bế tôi vào giường, hôn lên trán tôi, sau khi cầu kinh. Và rồi, có những năm gian khổ, buồn rơi nước mắt, nhưng rồi cũng qua. Chúng tôi đều mạnh mẽ dẫu khốn khó nhưng cha kiên cường và có mẹ một bên góp sức.

Và rồi thời gian trôi qua, cha ngày một già đi, mẹ ốm đau bệnh tật. Một ngày kia mẹ qua đời và cha hoàn toàn suy sụp, người kêu lên: “Trời ơi, sao lại là bà ấy? Sao không mang tôi đi?” Mỗi ngày cha ngồi khóc nức trên chiếc ghế dựa và không bước lên lầu nữa vì không có mẹ trên ấy. Thế rồi một hôm cha bảo tôi: Con cứ đi đi tạo lập cuộc đời của riêng mình. Đừng lo lắng. Để cha một mình không sao.

Papa của Paul Anka
- NGUỒN YOUTUBE

Và cha nói: Có những việc con phải làm. Có những nơi con phải được nhìn thấy. Và đôi mắt cha buồn thật là buồn khi cha nói lời chia tay với tôi. Mỗi lần tôi hôn con tôi lời cha lại vang lên - quá đúng. Trẻ con sống qua sự dùm bọc của người cha, hãy để chúng lớn lên và chúng sẽ ra đi.

Tôi nhớ từng lời cha nói với tôi, tôi hôn các con tôi và cầu nguyện chúng sẽ nghĩ tới tôi như thế. Một ngày nào đó ...

Nội dung bài Papa của Paul Anka là như thế. Tình cảm cha con ở đây thật tuyệt vời. Cha của kẻ viết những dòng này cũng có những tình cảm như thế và đã tận tụy làm việc nuôi mình khôn lớn. Tuy nhiên do điều kiện địa lý thổ ngời và những biến chuyển của thời thế có điều khác với người cha của Paul Anka. Những năm ấy, khoảng 1944-46 đang làm ăn buôn bán ở tỉnh Khongsédone, cha và anh của Nguyễn tham gia hoạt động bí mật chống Pháp nên bị bắt đưa đi giam ở nhà tù của tỉnh Paksé thuộc miền Bắc nước Lào. Nguyễn lúc ấy chừng 10-12 tuổi được mẹ sai đi thăm, bới xách cho cha và anh. Buổi đầu tiên từ nhà trọ mang đồ ăn vô thăm cha, nhằm giờ ăn, tù được đưa vào một phòng chung. Nguyễn và mấy người đi thăm nuôi có mặt ở đó. Cha xuất hiện trong dáng dấp gầy xanh, tiêu tụy. Nguyễn chỉ biết đứng nhìn và khóc.

Ở Paksé không bao lâu thì cha và đám tù được đưa đi Attopeu đất lưu đầy. Đường xa diệu vợi, núi non chập chùng. Nguyễn và một thằng bạn cùng tuổi mang theo thức ăn thăm nuôi đi nhờ xe bò chở lúa từ Khongsédone tới Saravane rồi ngừng lại nghỉ ngơi ở nhà Dì Sáu, chờ theo xe hàng lên Attopeu. Đường đi muôn vàn cực nhọc. Nguyễn bé tí phải ngồi trên mui

xe. Hết một ngày dài mới tới nơi.

Tới Attopeu Nguyễn và thằng bạn xin ở tạm trên gác nhà một đồng hương rồi vào nhà giam thăm cha. Đây là đất lưu đầy giữa vùng núi non trùng điệp nên đời sống của tù tương đối thông thả. Nguyễn đem đồ ăn tiếp tế vào với cha và anh, nhiều hôm ở lại luôn trong đó. Ăn chung trên sàn nhà lao, tối còn nghe ca hát, ngày đi tắm ở con sông rừng gần đó. Dòng sông sâu thẳm, nước chảy xiết, không bao giờ quên.

Khoảng 2 năm sau, 1948, cha và đám tù nhân người Việt ở Attopeu được trục xuất về Việt Nam. Đoàn xe ghé Khongsédone đón gia đình Nguyễn và một hai gia đình khác nữa. Đi suốt mấy ngày, qua đèo Lao Bảo thì về đến lao Thừa Phủ Huế. Nguyễn cũng ở đó với cha chừng một tuần thì cả nhà được về sống ở Võ Dạ.

Nhớ lại tuổi nhỏ với hình bóng cha lòng này cũng thấy được an ủi. Đây là lần đầu tiên Nguyễn kể lại và viết ra. Ngoài ra cũng có thơ viết về cha lúc mình đi tù ở Cẩm Nhân, Thanh Chương. Các ông Hà Thượng Nhân, Vũ Đức Nghiêm, Tô Thùy Yên ... hồi ở trong trại đều đã có đọc. Hình bóng cha giờ đây như trong huyền sử, mang không khí Cự Uớc của thời hoang sơ.

*năm năm. ta qua vùng thảo nguyên
nghe mơ hồ ngôi sao biếc gọi*

*cha đã đi qua vùng thảo nguyên
gió mùa xưa chuyển cơn giông lớn
vang thiên thu. chớp bể mưa nguồn
nước vượt bờ. trùng khơi nước rộng
hồn cự kinh. thấp thoáng ngọn rừng
đám lưu dân qua vùng châu thổ
chẳng tìm đâu thấy một xóm làng*

*thảo nguyên. tàn khuya. không
ánh lửa
trời mịt mù. muông thú kêu
hoang*

...
*cha trở về trong căn nhà gỗ
trao cho ta chiếc gậy tìm đường
đêm uống trà khan. đọc thơ cổ
xót đời. qua một tiếng độc huyền*

(trích Tôi Cùng Gió Mùa)

Tiếp theo đây là hình bóng người cha trong văn NT Khánh Minh.

*Từ "Cha" chỉ là một tên gọi khác của lòng yêu thương (Fanny Fern)

*Đêm khuya đèn hắt bóng rầu rầu
Lệ chữ theo hoài trang sách sầu
Cha buồn nét bút sầu ẩn sĩ
Một dải sơn hà một nỗi đau*

Cách đây ba mươi mấy năm, tôi đã viết về cha tôi như thế. Cảm xúc từ một đêm rất khuya đi ngoài ban công nhìn vào bàn làm việc cha bên cửa sổ còn ánh đèn, in trên gương mặt xương nét sâu muộn cô độc. Khi đưa cha đọc, ông bảo, sao tử tuyệt mà con để thất niêm luật thế...

Chẳng bao lâu sau đó, ông bị đem đi, rất xa nhà. Không hiểu sao cuộc đời cha cứ đong đưa tù ngục, của cả hai phía. Tôi nghĩ cha tôi thật sự là người mơ mộng. Tại vậy, mà ông đúng là cây cô độc, như ông viết trong một vở kịch dở dang. Dang dở như sự nghiệp và hoài bão của ông. Cái nỗi đau dải sơn hà trong tâm cha thôi hãy để tan vào bụi tro trong chiếc tĩnh im lặng. Cha ơi. Con chỉ muốn nhắc đến tình cha, yêu thương con gái như thể mình là chỗ cho nó hành tẩu yêu thương. Làm nũng hết biết (giờ mới biết thế), từ cái ngày còn mặc áo đầm xòe trắng cho đến tuổi vùi tiền may một cái áo dài lụa hoàng hoa.

Theo lời kể của Khánh Minh, cha cô là người yêu nước, yêu văn chương, sống bằng nghề dạy học

và nghề làm báo. Xin nghe tiếp lời của Khánh Minh:

...Hồi đó, tiền cha đi dạy học xa, tôi vừa đủ tuổi để biết chia tay là rất buồn. Trong trí nhớ tôi là sân ga đêm, khói toa tàu, tiếng xình xịch rên trên thêm đưa tiễn. Cha ôm mẹ, ôm tôi, và tôi luôn được nghe, lúc cha bước lên mấy bậc toa tàu, quay đầu lại, ba sẽ về sớm thôi mà tôi đã là một đứa con hạnh phúc khi luôn được đón bước cha về, không như cô bé trong Will, không như người con gái trong phim hoạt hình *Father and Daughter*, đã chờ cha mình suốt một đời và chỉ được ở trong vòng tay cha nơi màn sương ảo...

...Dạo ở tù về, cha lặng lẽ. Mỗi sáng cha qua làm vườn bên sân chùa, bữa cơm nhà có thêm rau cải non, trái khổ qua... Sáng dắt xe đạp ra cổng, tôi nhìn theo dáng áo nâu với cuộc trên vai khắp khênh trên con đường hai bên không phải là ruộng xanh mà là những nhà phố, tôi tự hỏi lúc ấy cha nghĩ gì. Tối thì cha thường xuyên thức khuya, nhìn qua cửa sổ, tôi cảm thấy một nỗi cô quạnh xót xa với cảnh ánh đèn vàng yếu và mái đầu cha cúi trên trang giấy, bóng một người khắc khổ trên một con đường dài. Hình ảnh trong bức tranh ấy cái gì cũng chỉ có một, lẻ loi. Và tôi, cũng một mình, đứng nhìn theo bóng cô độc ấy hút cuối đường gió và bụi. Cha ơi ... con lại nhớ giọng cha, *trạm trạm nhất phiến tâm/*

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

minh nguyệt cổ tình thủy...(tắm lòng vàng vạc/ như ánh trăng soi giếng năm xưa)

... Khi cả nhà sum họp lại. Cha cũng không ở yên một chỗ. Dạy học khi thì Nha Trang khi thì Sài Gòn, Biên Hoà, rồi mãi miền Tây. Không buồn chải sao được khi một đàn con tuổi ăn và học.

Và rồi cha làm rất nhiều nghề, ký giả, viết sách giáo khoa, soạn tự điển, dạy học, thầu khoán xây cất, nhà in, coi Tử Vi, bốc dịch, nhà Hán học (chả vậy mà, năm 1975, khi công an vào xét nhà, thấy một xấp những thiếp nhỏ ghi nghề

nh nghiệp của ông trên bàn làm việc, họ đã phán, là CIA của Mỹ Ngụy)

Như thế đó, cha của Khánh Minh là hình ảnh một cây cô độc vươn lên giữa trời trăng sao ... *Dạo tôi về thấy trên bàn thờ, mẹ để mấy tác phẩm đã in của cha, mấy cây bút cha cầm mỗi ngày, và một bản thảo kịch đang dở, Cây Cô Độc, cha ơi, lệ chữ theo hoài trang sách sâu...*

Cha của Khánh Minh cũng như bao người cha khác có tài năng, chí khí và tâm hồn đã vĩnh viễn ra đi, để lại bao nỗi nhớ và những trang sách bụi mờ.

TN - TỔNG HỢP

LỜI TÒA SOẠN: Sau loạt tùy bút "Phu nhân một vị tướng" ghi lại cảm nhận của tác giả Đinh Yên Thảo về cuốn hồi ức "Tháng Ngày Qua" của bà Nguyễn Tường Nhung, là trưởng nữ nhà văn Thạch Lam trong nhóm Tự Lực Văn Đoàn đồng thời là phu nhân của cựu Trung tướng Ngô Quang Trưởng, chúng tôi đã nhận được một bài viết mới nhất của bà Nguyễn Tường Nhung nhân việc bà ghé thăm nữ cựu Đại Sứ Theresa Anne Tull, người từng là Phó Lãnh Sự Hoa Kỳ tại Đà Nẵng vào trước năm 1975. Bà cho biết có được niềm vui và cảm hứng ngồi vào máy viết lại kể từ sau khi phát hành cuốn hồi ký, sau khi đọc loạt tùy bút "Phu nhân một vị tướng" đã đăng trên Trê Magazine. Xin chân thành cảm ơn sự ưu ái của bà Nguyễn Tường Nhung dành cho Trê Magazine.

Nỗi buồn man mác

NGUYỄN TƯỜNG NHUNG

M á đi thăm cô Tull không? Máy tháng rồi con bận quá - Hiền hỏi mẹ.

-Ừ, đi chứ! - Nhã trả lời con. Rồi hỏi thêm:

- Lúc này cô sao rồi? Máy giờ mình đi?

- Má thay đồ xong thì mình đi. À, để con ghé lấy phở và chả giò biếu cô.

Khoảng 15 phút sau Nhã đã xong xuống dưới nhà chờ ra xe cùng con gái đến thăm người mà con gái gọi là cô Tull.

THERESA A. TULL. Chúng tôi thường gọi là cô Tull. Cô làm Phó Lãnh Sự tại Đà Nẵng cùng thời gian với gia đình chúng tôi sống ở Đà Nẵng. Cô cũng là người giúp đem 3 trong số 6 đứa con của chúng tôi qua nước Mỹ khoảng gần một tháng trước khi Việt Cộng chiếm miền Nam. Khi chúng tôi qua đến Mỹ, định cư tại tiểu bang Virginia, các con chúng tôi vẫn sống với cô Tull tại thủ đô Hoa Thịnh Đốn cách nơi chúng tôi ở khoảng 30 phút lái xe. Lúc đó, cô Tull vẫn làm trong chính phủ. Hai năm sau, khi được cử đi làm Đại Sứ ở một quốc gia nào

Ba người con của cựu Trung tướng Ngô Quang Trưởng được bà Theresa Tull mang sang Mỹ năm 1975.

đó, cô giao 3 đứa con lại cho chúng tôi và nói, "Vì các cháu không phải là con nuôi mà chúng tôi chỉ muốn nhờ cô chăm sóc khi đến nước Mỹ." Chúng tôi cũng rất mừng vì từ đây gia đình được đoàn tụ mặc dù thời gian ấy tôi còn

đang học nghề làm tóc, còn Ba của chúng cũng chưa có công việc nhất định. Khi các con về, chúng tôi phải thuê một căn chung cư rộng hơn với giá tiền gấp rưỡi.

Thời gian trôi nhanh thật nhanh. Vui buồn rồi cũng

qua đi...

Thế mà đã 49 năm. Hôm nay cùng con gái đến thăm cô Tull, một người ơn của gia đình chúng tôi. Một sự trùng hợp thật ngẫu nhiên khi cô và tôi sinh cùng năm cùng tháng và cùng ngày: OCT 1936 - cô ngày 02 tại Mỹ, còn tôi ngày 03 tại VN. Năm nay chúng tôi đều ở vào tuổi 88. Tôi thì vẫn thích tính theo tuổi VN dùng 12 con giáp, ngay khi mới chào đời là mình đã được một tuổi. Như vậy hiện giờ tôi đã được 89 tuổi (con chuột nhất).

Đến nhà cô mất khoảng gần một tiếng. Mùi phở, mùi chả giò thơm ngào ngạt. Chúng tôi nhắc đến những người anh chị em của cô phần đông cũng thích thức ăn VN, tất cả đều không còn nữa. Nay thì những người cháu thay nhau thăm hỏi giúp đỡ khi cô cần đến. Con

Bà Theresa Tull và cựu Trung tướng Ngô Quang Trưởng trong một dịp đám cưới trong gia đình.

gái tôi mỗi tháng cũng thường đến đưa cô đi ăn thức ăn VN hoặc đi làm tóc, móng tay v.v.

Nhà cô là một căn trong chung cư có hai phòng ngủ. Phòng khách khá rộng, được chia một phần nhỏ làm phòng ăn. Trên tường phòng khách có vài bức tranh ảnh nghệ

thuật, hai tủ kính trưng bày một số cổ vật quý giá của nhiều quốc gia, một cái đàn piano, một ghế sofa. Bếp cũng khá thoáng có nhiều ngăn đủ để những vật dụng cần thiết. Ngồi trong phòng khách, qua làn cửa kính, khách có thể nhìn thấy hàng cây cao to xanh

muốt bên ngoài.

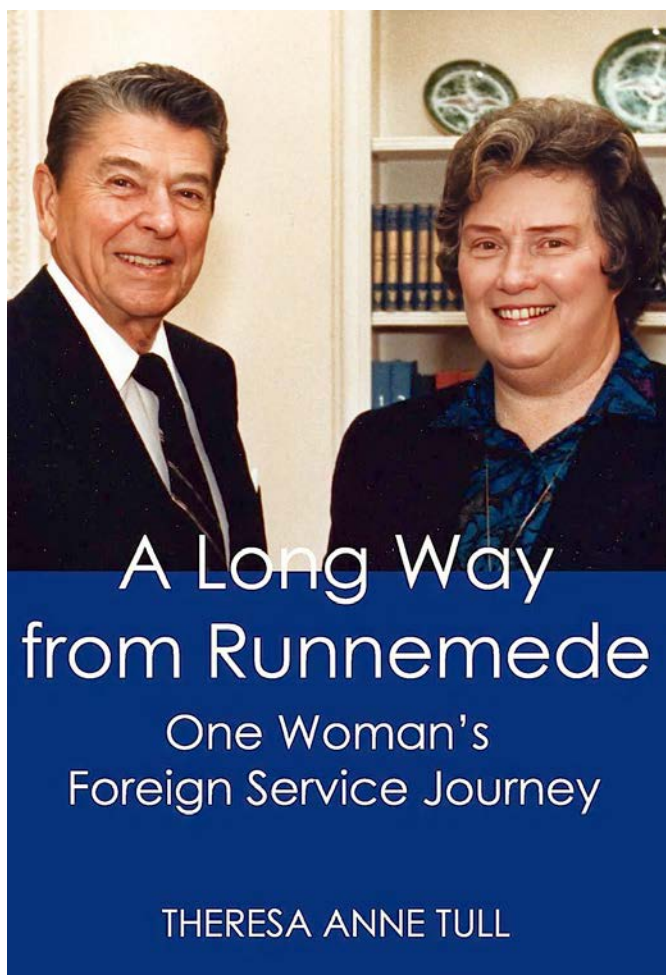
Sau khi chào hỏi thông thường, con gái tôi mang thức ăn vào bếp, lấy một cái chảo và một chén nhỏ nước mắm đưa mời cô. Cháu cũng không quên cho chị giúp việc hai cái. Có lẽ chị ấy chưa ăn chả giò bao giờ vì tôi thấy chị hơi ngạc nhiên... Phần còn lại gần 20 cuốn chả giò được chia ra từng hộp nhỏ cất vào tủ đá. Hai bát phở to cũng được chia ra từng phần. Con gái tôi cẩn thận chỉ dẫn chị giúp việc cách hâm lại cho nóng khi nào cô muốn ăn. Chị là người da màu khá mập vẻ chậm chạp, nghe nói tiền công trả cho chị từ 8 giờ sáng đến 5 giờ chiều là một khoản tiền khá nhiều vì chị không phải nấu nướng (câu lạc bộ lo phần này). Cô cần người giúp

Bà cựu Đại sứ Theresa Tull và Bà Nguyễn Tường Nhung

việc để sai vặt hay đẩy xe loanh quanh vì cặp mắt đã mờ, hai chân đi không vững, phải dùng xe có bánh lăn, và hình như trí nhớ cũng phần nào sa sút (theo lời con gái cho biết). Ngồi đối diện nhau, thỉnh thoảng cô cũng quay sang nói chuyện hỏi tôi điều gì đó nhưng tiếng cô nhỏ mà tai tôi đôi lúc cũng ù ù, phần thì từ khi nghỉ làm hơn 30 năm rồi không nói không nghe tiếng Mỹ nên gần như tôi đã quên gần hết, chỉ còn nhớ những câu nói chuyện thông thường mua bán chợ búa lật vặt. Nên khi Cô và con gái nói chuyện với nhau ngay trước mặt mà tôi không hiểu hai người nói chuyện gì. Tôi không chú ý vào câu chuyện của cả hai để nhìn rõ từng bức tranh, từng những món đồ trang trí quanh phòng khách, để hình dung theo trí tưởng của tôi về một bà Đại Sứ Theresa A. Tull, một chức vụ khá quan trọng của Hiệp Chúng Quốc Hoa Kỳ.

Bà đang ngồi đây mái tóc lơ thơ vài sợi bạc, cặp mắt

hơi lơ dờ, trên khuôn mặt chỉ thấy những vết nhăn, bộ đồ mặc như đã cũ. Bà sống trong một căn nhà quá đầy đủ tiện nghi bao quanh những vật tưởng như vô tri vô giác nhưng chúng là chứng tích của một thời vẫy vùng vang bóng. Nhưng giờ đây bà

không còn đủ sức khỏe để du lịch hoặc làm những điều mình còn muốn làm. Nhìn lại những hình ảnh kỷ niệm, những món đồ vật trang trí quanh phòng mang về từ nhiều quốc gia mà bà đã từng làm việc hay đã từng đi qua, một chút ngậm ngùi

Hồi ký của Bà cựu Đại sứ
Theresa Tull - NGUỒN AMAZON

cho bà hay cho chính bản thân tôi mà như có một hạt bụi bay vào mắt. Nhìn vào mặt và cách bà đang nói chuyện với con gái rất vô tư. Nếu thật sự như vậy thì tôi rất mừng cho bà được thản nhiên sống những tháng năm còn lại. Còn tôi vẫn khắc khoải, vẫn suy tư với nỗi cô đơn đã là một căn bệnh hay một bóng ma nào đó luôn luôn hiện diện trong suốt cuộc đời. Có một điều mà tôi muốn tìm hiểu ít nhiều về quan niệm sống của Âu và Á và cá nhân của bà. Chỉ tiếc là tôi không đủ ngoại ngữ để tìm hiểu.

Sau buổi thăm viếng này, tôi có một tầm nhìn thoáng hơn về thân phận, về tuổi già. Dù sương dù khổ, có tiền có danh vọng rồi cũng sẽ đến điểm cuối của cuộc đời - TRỞ VỀ CÁT BỤI.

TN

Thi sĩ **Huyền Chi** & bóng thuyền viễn xứ muôn phương

Huyền Chi, 1952

Thi sĩ Huyền Chi (còn có bút danh Khánh Ngọc) tên thật là Hồ Thị Ngọc Bút, gốc gác ở Bắc-Ninh nhưng được sinh ra tại Sài-Gòn năm 1934. Bà làm thơ rất sớm và là thư ký tòa soạn, phụ trách mục thi ca cho tạp chí “Phụ nữ” của bà Nguyễn Thị Lan Phương. “Thuyền Viễn Xứ” là một trong 22 bài thơ trong thi phẩm “Cởi mở” xuất bản năm 1952. Tại nhà in, bà tình cờ gặp và có nhã ý gửi tặng nhạc sĩ Phạm Duy tập thơ vừa in chưa ráo mực.

Vài năm sau đó, bà từ giã văn đàn, lập gia đình và dọn ra Phan-Thiết. Sau năm 1975, gia đình bà chuyển vào Sài-Gòn sinh sống cho đến nay. Năm 2019, bà phát hành tác phẩm thứ nhì “Huyền Chi và Thuyền viễn xứ” với mong mỏi để lại chút ít kỷ niệm cho gia đình con, cháu và bè bạn.

TÂM VẠN
ĐỨC QUỐC

Thuyền viễn xứ

Vào thập niên 50, do hoàn cảnh đất nước chiến tranh và gia đình bị chia cắt, thi sĩ Huyền Chi đã tưởng tượng ra một cuộc chia ly trên quê hương qua bài thơ “Thuyền viễn xứ”. Tác giả mượn hình ảnh con thuyền rời bến sông Đà-Giang tiêu điều với hàng dương liễu rũ và ngập ngừng ra khơi giữa buổi chiều pha màu rắng lựa hồng để nói lên nỗi niềm ly biệt, kẻ ở người đi ...

Ra khơi sương khói một chiều

Thùy dương rũ bến tiêu điều ven sông

Lơ thơ rớt nhẹ men lòng

Mây trời pha rắng lựa hồng giăng ngang

Thuyền tách bến và dạt theo lau lách ven bờ mang theo bao tâm sự nhưng chiến tranh, ly loạn triền miên trên đất nước, nào ai biết được ngày trở về nơi cố quận. “Cổ lai chinh chiến kỷ nhân hồi”, giống như người xưa ra trận mạc không hẹn buổi sum vầy vì gươm đao vốn dĩ vô tình...

Hai bờ sông cách biệt rồi

Tân Yên đã nổi bốn trời đao binh

Ngàn câu hát buổi quân hành

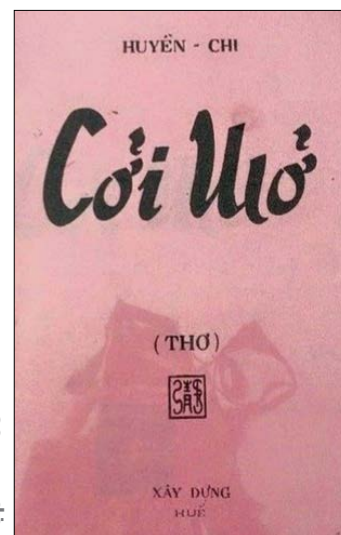
Dặm trường vó ngựa đặng trình nỏ xưa

Thuyền đi xa, xa mãi để lại bến sông vắng vẻ, buồn tênh. Người mẹ già nơi làng cũ vẫn ngày đêm mong ngóng, tóc bạc như sương, lệ nhòa vương vẩn. Chiều rơi hồ hững nơi bến lạ trời xa, lòng rộn ràng niềm nhớ cố hương nhưng phương ấy vẫn mịt mờ khuất bóng. Con thuyền viễn xứ vẫn mãi miết trên bước đường run rủ...

Biết bao thương nhớ cho vừa

Huyền Chi, 1950

Tập thơ 1952

*Gửi về phương ấy mịt mờ quê hương
Chiều nay trên bến muôn phương
Có thuyền viễn xứ lên đường ... lại đi*

Bài thơ lục bát chứa đựng nỗi buồn man mác như gọi niềm đồng cảm với nhạc sĩ Phạm Duy vì ông cũng mới vừa rời xa xứ Bắc, chọn đất Sài-Gòn

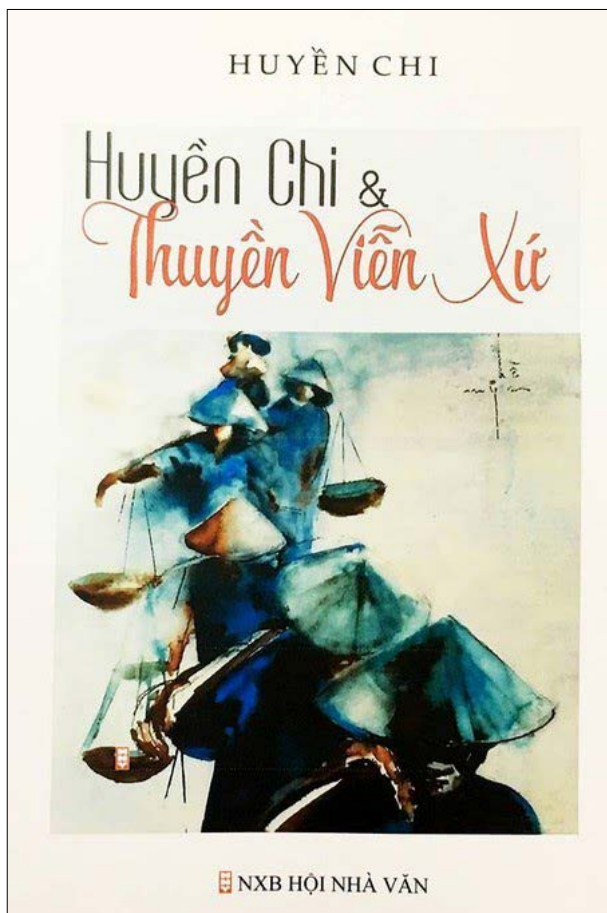
làm chốn dung thân. Ông đã phổ thành nhạc phẩm cùng tên trong khoảng khắc ngắn ngủi và làm rung động hàng triệu con tim. Với tài hoa sẵn có, ông giữ lại một số chữ, câu trong bài thơ, điểm tô, thêm thắt và viết nên một nhạc phẩm để đời...

*Chiều nay sương khói lên khơi
Thuyền dương rữ bến tôi bờ
Làn mây hồng pha ráng trời
Sóng Đà-Giang thuyền qua xứ người
Thuyền ơi, viễn xứ xa xưa
Một lần qua dạt bến lau thưa
Hò ơi, giọng hát thiên thu
Suối nguồn xa vắng, chiều mưa ngàn về*

Mấy mươi năm biến cả hóa nương dâu, nền hòa bình vẫn chưa về lại trên một quê hương tan nát. Người dân lìa quê rồi bỏ nước, hết di cư rồi di tản và gần nhất là thảm trạng vượt biển, vượt biên hay bán rẻ sức lao động nơi xứ người. “Thuyền viễn xứ” vẫn là một thi phẩm, một nhạc phẩm chứa chan lòng thương nhớ quê nhà dù thời gian đã mịt mù xa và không gian không còn là chốn cũ. Trên bến muôn phương, người ra đi vẫn ngậm ngùi khi bóng thuyền viễn xứ một thuở âm thầm tách bến và ra đi không hẹn ngày về.

*Mịt mờ sương khói lên hương
Lũ thuyền dương rữ bóng ven sông
Chiều nay trên bến muôn phương
Có thuyền viễn xứ nhỏ neo lên đường*

TV (14.04.2024)

Tập thơ 2019

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
13-06-2024 - 19-06-2024

TÊN HÀNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
BRITISH AIRWAYS	2	LHR, DOH	\$2.162
UNITED/CHINA	1	SFO	\$2.237
VIETNAM/CHINA	1	SFO	\$2.137
TURKISH AIRLINES	1	IST	\$2.280
CHINA AIRLINES	2	LAX, TPE	\$2.303
ASIANA AIRLINES	2	LAX, ICN	\$2.381
AMERICAN/ASIANA	2	LAX, ICN	\$2.281
CATHAY PACIFIC	2	JFK, HKG	\$2.451
AMERICAN AIRLINES	2	PHL, DOH	\$2.453

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,183 VN ĐỒNG
EURO	\$26,973 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$18,129 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16.510 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$158.29 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	156,929 YEN NHẬT
	0.92484 EURO
	0.78568 BẢNG ANH
	1.37396 CANADA
	0.89684 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

14/6/1285

Ngày 14 tháng 6 năm 1285, Thượng tướng Trần Quang Khải lãnh đạo quân nhà Trần đánh bại thủy quân Nguyên ở Chương Dương nay thuộc Hà Nội, Việt Nam.

Trần Quang Khải sinh vào tháng 10 âm lịch, năm 1241, là con thứ ba của vua Trần Thái Tông. Sau chiến thắng này, triều đình luận công ban thưởng, Trần Quốc Tuấn có công lớn nhất, được phong tước Đại vương. Trần Quang Khải được xếp công thần hạng nhất.

14/6/1777

Ngày 14 tháng 6 năm 1777, lá cờ Mỹ có hình dạng 13 sọc và 13 ngôi sao được Quốc hội thông qua. Thay cho lá cờ có những ngôi sao xếp vòng tròn. Đây cũng là sự định hình của lá cờ Mỹ cho đến hôm nay, số ngôi sao được tăng lên mỗi khi có tiểu bang mới gia nhập.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thước ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Làm sai thì “động cơ trong sáng” (mục đích trong sáng) còn người làm đúng thì “tự nguyện vô tù”.

Trần Cẩm Tú
Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung Ương CSVN

“Nếu để người cộng sản quản lý sa mạc Sahara, thì trong vài năm chúng ta sẽ thiếu cát.” Lời này ứng nghiệm ở Việt Nam nói chung, Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng.

Lê Minh Hoan
Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn CSVN

Lời hứa này dùng để tàn phá vùng biển đẹp và yên bình nhất Việt Nam hiện nay, cướp đi đời sống hơn 500 gia đình tại thôn Lộ Diêu, xã Hoài Mỹ, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

Hồ Quốc Dũng
Bí thư Tỉnh ủy Bình Định

Việt Nam có rất nhiều tài nguyên, tất cả biến mất nhờ vào hơn 10 triệu cục rác di động, có thể đảng CSVN. Và hôm nay, một cục rác hiện kế:

Trần Hồng Hà
phó thủ tướng CSVN

Đồng bằng sông Cửu Long -
vựa lúa, thủy sản lớn nhất cả
nước - NGUỒN: VNECONOMY.VN

Trúng ung

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

“Có lẽ đến giờ này, chúng ta phải có một tuyên ngôn với bà con nông dân đồng bằng sông Cửu Long và cả nước rằng: Chúng ta không phải là một quốc gia dư thừa nước. Tài nguyên này sẽ ngày càng khan hiếm hơn.” - Lê Minh Hoan (Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam)

Xin mở bài bằng vài đoạn trích trong cuốn hồi ký về vùng Hậu Giang - Ba Thắc của học... thiệt Vương Hồng Sển biên về vùng Cửu Long Giang:

“Con sông lớn Mỹ Công (Mékong) từ Tây Tạng chạy suốt trên bốn ngàn cây số bẽ dài, như con rồng chín khúc (Cửu Long giang), xuyên qua

Tây Tạng, Trung Hoa, Lào quốc, Cam-bu-chia và Việt Nam. Khi nhập vào đất Nam, nó chia làm hai nhánh con sông Tiền và con sông Hậu, và đèo thêm hai cái “túi thật lớn” chứa giữ nước dư ối là vùng Tháp Mười về sông Tiền và vùng Cà Mau về sông Hậu. Nhờ hai túi này đủ sức chứa nước thặng dư vào mùa nước đổ mà Miền Nam

khỏi nạn lụt như Miền Bắc đã bị con sông Nhị Hà làm khổ mỗi năm. Nghĩ trời sanh cũng ngộ: sanh ra sông dữ thì có đất hiền, bù qua chế lại. Trên Miền Bắc, đê bọc sông và khi đê vỡ thì cả vùng ngập lụt chết chóc. Trái lại ở Cam-bu-chia nhờ có Biển Hồ (Tonlé sap), mỗi năm chứa nước từ cao nguyên chảy xuống, bao nhiêu cũng rút về đây rồi

sẽ chảy đi nữa. Biển Hồ là cái túi “lộc trời” dành sẵn: cá tôm lúc nhúc kẹo lên, nuôi đủ một dân tộc. Sở dĩ ngày xưa Đế Thiên Đế Thích được xây dựng là nhờ người Cao Miên cổ đã biết lựa vị trí gần hồ cá tôm Tonlé sap.”

“Trở lại đề tài “Vùng Cà Mau là vựa cá mắm thiên nhiên”, thì có lẽ xứ Hậu Giang quả đúng là đất lành. Mấy năm trước cá mắm không biết làm sao cho hết. Mùa nước đổ tôm càng xứ Sa Đéc nhiều cho đến đổi lấy thùng thiếc đóng mà bán và năm 1927-1928, lúc tôi còn làm việc ở đó tôi từng mua một đồng bạc đến bốn thùng thiếc tôm tươi, thứ thùng mười tám lít. Còn bắp trái trên cây bẻ xuống bán mỗi trăm

“Đến lúc phải tuyên ngôn chúng ta không phải quốc gia dư thừa nước” - NGUỒN: BÁO TRONG NƯỚC

là hai cắc bạc (0\$20) thiệt là rẻ mạt. Muốn ăn tôm càng tươi nướng lửa lò, chỉ cần sấm đủ đồ gia vị và rượu ngon rồi để huề cùng năm ba bạn tri âm xuống tam bản chống ra ruộng nước ngập mùa tháng tám tháng chín sẵn đêm thanh gió mát trăng nước đầy thuyền, mặc tình vừa ca hát vừa chống chèo lựa mấy chiếc xuống câu giăng của mấy chị mười lăm mười sáu

tuổi, trả năm ba xu cao lăm là một cắc một hào rồi trút hết cả giỏ tôm càng, tha hồ nhậu nhẹt.”

“Theo con nước đổ, xuống nữa là tới Chợ Văng (Vĩnh Long), có cá thu cá hồng con thì kho rục (nhừ) con thì nấu mẳn ngon lành. Xuống thêm chút nữa và gặp mùa gió bắc lai rai có sa mù nhiều, ấy là mùa cá cháy của vùng Trà Ôn, Cầu kè

chạy dài xuống Vàm Tấn (Đại Ngãi, Sóc Trăng) (2). Đây là con cá đặc biệt và ngon nhứt của xứ Hậu Giang, xưa không tiến vua được vì chài lên khỏi nước là cá đã chết không rọng không để dành được phút nào.

...

Xuống thêm nữa thì tới miệt Bạc Liêu, tôm lóng và tép bạc kẹo lên đầy sông, ăn tươi không hết

Vựa nước Miền Tây được dân khắp cõi từ thiện nước - NGUỒN: MÀU TRƯỜNG/ TUOITRE.VN

phải phơi khô, còn vỏ tôm thì lấy làm phân bón trồng dưa hấu bán tết và trồng rau cải. Xứ Bạc Liêu có rất nhiều cá chốt và một thi sĩ vô danh nào đã để lại một câu hát độc địa:

“Bạc Liêu nước chảy lờ đờ,

*Dưới sông cá chốt, trên
bờ Tiều Châu”.*

Lấy cá chốt là loại ăn bần ăn dơ đem so với người Tiều, tức người Trung Hoa sanh trưởng ở huyện Triều Châu, thì ác miệng thật. Nếu tác giả câu này từng thấy gái Tàu gốc Tiều lai Miên, thì ắt không sáng tác câu hát ác độc kia.

Từ Bạc Liêu đi một đổi gặp một cánh đồng

thấp phì nhiều vô cùng, nhưng đặc biệt là nước sông rạch đều một màu đen thâm gần như mực xạ. Tiếng Cao Miên gọi “srock tực khmau”, dịch “sốc nước đen”. Ông bà chúng ta Việt hóa thành Cà Mau, chớ không phải “Cà Mầu” như nhiều đồng bào thường viết và đọc....”

Tên Mỹ Công xuất phát từ tiếng Lào và Thái là Mè Nậm Khong, Mè là mẹ, Nậm là sông, tức “sông mẹ”, tựa như “sông cái” theo thói quen gọi sông lớn của người Việt cổ. Dòng Mỹ Công (Mékong) cho thế giới 15% sản lượng khai thác thủy sản toàn cầu, là nơi sinh sống của loài cá

nước ngọt lớn nhất được tìm thấy cho đến nay, với độ dài 3m và nặng gần 300kg. Thác nước rộng nhất thế giới, thác Khone Phapheng với độ rộng lên tới 14km. Dòng sông có đa dạng sinh học lớn thứ 2 trái đất chỉ sau sông Amazon. Dòng sông cái Mỹ Công như bà mẹ lam lũ suốt đời tích góp phù sa rồi phân chia đồng đều, giúp sinh vật sống ở những nơi nó đi qua không lo ăn, không lo chết, bởi dòng sản vật cuộn cuộn chảy... Đồng Bằng Sông Cửu Long nhờ đó mà trở nên thịnh vượng, con người ở đây có thể cực nhọc lam lũ, nhưng không sợ thiếu cơm ngon canh ngọt.

Theo như sách, cụ Vương

Hồng Sển nói “trả năm ba xu cao lắm là một cái một hào rồi trút hết cả giỏ tôm càng, tha hồ nhậu nhẹt”... nghe sao mà thừa mứa. Không những hồi đầu thập niên 60 (khi cụ Vương Hồng Sển biên cuốn sách trên), tận sau này, Đồng bằng sông Cửu Long vẫn là vựa lúa số một cả nước khi đóng góp hơn 90% lượng gạo xuất cảng của Việt Nam, mà Việt Nam mình từng là nơi xuất cảng gạo nhiều nhất thế giới. Nhưng chỉ còn hai chữ “từng là”... Chưa đầy trăm năm sau, có lẽ những câu chuyện trên đã thành tiểu thuyết. Không khéo 10 năm sau, khi con cháu chúng ta biết đọc, chuyện cụ Sển kể đã thành thần thoại. Cửu Long Giang mấy tháng qua đã trải qua một đợt thanh trừng, trên đồng cạn, dưới đồng thì hạn... mặn. Chuyện này không còn mới, nhiều người còn đề nghị coi chuyện hạn mặn thành thông lệ mỗi năm hồng “tùy cơ ứng biến”. Nhưng không phải ai cũng có đủ

Trong khi đó, ở Sài Gòn, người ta chơi “lễ hội sông nước” trên đường nhựa, những dòng sông trôi lên từ cống - NGUỒN: FACEBOOK

vững chãi để chấp nhận, những người con Miền Tây đã than khóc:

“Miền Tây quê tôi, còn đâu những cánh đồng lúa bạt ngàn, cò bay thẳng cánh, còn đâu những lớp phù sa màu mỡ bồi đắp mỗi năm, còn đâu những hình ảnh trù phú mỗi khi tới mùa lúa chín, nổi đầu mà người dân miền Tây của tôi oằn mình gánh chịu khi mà những đập thủy điện thượng nguồn xuất hiện ngày một nhiều hơn, rồi đây miền Tây sẽ ra sao... Và ra sao?”

“Quê tui, ở xứ “Miền Tây nước lớn, đứng ngồi không yên”. Nay trở

thành “Miền Tây khô ráo, đứng ngồi không yên”. Khoan trách China, Laos, Cambodia ... ở phía thượng nguồn trữ nước, khi mà chính Việt Nam rất nhiều đập thủy điện lớn nhỏ ảnh hưởng tới dòng chảy của sông, mà còn ảnh hưởng đến rừng. Than ôi rừng vàng biển bạc. Nay thành rừng trọc biển độc sông tro đáy!”

“Đồng bằng Sông Cửu Long là nơi được hưởng các chính sách đường như là cuối cùng, hạ tầng cũng là nơi cuối cùng. Cảm giác là không mấy ai quan tâm lắm tới miền sông nước này. Từ cây lúa, tới cây ăn trái, tới

đường sá ... Miền Bắc thì đất nông nghiệp sắp hết, trông chờ mỗi Đồng bằng Sông Cửu Long mà như thế này thì chịu.”

Người ta đồn “Nếu để người cộng sản quản lý sa mạc Sahara, thì trong vài năm chúng ta sẽ thiếu cát.” Ban đầu tôi nghĩ người ta ghét nên đồn bậy, không ngờ, đó là tôi lầm chú mấy người đồn không có lầm. Dòng Cửu Long Giang đã khát, chính những người cộng sản cũng công nhận điều đó, tôi đã trích dẫn ở phần mở bài.

“Tôi kể ngày xưa chuyện Mỹ Châu

Trái tim làm chỗ để trên đầu

*Nỏ thần vô ý trao tay giặc
Nên nổi cơ đồ đắm biển sâu”*

Giao tài sản của mình cho bất kỳ ai thì cũng là một canh bạc, mà “cờ bạc là bác thằng bần”. Có phải các Mỹ Châu miền Tây đã “giao trứng cho ác”? Dĩ nhiên là không, sau khi cộng trừ nhân chia rạch ròi, tôi thấy chúng ta không “giao trứng cho ác”, bởi chúng ta không cầm cái nỏ nào, chúng ta cũng không được toàn quyền sử dụng, ‘quản lý’ cái “trứng” của mình...

DU

NGÀY 31-5-2024

Mai McCoy

Bài “Căn nhà gỗ” có ý khuyến khích tinh thần vực dậy, vươn lên từ thảm cảnh. Ý tác giả là như thế, nhưng không đủ thuyết phục. Nội dung, chi tiết ko thực tế! Sức nóng của bà hỏa thiêu rụi cả căn nhà mà cán rìu nếu bằng gỗ thì cũng tiêu tan. Nếu cây rìu bằng sắt thì dễ dấu gì mà đựng tay vô được... (mẫu chuyện “Căn nhà gỗ” đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/can-nha-go.baotre>)

NGÀY 8-5-2024

Mai McCoy

Qua câu chuyện “Đắng” của Ngân Bình, Em có vài điều chia sẻ! (“Đắng” đã đăng tại: <https://baotreonline.com/doi-song/phu-nu/dang.baotre>)

Câu chuyện đầy cảm xúc, đau thương, và cũng tràn đầy phức tạp, rối rắm; tình nghĩa, đạo đức, luân lý đã bị tung hê, xáo trộn nháo nhào!

Em nghĩ:

- tình yêu giữa anh Nghị & chị Giang có lẽ là chân thật,

nhưng đã chấp nỏ trên tang thương đổ vỡ của 2 nạn nhân: 1 đứa con vô tội do chính anh tạo nên, và 1 người đàn bà đã yêu thương anh chân thật, khi anh đã lợi dụng & lừa dối cho mục đích riêng của mình!

(...) -Em tin là có **duyên**, có **nợ**, và em cũng tin là có **nghĩa**, có **nhân**! Trường hợp này vẫn có thể giải quyết êm ái, nhân tình hơn khi cả 3 người lớn và đứa con vô tội có thể gặp gỡ, chia sẻ, giải bày nỗi niềm! (...)

NGÀY 4-6-2024

Nguyễn Định

Cùng là thân phận nên khi đọc bài “Di dân Ái Nhĩ Lan” tôi thấy có sự đồng cảm kỳ lạ. Trước đây tôi hay đọc những mẫu truyện cười nức ruột về sự keo kiệt của người Scotland, không biết có phải anh em với dân Irish (Ái Nhĩ Lan) này không? Nhưng rõ ràng, sự nghèo khổ và tiết kiệm của họ chắc cũng tương đương thôi. Cảm ơn tác giả đã cho tôi những kiến thức mới mẻ, hữu ích (bài “Di dân Ái Nhĩ Lan” của Trần Lý Lê, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/the-gioi-cua-de-men/di-dan-ai-nhi-lan.baotre>)

Bạn đọc có thân nhân trong và ngoài nước Mỹ muốn nhận báo Trẻ FREE hàng tuần (bản PDF), đầy đủ bài vở. Xin email đến:

baotrehaingoi@gmail.com

(trừ những vùng bạn có thể lấy được báo in của Trẻ đang phát hành tại TX, FL, GA)

Suy Đi Ngẫm Lại

Yêu cái đẹp là thưởng thức. Tạo ra cái đẹp là nghệ thuật.

RALPH WALDO EMERSON

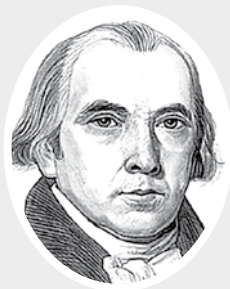
Chấp nhận ơn huệ là rao bán tự do.

PUBLILIUS SYRUS

Nếu sự độc tài và đàn áp đến với một đất nước, chúng luôn cải trang dưới vỏ bọc chống lại một kẻ thù ngoại lai.

JAMES MADISON

MINH HẢI

Người Nhật dạy trẻ

Vừa qua chúng ta đã bàn về cách ứng xử trong gia đình đối với con cái. Hôm nay chúng ta thử nhìn qua nước Nhật để xem họ ứng xử như thế nào với trẻ nhỏ.

■ Học làm người từ... trứng nước

Người Nhật nổi tiếng thế giới với những lễ nghi, quy tắc trong giao tiếp, ứng xử và những phẩm chất đẹp trong giao tiếp. Những lễ nghi quy tắc này không phải có trong ngày một, ngày hai, mà là kết quả của cả một quá trình rèn giũa, lưu truyền.

Từ khi mới 2, 3 tuổi, trẻ em Nhật đã dần “bắt quen” với việc giữ gìn đồ đạc sao cho trật tự, gọn gàng, ngăn nắp. Cha mẹ kiên nhẫn dạy các con cách thay quần áo, cách cất giữ đồ chơi sau khi chơi xong, chào hỏi, cảm ơn ... Ở trường mẫu giáo, trẻ được rèn luyện và buộc chấp hành những quy định như giữ trật tự lớp học, không tranh giành, gây gổ với bạn bè.

Chị Nguyễn Thị Thúy – một Việt kiều đang sống ở Tokyo Nhật Bản xác nhận: “Tuy còn nhỏ nhưng trẻ con Nhật Bản đã biết tự lập trong nhiều việc như ăn uống, đánh răng, mặc quần áo và thậm chí – tự lên xe buýt đi học. Nhiều em tuy nhỏ tuổi song đã biết cư xử trung thực, biết cảm ơn, xin lỗi phù hợp hoàn cảnh”.

Chị Thu và gia đình cũng ở Nhật cho biết: “Họ sẵn sàng đẩy con ra ngoài trời cho tha hồ chạy nhảy, gợi ý cho con trồng cây để hiểu giá trị của hoa thơm, trái ngọt, kích thích trí não ưa khám phá của trẻ.. Trong bữa ăn, họ giảng giải cho con từ cách cầm đôi đũa sao cho chuẩn, mời người ăn cùng sao cho lễ phép, cách ăn uống lịch sự, không bỏ thức ăn thừa. Mỗi gia đình người Nhật hầu như đều rất lưu ý những nguyên tắc này”

MH- TIN INTERNET

BẢO HUÂN

Comments

@BÒCAPLỬA – Ông chồng “rảnh hán.g” suốt ngày thơ thẩn online, giao lưu đủ thi văn xóm nhà lá. Thơ ông “gỏi cóc” mà làm như tôi không đủ thấu hiểu tứ thơ “phiêu diêu” hay chỉ có các nàng thơ của ông mới đồng cảm. Tôi post nhẹ mấy cái clip nấu ăn đã rần rần người coi rồi. Thử không có “nàng thơ nội trợ” bỏ bụng thì ở đó mà khoe mấy cái tứ thơ phêu phào, hết lá rồi gió đưa bên mô bên tê lao xào mắc mết.

@LÀMPHÁTTÌNHTRƯỜNG – Tui không có cảm giác như sống trong nhà mà như trong studio online của bà. Bà gây vì tui lỡ mặc tà lòn bước ngang khi bà đang livestream. Phòng ngủ thì bà chơi nguyên màu be kem, mọi thứ bày biện phải theo cái gu “vi-lốc” của bà hết cái bảo tàng vì tui không được đụng tay hay di chuyển thứ gì. Có cái mền cũng không được đắp vì đó là mền trang trí được gấp theo cách “đặc biệt”. Bà cầm tách trà livestream ngón tay phải cong lên mới quý tộc. Bà ghiền khoe “sống ảo có gu” mà tui thấy sống với bà như có gông.

@BAKHÍA – Body tôi cân đối nhưng hơi ròm. Facebook bà vợ thì kết bạn tùm lum, kỳ cái friend đàn ông thì ông nào cũng vạm vỡ. Coi thử thì toàn một gym độ body mà bà vợ siêng thả tim mấy cái hình cởi trần khoe múi. Bực tôi nói đàn ông khoe múi mít, múi cam thì khác gì đàn bà khoe buổi, thì bà kêu chỉ like ủng hộ rèn luyện sức khỏe. Thử mà tôi rắc tim tùm lum hình sexy trên mạng có mà bà chửi như tát nước. Không biết bà có mơ tưởng mấy khúc thợ xây, thợ sửa ống nước, lính cứu hỏa không nữa??!

@DUNGXÌ-GÒN – Đi đâu chung với chồng cũng bị chọc là “kiếm đâu được kếp ngon lành vậy?” Ông rất siêng tót tát body, tóc tai, ăn mặc, còn chăm bôi kem dưỡng ẩm, chống nắng hơn cả tui. Bực cái là cứ chừng ra ông chồng thì mấy bà dìm hàng nói ông nhìn chệnh lệch với tui quá. Gì đó mấy má! Tui khoe cho mấy bà bỏ mắt thui, còn phong độ là tui hưởng!

BÀO HUÂN

Tâm tình EVA

Sinh nhật thì chồng tặng tui cái đồng hồ xịn sò. Có dịp thì tui vẫn đeo nhưng ông muốn tui đeo đi làm để khoe là được chồng mua cho. Tui nói mũi ông bự rồi còn muốn nở thêm chi, cái đồng hồ mắc tiền, hơi trội đeo chỗ làm không hợp. Ông còn nói vợ người ta chồng tặng gì, mua gì là post âm ỉ lên Facebook lấy le, còn tui thì nín khe dè dặt. Tính tui đâu thích phô trương, đâu như ông lương bèo mà khoái chạy xe ngon khoe, trả góp chết bà.

“Níu một đời, giữ một thời”

BAN MAI
VIỆT NAM

Việt Nam, sau năm 1975 kết thúc chiến tranh giữa hai miền Nam – Bắc.

Hòa bình đã đến sau mấy thập niên tang tóc vì bom rơi, đạn nổ. Người Việt Nam cảm thấy hạnh phúc khi đất nước không còn chiến tranh, không còn người chết. Thế nhưng, người Miền Nam đã không thể tưởng tượng nổi, tiếp sau đó là một thảm cảnh kinh hoàng. Sau tháng 4 năm 1975, phần lớn người Miền Nam làm việc cho chính phủ Việt Nam Cộng Hòa đều bị tập trung cải tạo.

Cuộc sống của nhiều gia đình đảo lộn. Vì sau khi đổi đời, họ bị thất nghiệp, nhiều người lâm vào cùng quẫn. Cảnh quan thành phố tiêu điều xơ xác, thiếu lúa gạo khiến dân phải ăn độn bo bo và mì sợi. Trầm trọng hơn nữa: Sự xơ xác tinh thần của trí thức Miền Nam không còn được tự do trình bày suy nghĩ, không còn được tự do hấp thu tri thức nhân loại. Thay vào đó là những đợt học tập chính trị triền miên, theo một định hướng duy nhất: Chủ nghĩa Marx. Tất cả sách báo, văn học nghệ thuật bị tịch thu tiêu hủy, nên văn chương Miền Nam hoàn toàn bị bôi xóa. Giống như thời man rợ của Tần Thủy Hoàng năm 210 trước Công Nguyên, Tần Thủy Hoàng cho đốt sách và chôn sống nhiều học giả, nhằm dập tắt những ý kiến trái chiều và áp đặt tư tưởng mới của ông trên toàn lãnh thổ Trung Quốc sau khi thống nhất.

Sau năm 1975, những thế hệ sinh

ra và lớn lên ở Việt Nam không hề biết đã từng có một nền văn học nghệ thuật Miền Nam vô cùng giá trị với nhiều thể loại “trăm hoa đua nở”, đề cao tự do, dân chủ, với ý thức khai phóng, nhân bản, theo kịp trào lưu thế giới.

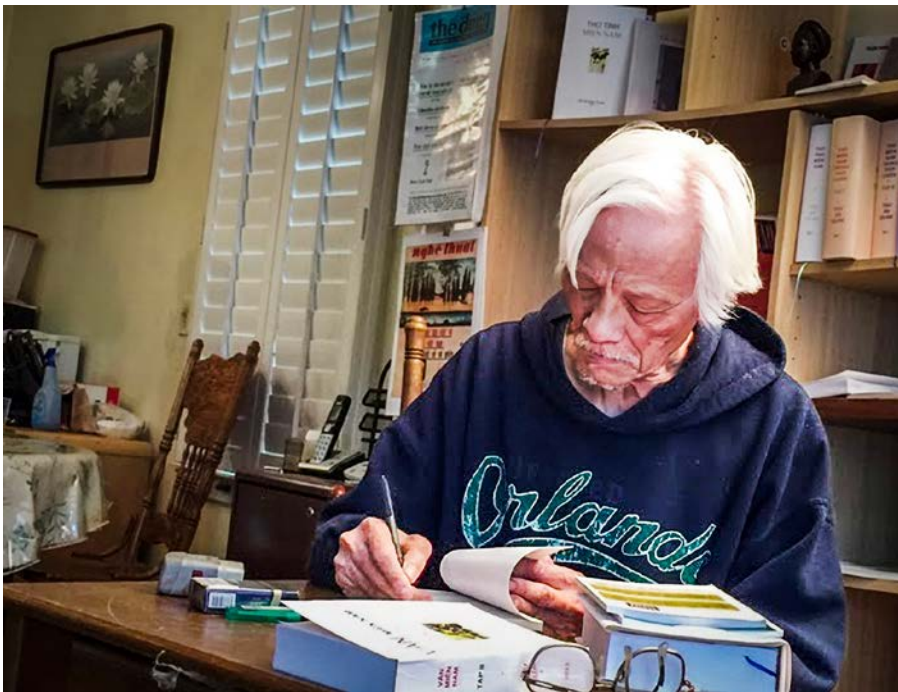
Thế nhưng, ở một nơi xa kia, có một ông già gầy gò, ốm yếu, tóc bạc hàng ngày đến thư viện các trường đại học ở Mỹ để photo các tài liệu về văn chương Miền Nam Việt Nam, hàng ngày ông “ngồi khâu lại di sản”, vá lại một nền văn học đã bị đốt cháy trên chính quê hương mình, tự mình thành lập Tủ sách Di sản Văn chương Miền Nam nhằm lưu giữ, chia sẻ lại cho đời sau, đó là nhà văn Trần Hoài Thư.

“Trần Hoài Thư tên thật Trần Quý Sách, sinh năm 1942 tại Đà Lạt. Tuổi thơ thất lạc cha, theo mẹ sống khổ cực ở thành phố Nha Trang, có một thời gian sống trong cô nhi viện Hòn Chồng Bethlehem. Sau đoàn tụ với thân phụ mới theo học Quốc Học Huế, đại học Sài Gòn. Từ năm 1964-1966 là giáo sư trường Trung học Trần Cao Vân tỉnh Quảng Tín (nay đã sát nhập lại vào Quảng Nam).

Năm 1967, nhập ngũ khóa 24 SQTĐ Thủ Đức. Phục vụ tại đại đội 405 Thám kích sư đoàn 22 bộ binh trong 4 năm. Sau đó về làm phóng viên chiến trường ở vùng IV trong 2 năm. Ông đã từng bị thương 3 lần.

Sau 30 tháng 4 năm 1975, đi học tập cải tạo hơn 4 năm.

Năm 1980 Trần Hoài Thư vượt biển, định cư tại Mỹ, sống ở nhiều nơi và cuối cùng về sống ở tiểu bang New Jersey. Khi sang đến Mỹ, ông đi học trở lại, tốt nghiệp

Trần Hoài Thư - NGUỒN VIỆT BÁO

Cử Nhân Điện Toán và Cao Học Toán Ứng Dụng. Ông được nhận vào làm cho công ty AT&T và sau đó chuyển sang làm cho công ty điện toán IBM. Chức vụ cuối cùng trước khi nghỉ hưu là Project Leader.

Khởi sự viết văn từ năm 1964. Truyện ngắn đầu tay Nước Mắt Tuổi Thơ đăng trên tạp chí Bách Khoa Sài Gòn. Ngoài Bách Khoa, còn cộng tác với Văn, Văn Học, Đồi, Bộ Binh, Thời Tập, Văn Đê, Khởi Hành, Ý Thức...

Sau khi nghỉ hưu vào năm 2004, ông cùng Phạm Văn Nhân sáng lập tạp chí Thư Quán Bản Thảo và nhà xuất bản (nxb) Thư Ấn Quán. Cho đến nay, phần lớn các tạp chí văn học dạng báo giấy ở Mỹ đã đóng cửa nhưng Thư Quán Bản Thảo vẫn tồn tại và đã phát hành đến số 75. (3)

Mùa Hạ năm 2010, tôi tình cờ đọc bài viết của nhà thơ Du Tử Lê giới thiệu về tác phẩm “Những cơn mưa mùa Đông” của tác giả Lữ Quỳnh do nxb Thư Ấn Quán ở Mỹ xuất bản, thời gian này tôi đang tìm hiểu dòng văn chương Miền Nam nên liên lạc, ngay lập tức nhà văn Trần Hoài Thư và Lữ Quỳnh trả lời, tôi biết họ từ ngày ấy.

Bắt đầu từ đó, tôi tìm đọc dòng văn chương Miền Nam Việt Nam do nxb Thư Ấn Quán phát hành, vì ngày xưa trước năm 1975 tôi còn quá nhỏ chưa hiểu biết gì, tôi sinh ra và lớn lên ở Quy Nhơn, thuộc Miền Nam Việt Nam vì vậy tôi không muốn văn chương Miền Nam bị thất lạc và bôi xóa, tôi cần phải tìm hiểu và phổ biến lại cho thế hệ trẻ ở trong nước biết.

Thật may mắn, mùa Thu năm 2011 nhà thơ Vũ Trọng Quang từ Sài Gòn photo cho tôi trọn bộ “Văn Miền Nam” (4 tập) và 2 tập “Thơ Miền Nam thời chiến” do Thư Ấn

Quán phát hành năm 2009. Cuốn sách mới nhất tôi được Trần Hoài Thư tặng là cuốn “Những tạp chí Văn học Miền Nam” do ông sưu tầm và nhận định in năm 2018, ông đã sưu tầm được 15 tạp chí đã từng xuất bản ở Miền Nam Việt Nam gồm các tạp chí: Ý thức, Bách khoa, Văn, Sáng tạo, Khởi hành, Văn đề, Trình bày, Thời tập, Hiện đại, Văn nghệ, Nghệ thuật, Mai, Văn học, Văn hóa nguyệt san, Tinh thương.

Nhờ ông, tôi có được một cái nhìn khái quát về diện mạo nền văn chương Miền Nam Việt Nam mà hiện nay ở trong nước đã không còn nữa.

Nếu không đọc 4 tập bộ “Văn Miền Nam” làm sao tôi biết tên tuổi và sáng tác của 159 nhà văn Miền Nam, trong đó có 13 nhà văn nữ, với những trang sách giá trị đầy tính nhân văn.

Đây là một bộ sách hiếm, công trình sưu tập này là một kỳ công của nhà văn Trần Hoài Thư và những người bạn ông, nó hoàn toàn được làm bằng phương pháp thủ công, ông một mình layout, trình bày bìa, in ấn, một nhà in chỉ có một nhân viên vừa là chủ vừa là thợ, cần mẫn hàng ngày, hàng đêm đánh máy lại những tác phẩm văn chương nhằm khôi phục lại diện mạo Văn học Miền Nam.

Trong lời đề từ bộ sách, tác giả Trần Hoài Thư đã thổ lộ ông “mạn phép đăng lại để độc giả hôm nay và mai sau có thể đọc lại những sáng tác này và cũng để chứng tỏ rằng văn chương Miền Nam, dù có bị bôi nhọ, trừ dập hay hủy diệt, nhưng cuối cùng, nó vẫn không chết. Nó vẫn có mặt ở hải ngoại, mà bộ sách này là một bằng chứng”.

Ngoài ra Trần Hoài Thư còn chủ trương tạp chí văn học nghệ thuật “Thư quán bản thảo” ra không

định kỳ ở Hoa Kỳ, bắt đầu từ năm 2001 đến nay đã 20 năm.

Nếu không có ông, làm sao tôi biết 462 tác giả trong 2 tập “Thơ Miền Nam trong thời chiến”, mà phần nhiều là những người lính cầm bút đã chết, đó là “những trang thơ được sưu tập từ một thời kỳ đen tối của quê hương, khởi điểm bằng lệnh tổng động viên và chấm dứt bằng ngày 30 tháng 4 năm 1975. Tập sách này là một nguồn tài liệu giúp cho những nhà phê bình văn học, những người nghiên cứu văn học sử, và những ai chưa có dịp tiếp cận với nền văn chương Miền Nam trong thời chiến tranh để họ có cái nhìn rõ và đúng đắn hơn về một dòng văn chương tình tự, tự do, khai phóng, sáng tạo và nhân bản”

Nhà phê bình Đặng Tiến từng nhận định:

“... Đã là thơ thời chiến thì phải nói đến chiến tranh. Vậy thơ ấy nói gì về khói lửa? Xin lấy bài Phan Xuân Sinh làm ngày Tết 1972 “Uống rượu với người lính Bắc Phương” làm tiêu biểu:

*Hãy rót cho ta thêm cốc nữa đi
Ngồi với bạn hôm nay làm ta hứng chí*

*Chuyện ngày mai có chi đáng kể
Dẹp nó đi cho khỏi bạn tâm
(...)*

*Những thằng lính thời nay không
mang thù hận*

*Bạn hay thù chẳng có một lần
ranh*

(tr 617) tập 1

Trong bài “Kỷ vật cho em” của nhà thơ Linh Phương được Phạm Duy phổ nhạc, đã kể trong bài Hành Quân:

*Dăm thằng đánh trận. Dăm thằng
chết*

Chỉ sót mình ta cứ sống nhăn
 Đu má, nhiều khi buồn hết biết
 Lo mãi sau này cụt mất chân.
 Chiều qua xem chết vì viên đạn
 Du kích bên sông bắn tĩa hù
 Cũng may gặp phải thằng cà chớn
 Thấy mặt ta ngầu bắn đéo vô.
 Nhớ hôm bắt được em Việt cộng
 Xinh đẹp như con gái Sài Gòn
 Ta nổi máu giang hồ hảo hán
 Gật đầu ra lệnh thả mỹ nhân. (!)

(tr 305)

... Dĩ nhiên những thái độ buông thả nói trên không tiêu biểu cho cuộc chiến ác liệt, hay tinh thần chiến đấu, hay kỹ thuật và kỷ luật quân sự của quân lực VNCH. Nhưng nó là sắc thái đặc biệt của một tâm lý. (NHÂN BẢN). Tâm lý ấy là nhược điểm trên bản đồ quân sự, mà là ưu điểm trên trang thơ, bằng có là hơn một ngàn năm nay, người ta ngợi ca, ngâm nga mãi câu “túy ngọa sa trường quân mạc tiếu” của Vương Hàn; say sưa như vậy nhất định ông không phải là một quân nhân thiện chiến.

Lẽ thường trong chiến tranh là thắng hay bại. Điều lạ trong tập thơ này là không có chiến thắng, dù trong mơ ước hay ngộ ngĩnh (...)

Khát vọng thiết thân thời đó là hòa bình, như lời người mẹ trong bài “Đêm giáng sinh ở Việt Nam” của Hồ Minh Dũng:

Dù chỉ một ngày ngừng bắn đó con
 Cũng đem chiếc áo lành ra mặc
 Cũng ăn một bữa cơm cho no
 Cũng ngủ một giấc trên giường
 trên chiếu

Khổ đau lúc này mẹ gói trong mo

Nguyễn Dương Quang trong bài “Đêm cuối năm viết cho má”:

Hình như cây súng con lạ lắm
 Sao nó run lên khi đạn lên nòng
 Tâm hồn nó như tâm hồn con vậy
 Một kẻ nằm, kẻ đứng, xót xa không?

Trước mặt con: những ngọn đồi
 cát máu

Đêm thì thăm cùng những nấm
 xương

Ôi, trái tim con mãi tôn thờ má

Đã dạy con hai tiếng yêu thương

Từ má lỏng bàn tay dịu dặt

Con bơ vơ giữa cuộc phù sinh

Dòng nước nào xa nguồn mà
 không đục

Sợ một mai con lạc dấu chân mình

(tr 428)

Đã đành, đành vậy, “Thơ Miên Nam trong thời chiến”, trong tất cả bề thế của nó, nếu muốn, có thể thu lại trong 4 chữ: “Thơ lính học trò”, với tất cả nội hàm sâu lắng của mỗi chữ. Thơ lính học trò? Là cậu học sinh, từ sân trường bước ngay vào quân trường, chiến trường, nhiều khi chưa kịp kinh qua cuộc sống xã hội.

Họ làm thơ, gọi là “làm văn nghệ” trên báo nhà trường, báo địa phương. Làm thơ như một tâm thế, một lối ứng xử với đời. Không phải thành danh hay đi vào lịch sử văn học... rồi đời bất kể làm thơ đi làm lính, học bước chân vào chiến cuộc, mang trong đầu những ý nghĩ trong veo/ xem chiến cuộc như tai trời ách nước (Nguyễn Bắc Sơn). Và không biết bao nhiêu

người đã gục ngã giữa tuổi xuân xanh, khi vừa mới bước vào chiến trường.

Bắt đầu nên thơ này là chuyện văn nghệ, trao đổi, thù tạc giữa bạn bè, nhưng sau cùng trở thành huyết mạch của một thế hệ, mà Trần Hoài Thư gọi là “tội tình”. Vì đã bị lịch sử làm tình làm tội. Có thể mới hiểu vì sao, khi đánh máy lại những bài thơ cũ, ba, bốn mươi năm sau, anh còn thấy “như gỗ vào chính tim mình những niềm đau buốt”. Và người đọc ngày nay, nhất định đâu đây còn có người thấu hiểu và chia sẻ niềm đau buốt ấy. Làm sao cho sưu tập này, và tấm lòng kia đến tay người nọ?”

Vì vậy “Thơ Miên Nam trong thời chiến” không chỉ là nguồn tư liệu – một nghĩa trang – văn học. Nó là cuộc sống đang thao thức và thao thiết... và cho đời sống nữa chứ. Chẳng riêng gì đời sống của những chúng ta” (4)

Hàng đêm, người ta vẫn nhìn thấy một ông già gầy gò, cận thị với mái tóc bạc, vừa chăm sóc người vợ bị đột quỵ, vừa cần mẫn bên trang sách để lưu giữ nên văn chương Miên Nam cho hậu thế với một tâm hồn trong sáng vô vị lợi trong một xã hội thực dụng như ngày nay là một việc làm đáng kính, đáng trân trọng.

Ông xứng đáng với cách gọi triu mến của người đương thời, người “khâu Di sản Văn chương Miên Nam”.

BM

QUY NHƠN, 01.01.2022

(1) “Níu một đời”, “giữ một thời” cách nói của nhạc sĩ Trầm Tử Thiêng

(2) Tủ sách DI SẢN VĂN CHƯƠNG MIỀN NAM của nhà xuất bản Thư Ấn Quán đã sưu tầm và in lại hàng trăm tác phẩm giá trị, đáng kể nhất là bộ THƠ MIỀN NAM gồm 5 tập với tổng cộng khoảng 3500 trang và bộ VĂN MIỀN NAM 4 tập với tổng cộng khoảng 2400 trang.

(3) Tiểu sử Trần Hoài Thư theo blog Phạm Cao Hoàng, đã được tác giả kiểm chứng.

(4) Trích phần giới thiệu “Thơ Miên Nam trong thời chiến” của nhà phê bình Đặng Tiến.

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hằng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

Di dân tăng vọt ở Mỹ

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Cục điều tra dân số Hoa Kỳ cho biết năm 2022, có khoảng 46 triệu dân nhập cư, tương đương gần 14% dân số Hoa Kỳ. Trong đó, hơn một nửa sống ở 4 tiểu bang California, Texas, Florida và New York.

Người nhập cư ở California, New Jersey, New York và Florida, chiếm hơn 20% dân số của mỗi tiểu bang. Tây Virginia có tỷ lệ thấp nhất là 1.8%.

Một nửa số cư dân này đến từ châu Mỹ Lat-

inh. Trong những năm gần đây, số lượng người gốc Mexico đã giảm và số lượng người đến từ Trung và Nam Mỹ ngày càng tăng.

Những năm gần đây, người nhập cư gốc Châu Á đã tăng, từ 25% lên 33%.

Di dân đang ảnh hưởng đến cuộc bầu cử theo cách có thể quyết định quyền kiểm soát Quốc hội. Đảng Dân chủ đang cố gắng tăng cường sự ủng hộ và cố gắng thuyết phục cử tri rằng họ có thể giải quyết các vấn

đề ở biên giới Hoa Kỳ với Mexico.

Báo cáo của Cục điều tra dân số không đưa ra ước tính về số người ở Hoa Kỳ bất hợp pháp. Tuy nhiên, số liệu cho thấy hơn một nửa số người nhập cư hiện đã nhập tịch, trong đó khoảng 2/3 đã đến Hoa kỳ trước năm 2010.

Từ năm 2010 đến năm 2022, người nhập cư có trình độ học vấn từ trung học trở lên tăng từ 60% đến 75% trên tổng số người di dân.

LMH

✓ DỄ ĐỌC

✓ DỄ THẤY

✓ DỄ CẮT

✓ DỄ TÌM

RAO VẶT
TRÊN BÁO TRẺ
HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH
ONLINE TRONG NGÀY [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

BẢO HUÂN

Ba ơi, trời gió...

NG. T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Ông Hậu mở closet gần cửa ra vào lấy chiếc áo khoác vắt ra ghế sofa gần đó rồi lấy đôi giày của mình trên kệ giày dép đi vào. Ông vừa “thông báo” với Quỳnh con dâu là ông muốn đi dạo ngoài công viên, con dâu đứng trong bếp dăn dò:

- Ba đi chừng 1 tiếng về nhà ăn cơm là vừa, chiều nay chồng con đi làm về anh còn ghé tiệm thuốc tây lấy thuốc cho ba.

- Ba biết rồi ...

Sau khi đội chiếc mũ beret đen lên đầu, ông Hậu bước ra ngoài, thấy lòng thoải mái hẳn ra, ở trong nhà này toàn là “luật lệ”, ăn cơm đúng giờ, đi ngủ đúng giấc, con dâu “kiểm tra” ông từng tí một “ủa hôm nay sao ba

tắm trễ, tắm vào buổi tối dễ bị cảm lạnh đó ba.” Con trai cũng “để ý” ông từng tình huống: -“ Tối qua ba thức khuya quá, 12 giờ đêm con dậy đi tiểu thấy phòng ba còn sáng đèn. Ba nên ngủ sớm dậy sớm tốt cho sức khỏe”. Ông có niềm vui với computer lúc đọc báo xem tin tức, xem you tube mọi đề tài, lúc nghe nhạc, lúc vào group trò chuyện với bạn bè gần xa, ngồi với computer cả ngày cũng chưa chán. Thế mà con cũng ... phê phán.

Có lần ông vào bếp định lấy thứ gì thì con dâu ... phát hiện ngay, nó thể hiện chủ quyền:

- Ba cần gì con lấy cho.

Ông khó chịu:

- Chẳng lẽ ba muốn lấy đôi đũa cái chén cũng phải kêu

con ...

- Con sợ ba chưa quen nhà, không biết chỗ nên con lấy giúp ba cho mau lạ.

Lúc vợ còn sống ông đã thoải mái biết bao, dù hai vợ chồng chỉ sống trong căn phòng Apartment nhỏ, không nhà to nhà đẹp như của con trai. Ông muốn ăn ngủ, muốn làm gì trong nhà là quyền của ông. Khi bà lâm bệnh nặng trước khi qua đời bà đã khuyên ông nên về ở với gia đình Dũng đưa con trai duy nhất của hai ông bà cho thuận tiện và đỡ tốn kém. Ông thì vụng về, xưa nay toàn bà hầu hạ cơm nước, việc nhà ông không hề biết tới, bà lo ông sống một mình sẽ... khổ, sẽ đơn độc buồn chán, nhất là ông ở xa nhà con cả tiếng đồng hồ lái xe, nếu chẳng

may ông có chuyện gì thì con cái không biết được. Thế là sau khi vợ mất ông đã về ở với gia đình con trai được mấy tháng nay.

Ông Hậu thông thả đi bộ tới công viên chỉ cách nhà chừng nửa mile, công viên đẹp với cỏ xanh, cây xanh, có hồ nước trong xanh nhơn nhơ đàn ngỗng bơi lội dưới hàng cây tỏa bóng mát mùa hè.

Ông Hậu rút chiếc iPhone trong túi quần ra và bấm gọi cho ông Thuận một người bạn tốt tính hay đùa vui mà ông rất mến và chơi thân từ hồi trung học ở Việt Nam tới giờ, cả hai cùng đầu bạc, cùng tuổi 75. Một công đôi việc ông Hậu vừa đi bộ thể dục vừa tha hồ tâm sự với bạn già mà không ngại con cái nghe thấy. Như mấy lần trước ông Hậu lại thở than bị tù túng, bị mất quyền tự chủ khi ở với con. Ông Thuận từ đầu dây bên kia lại an ủi và khuyên:

- Tôi nhận thấy vợ chồng thằng Dũng có chỉ huy gì ông đâu, có nặng nhẹ gì ông đâu. Chắc tại ông chưa quen khi sống với con và mặc cảm tự ái khi phải sống trong nhà con, phải nương tựa con lỡ khi trái gió trở trời. Bạn ơi, khi ta sống riêng thì quyền ta, ta làm chủ, nhưng sống với con cháu thì ta hãy theo nếp sống nhà nó cho đề huề vui vẻ nhé.

Rồi ông Thuận cười ha hả tiếp:

- Tôi đây, mất tự do từ khi thanh xuân mới cưới vợ về cho đến giờ vẫn chịu đựng được nè. Thấy mấy ông già Việt kiều độc thân tung tăng phơi phơi về Việt Nam lấy vợ trẻ mà ... ham.

Ông Thuận chưa nói hết ý bỗng tiếng phụ nữ réo ầm lên vọng cả vàoophon:

- Ông Thuận đâu rồi, cơm nước tôi dọn ra không ăn đi cho nóng sốt, cả ngày hết ôm cái computer lại ôm cái điện thoại.

Ông Thuận vội vàng xuống giọng nói nhỏ với ông Hậu:

- May quá chắc vợ không nghe thấy tôi vừa nói gì. Mình nói đùa cho sướng miệng chứ vợ nhà vẫn là nhất, dù mẹ vợ tôi càng già càng khó tính, dữ như chằn. Tôi bị vợ 'quản lý' mấy chục năm nay, ông mới về ở với con cái mấy tháng mà đã than mất tự do. Thôi, tôi cúp máy ăn cơm kéo vợ cần nhàn điếc cả tai.

Ông Hậu cất phon vào túi và đi bộ vòng vòng quanh bờ hồ. Nãy giờ mãi nói chuyện ông Hậu không để ý, bây giờ mới cảm thấy lạnh lạnh cả người, xem ti vi thời tiết hôm nay nhiều gió và lạnh vào buổi chiều, lúc nãy chuẩn bị đi ông đã cẩn thận lấy ngay cái áo khoác bằng da để ra ghế sofa cho khỏi quên thế mà... lại quên, đúng là

tuổi già nhớ trước quên sau.

Ông Hậu bực với chính mình và tiếc rẻ giá mà mang theo áo ấm thì ông sẽ đi bộ thoải mái tận hưởng một buổi chiều đẹp dù trời nhiều gió. Gió thổi mạnh, cây cành vi vu theo chiều gió còn ông thì càng lúc càng lạnh, ông không chắc là có thể đi dạo tiếp trong công viên và đi bộ nửa mile về nhà. Đang lúc này thì ông nghe tiếng gọi vọng đến:

- Ba ơi...

Ông ngạc nhiên quay ra thấy con trai đã đậu xe bên lề đường và đang chạy đến, chẳng lẽ nó lại "chỉ huy" ông cái gì đây, chưa đến giờ ông phải về ăn cơm mà.

Dừng đến gần, trên tay cầm theo chiếc áo khoác mà ông đã để quên trên ghế sofa:

- Ba ơi, trời gió....

Ông Hậu khựng người lại ngạc nhiên, Dũng tiếp:

- Trời gió lạnh. Con đi làm về mở cửa thấy cái áo của ba ở ghế, biết ba đi dạo quên mang theo áo ấm nên con mang ra ngay cho ba.

Ông Hậu mặc chiếc áo khoác vào người, thấy ấm hân lên, cảm động nhìn con trai:

- Ủ, ba đang lạnh, may quá con đã giúp ba.

- Ba có muốn lên xe về với con bây giờ không?

- Đáng lẽ ba còn đi nữa tiếng nữa cho khỏe, nhưng thôi sẵn đây ba về với con luôn.

Lần đầu tiên ông Hậu không cảm thấy bị con "chỉ huy" khi ông nghe theo lời nó.

Về tới nhà, thằng cu Tý 5 tuổi chạy ra đón cha và ông nội, cu Tý hỏi:

- Ông nội đi ra park phải không?

Ông Hậu gật đầu thế là thằng bé phụng phịu:

- Sao ông nội không rủ cháu đi, cháu muốn ra bờ hồ chơi với mấy con ngỗng trong hồ ...

Ông Hậu đã vài lần dắt cháu ra công viên, ông thì tản bộ, thằng cháu thì vui thích chạy tứ tung với những trò chơi của nó. Ông Hậu dỗ dành cháu:

- Hôm nay trời gió lạnh lắm. Mai ông cháu mình sẽ ra công viên.

Được lời hứa của ông nội cu Tý cười hài lòng. Nhìn nét mặt vui của cháu lòng ông Hậu vui theo, chiếc áo khoác chiều nay ông có thể quên nhưng nhất định chiều mai ông sẽ không quên lời hứa với cháu.

Con dâu đang sửa soạn dọn cơm ra bàn, Quỳnh khoe với ba chồng:

- Anh Dũng nói con làm món cá thu kho thơm cho ba. Anh nói ngày xưa má hay nấu món này.

Thì ra con quan tâm đến ông nhiều mà ông không

nhận ra, có lẽ chỉ vì mặc cảm ở nhờ nhà nó sống nương tựa vào nó như ông Thuận đã nhận xét. Ông may mắn có đứa con trai hiếu thảo và con dâu hiếu biết, yêu chồng và nể nang cha chồng. Ông Hậu dịu dàng đáp:

- Trời lạnh ăn cá thu kho thơm ngon đấy. Ba không ngờ Dũng nhớ sở thích này của ba.

Con dâu nhớ ra:

- Ba, anh Dũng đã lấy thuốc refill về cho ba, lát

ba nhớ uống thuốc.

Con dâu nhắc nhở ông uống thuốc chứ nó “chỉ huy” ông đâu. Ông Hậu trả lời như một đứa học trò ngoan:

- Ba nhớ rồi. Cảm ơn con.

Ông đã cảm nhận ra tình cảm yêu thương của con trai con dâu và cả thằng cháu nội bé bỏng Cu Tí nữa, nó luôn quấn quýt bên ông.

Ông biết mình có lỗi, từ lúc về đây ở ông luôn bất bình với con, luôn nhận

xét từng hành động lời nói của con dâu và con trai một cách ác cảm.

Ông Hậu thấy mình may mắn khi ông còn sức khỏe, được sống gần con cháu, nghĩ đến ông Thuận tuy than thở vợ dữ như bà chằn nhưng ông Thuận cũng may mắn còn vợ còn chồng lo lắng cho nhau trong khi nhiều người già bệnh hoạn ốm đau nằm một chỗ hay phải sống lẻ loi quanh quẩn không có một tình thân bên cạnh.

Chiều mai dắt cháu nội ra công viên chơi ông Hậu sẽ gọi phen cho ông Thuận kể lại tâm tình này.

-oOo-

Buổi tối ông Hậu vào xem computer, ông sẽ nghe lời con trai không thức quá khuya nữa. Con lo cho sức khỏe ông chứ nó có “chỉ huy” ông tí nào đâu.

NTTD
(APRIL 26, 2024)

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG.

Đưa Cha đi dạo bằng xe lăn

*Đưa ba đi dạo bằng xe lăn
Ba ngồi im như đứa trẻ ngoan
Đi quanh khu phố mình đã ở
Ba có nhận ra hình ảnh quen?*

*Căn nhà cũ ba mua từ lâu
Gia đình mình đông đủ có nhau
Cả một quãng đời ba sớm tối
Bao lần ba đi về nơi đây.*

*Chẳng ngại việc khó hay đường xa
Ca một ba dậy sớm tinh mơ
Con vẫn còn trùm chần ngái ngủ
Ba đã ra ngoài đường phố kia .*

*Công việc cần ba làm ca hai
Bữa cơm chiều bỏ hộp mang theo
Chưa kịp dạy con bài toán khó
Khuya ba về con đã ngủ say.*

*Thời gian nào để ba mộng mơ
Thứ bảy có khi làm thêm giờ
Đôi diện cuộc đời ba thực tế
Chăm chỉ đi làm dù ca ba.*

*Ba đi làm suốt cả bốn mùa
Khi trời khô nắng của xuân-hè
Khi trời ẩm ướt thu- đông lạnh
Đời vẫn vui có một mái nhà.*

*Bao mùa đã theo ba đi làm
Mùa vẫn trẻ nhưng ba già thêm
Cùng gia đình những ngày lễ nghỉ
Hay đi chơi xa vacation.*

*Các con của ba đã lớn lên
Đứa còn ở chung, đứa ra riêng
Ba đã nghỉ hưu và ốm bệnh
Đôi chân bây giờ là xe lăn.*

*Tuổi thơ con no ấm, yêu thương
Có mồ hôi cha trong đời thường
Người cha mà con từng nương tựa
Hôm nay ba là đứa trẻ con.*

*Đẩy xe lăn đưa ba dạo chơi
Con mong có phút giây ba vui
Đôi chân vất vả này dừng bước
Khi đã đi gần hết cuộc đời.*

NTTD

Tái tạo các thành phố lớn

Bất kỳ cư dân thành phố nào cũng sẽ nói rằng một chút không gian xanh sẽ giúp ích rất nhiều cho họ. Có một công viên chung quanh sẽ thúc đẩy hoạt động thể chất và giúp cho không khí trong lành. Ngoài ra, cây cối trông đẹp hơn rất nhiều so với đường xa lộ.

Người dân Madrid, Tây Ban Nha, không thể đồng tình hơn thế. Thành phố này đã trở thành người dẫn đầu về không gian xanh sau khi thay thế các đường xa lộ và đường phố dơ bẩn bằng công viên và đồng cỏ.

Phải mất gần một thập niên xây dựng mới hoàn thành, nhưng Dự án Madrid Río của thành phố đã phá bỏ một xa lộ nhiều làn xe - các đoạn của xa lộ M-30 hiện chạy ngầm qua các đường hầm - để cho cư dân có thể đi picnic ở nơi từng có xe hơi chạy. Một dòng sông bị ô nhiễm đã được làm sạch và rái cá (otters) xuất hiện ở đó lần đầu tiên sau nhiều năm. Các đường thủy khác được mở rộng; cây thông đã được trồng; đồng cỏ và bãi biển đã được thêm vào.

Carmen Munoz, sống dọc theo một trong nhiều con sông của Madrid, nói với một phóng viên rằng cô “không còn thức giấc vì tiếng còi xe mà là tiếng chim hót trên cây”. Theo các nghiên cứu, cô và những người hàng xóm của mình cũng đang hít vào ít carbon dioxide hơn trước rất nhiều - ít hơn hơn 30,000 tấn theo khảo sát.

Và việc chuyển đổi vẫn chưa thực hiện xong. Các nhà lãnh đạo đang lập kế hoạch bao quanh thành phố bằng vành đai xanh, hay như thành viên hội đồng thành phố Mariano Fuentes gọi nó là một “khu rừng đô thị” dài 47 dặm.

Từ những bộ óc thiên tài trên khắp thế giới, những phát minh sau đây sẽ giúp ích cho cuộc sống của chúng ta.

Một số phát minh mới

NHIỀU KỲ - KỲ 4

Trồng trọt trong tòa nhà văn phòng

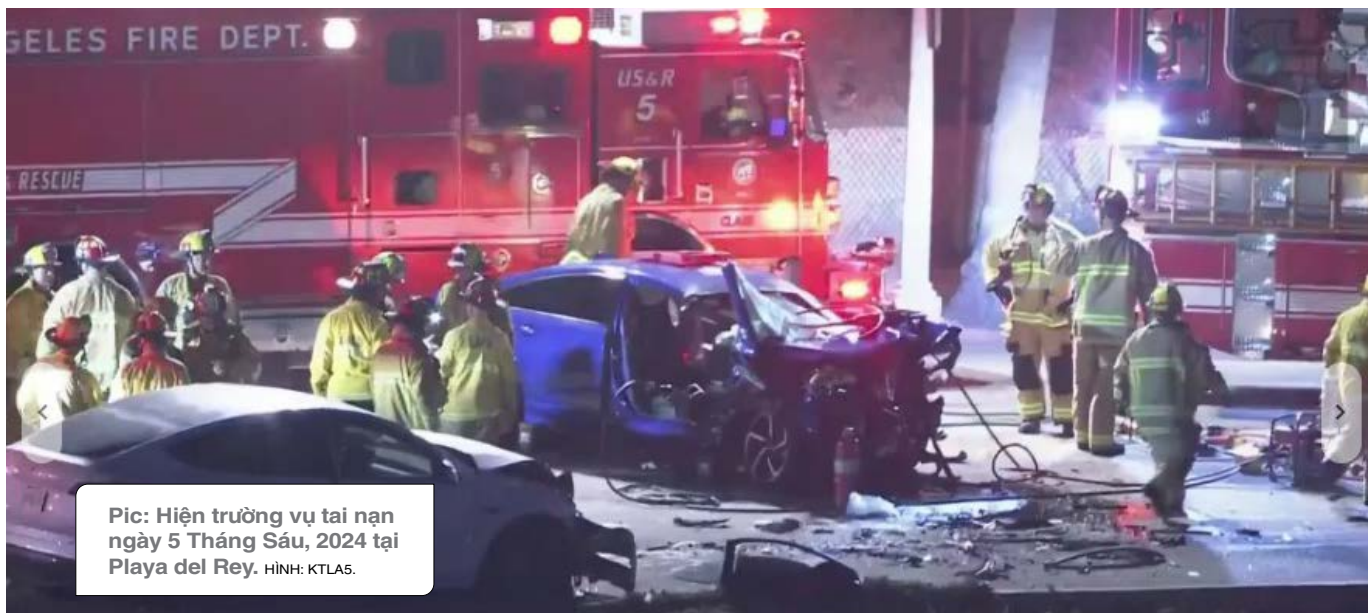
Hết rau ăn? Đừng lo, chỉ cần chạy đến văn phòng để xin. Không phải chuyện nói đùa đâu. Ở một số trung tâm thành phố, bạn có thể làm điều đó: Khi nhiều người chọn làm việc tại nhà, để trống không gian văn phòng, một số tòa nhà trống đang được chuyển đổi thành trang trại trồng rau theo chiều thẳng đứng. Trong kiểu canh tác mới này, thay vì trồng theo chiều ngang, các loại cây trồng được xếp chồng lên nhau.

Hầu hết các trang trại kiểu này đều sử dụng phương pháp thủy canh (hydroponics), một kỹ thuật không dùng đất, mà phun sương cho cây từ rễ. Hệ thống được trang bị cảm biến, được AI (trí thông minh nhân tạo) hỗ trợ, sẽ làm mờ hoặc tăng độ sáng của đèn LED tiết kiệm năng lượng khi cần, và cho người trồng biết khi nào cần bổ sung thêm chất dinh dưỡng cho cây trồng.

Lợi ích thì rất nhiều: cây cỏ không phải chịu một số vấn đề mà thiên nhiên có thể gây ra, như hạn hán hoặc lũ lụt, cũng như không cần thuốc trừ sâu vì không có sâu bệnh. Và trên hết, những trang trại kiểu mới này có thể mang lại sức sống mới cho những tòa nhà văn phòng và những khu trung tâm thành phố trống vắng.

Một số công ty đã tham gia vào lãnh vực này, bao gồm Area 2 Farms ở Washington, D.C. và Bowery Farm ở Kearny, New Jersey. Và khi ngày càng có nhiều không gian văn phòng bỏ trống thì cơ hội phát triển cũng tăng theo. Ví dụ, ở Chicago, Farm Zero đang trong tiến trình cho thuê hơn 3 triệu feet vuông không gian văn phòng với kế hoạch sản xuất 60 triệu pound rau mỗi năm. Đó là một số lượng rau khổng lồ.

Pic: Hiện trường vụ tai nạn ngày 5 Tháng Sáu, 2024 tại Playa del Rey. HÌNH: KTLA5.

Nguy cơ tiềm ẩn trên đường

Bản tin mới ngày 5 Tháng Sáu, 2024 của đài truyền hình KTLA5 cho thấy vụ đụng xe “đã cướp đi sinh mạng của 2 người và khiến 3 người khác phải nhập viện trong tình trạng nguy kịch.” Va chạm xảy ra trước 8:00 PM ngày 06 Tháng Sáu, 2024, tại giao lộ Vista Del Mar và Imperial Highway, vị trí này nhìn ra Bãi biển Bang Dockweiler ở khu Playa Del Rey của L.A. County, cách Little Sài Gòn (Orange County) 42 phút lái xe. Cảnh sát cho biết đã có sự va chạm dữ dội giữa 2 chiếc xe hơi.

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Sau khi tai nạn xảy ra, Đội cấp cứu đã ngay lập tức đến hiện trường và tìm thấy nhiều người bị thương. Một người được tìm thấy đã chết bên trong chiếc xe bị đâm. Những nạn nhân được đưa vào bệnh viện được xác định là một phụ nữ 30 tuổi, một cô gái 18 tuổi, một cậu bé 18 tuổi và một cậu bé 16 tuổi. Theo Sở cứu hỏa Los Angeles, vụ va chạm đối đầu nhau giữa 2 xe xảy ra trên đường, trước dãy nhà 8800 của Vista Del Mar. Google map cho thấy khu vực này mỗi đường đều có nhiều lane đường, riêng đường Vista Del Mar cấm quẹo trái và không có đường chờ để quẹo trái. Tôi

coi video của Sky5, thấy lại hiện trường một chiếc sedan màu xanh (không nhìn rõ hiệu xe) và chiếc SUV màu trắng bị hư hỏng nặng. Theo kinh nghiệm bản thân tôi nghĩ rằng đã có một xe đi ngược chiều lưu thông.

Sedan là tên gọi loại xe dân dụng nhỏ có chiều cao trung bình, bốn cửa và 4-5 ghế ngồi. Chiếc sedan màu xanh đã bị phá hủy hoàn toàn và có vẻ như các đội cấp cứu đang giải thoát cho hành khách ra khỏi xe.

Rất nhiều mảnh vỡ xe hơi nằm rải rác trên con đường chạy song song với Bãi biển Dockweiler. Đường bị đóng khi lực lượng thực thi pháp luật đông đảo đến

hiện trường. Nguyên nhân dẫn đến vụ tai nạn đâm xe đối đầu gây chết người vẫn chưa rõ ràng. Cho đến nay, danh tính nạn nhân vẫn chưa được công bố.

Tin mới cập nhật sáng nay (June 6) cho biết 2 thiếu niên đã không qua khỏi. Cả hai nạn nhân nhỏ tuổi đang học tại Inglewood Unified School District. Đài KTLA5 dùng chữ “brutal head-on crash” (va chạm thảm khốc) để chỉ tai nạn này. Đại diện Học khu Inglewood Unified đã gửi lời chia buồn tới gia đình học sinh của họ.

Mấy năm trước, tôi có kể với quý độc giả Trẻ về tình hình “đi đứng” ngoài đường rất cầu thả ở khu vực Little Sài Gòn (Quận Cam) và các

thành phố phụ cận. Nay thì tình hình cầu thủ này không giảm mà có chiều hướng tăng lên, với các kiểu nhận thức rất lệch lạc, nguy hiểm.

Tôi có cảm giác từ 2 năm nay tình hình lái xe ngoài đường không được an toàn. Không biết ở đâu “mọc ra” rất nhiều tay lái “lạ” lái xe rất hăng hái, sẵn sàng tăng tốc luồn lách nhằm mục đích “điền vào chỗ trống” trên mặt đường, thấy “chỗ trống” là luồn ngay tới, bất kể như vậy là đúng hay sai so với luật lưu thông và nguyên tắc an toàn khi lưu thông. Tôi lái xe phía sau nhìn thấy họ “lượn” giữa các lane đường như con rắn bò thoăn thoắt.

Kế tiếp là hiện tượng người lái thi nhau nhấn còi hồi thúc người phía trước phải quẹo phải dù đang đèn đỏ trước mặt, phải đặt sự an toàn lên hàng đầu chứ không phải di chuyển nhanh hay chậm. Cái sự bấm còi hồi thúc này thời gian gần đây phổ biến tới mức độ tôi thấy nhiều người lên trang Facebook kêu ca, than thở, và thẳng thừng tuyên bố “Ta sẽ không bao giờ nhúc nhích nếu không an toàn, khỏi bấm còi làm chi cho mỗi tay.” Không ít lần cá nhân tôi đã từng bị “hồi thúc” như vậy, nhưng tôi vẫn không dịch chuyển xe của tôi, cho tới khi tôi thấy an toàn để quẹo phải hay quẹo trái ở các ngã tư

(không có mũi tên xanh) cho phép quẹo trái trên đèn xanh.

Kế tiếp là cái sự tranh giành để đi nhanh hơn. Tuần trước, tôi đang lái ở lane 1 trên đường Bolsa (về hướng thành phố Santa Ana,) tôi gạt cần signal chuẩn bị vô only trái, trong khi tôi đang chờ khoảng 2 giây để quẹo vô only, bất ngờ tôi nhìn thấy có một chiếc sedan màu xanh đang chạy như bay vù lên chen vô only trái, làm cho tôi phải giảm tốc độ cho chiếc xe vượt trái luật chạy lên, nếu không muốn xảy ra một vụ đụng xe.

Cách đây 2 ngày, tôi đang lái xe trên đường “only one lane” mỗi chiều, thì nhìn thấy một xe khác đã chạy ào ào trên “Center Left Turn Lanes” từ phía sau tôi và lướt nhanh tới trước một khoảng khá xa để vượt xe tôi. Luật của tiểu bang California (bản hướng dẫn mới nhất năm 2023) quy định “Sử dụng làn đường rẽ trái ở giữa để chuẩn bị và thực hiện rẽ trái hoặc quay đầu. **Làn đường này không được dùng để lưu thông hay vượt xe.** Bạn chỉ được lái khoảng 200 feet trong làn đường rẽ trái ở giữa.” Tôi nhớ ông thầy dạy lái xe tôi nói “Chạy cho cố mạng rồi cũng dừng đèn đỏ như người ta thôi chứ có hơn được đâu.”

Ngạc nhiên hơn là lòng rày có tình trạng người

đi xe đạp ngược chiều rất nhiều, trong khi luật tiểu bang Cali quy định người đi xe đạp phải đi cùng chiều lưu thông. Không ít lần tôi đã “hết hồn” khi đang quẹo phải mà tình hình “hiện ra” một người đi xe đạp ngược chiều đâm sầm vô trước mặt tôi, may là tôi luôn quẹo tốc độ chậm nên tôi tránh được họ. Trường hợp của tôi không phải cá biệt, tôi thấy nhiều bạn trẻ ở Little Sài Gòn lên Facebook “la làng” về cái sự đi xe đạp ngược chiều này. Không những đi xe đạp ngược chiều dễ bị xe hơi tông trúng, dễ bị luồng gió từ xe hơi đi ngang hất ngược người đi xe đạp té (và có thể bị bánh xe sau cán trúng,) mà vấn đề bảo hiểm và bồi thường tai nạn bị thiệt thòi vì người đi xe đạp bị lỗi nặng.

Tôi bàng hoàng hơn khi một ông trung niên tuyên bố “dõng dạc” trên Facebook: “Nguyên tắc là phải đi bộ, đi xe đạp ngược chiều để dễ đối phó,” và lại được nhiều Facebooker dùng tiếng Việt ủng hộ. Không hiểu cái “nguyên tắc đi ngược chiều” ấy từ đâu ra? Tôi chưa bao giờ thấy luật ở bất cứ quốc gia nào quy định người đi bộ, đi xe đạp phải đi ngược chiều dòng xe đang lưu thông.

Chính mắt tôi đã từng chứng kiến nhiều người lái xe ngược chiều một đoạn ngắn để quay đầu xe thay vì chạy tới ngã tư

cách đó không xa.

Khi còn đi học, tôi không phải là một học sinh giỏi môn Vật Lý, nhưng đến nay tôi vẫn còn nhớ được một số kiến thức cơ bản. Thí dụ: Khi hai phương tiện chuyển động cùng chiều nhau mà va chạm nhau thì vận tốc va chạm là vận tốc trừ. Ngược lại, hai phương tiện chuyển động ngược chiều nhau và đâm vào nhau thì vận tốc va chạm là vận tốc cộng của chúng, lực va chạm sẽ rất mạnh và gây ra sự công phá rất lớn. Nếu hai phương tiện (tàu biển, xe hơi...) cùng chuyển động vận tốc cao chạy song song nhau, thì phương tiện nhỏ hơn sẽ bị hút vô phương tiện lớn, làm cho phương tiện nhỏ hơn quay đầu đâm ngang vô phương tiện lớn, gây ra tai nạn giao thông hoặc hàng hải... Tôi không nhớ lực hút đó từ ngữ nguyên ngành vật lý gọi là gì.

Thống kê năm 2022 cho biết Cali có 1.13 triệu xe hơi chạy trên đường. Khi hành vi sai luật bị hiểu là “nguyên tắc” (phải thực hiện,) hoặc một số người sẵn sàng phạm luật để giành phần “có lợi hơn” là “hiện tượng phổ biến,” thì họ trở thành mối nguy hiểm. Không những gây nguy hiểm cho bản thân người thực hiện hành vi trái luật, mà còn gây nguy hiểm cho người đang lưu thông khác.

TPT

IAN BÙI
DALLAS, TX

80 năm D-Day

Ngày 6 tháng 6, 1944, quân đội Đồng Minh do Mỹ và Anh dẫn đầu đổ bộ lên bờ biển Normandy của Pháp trong chiến dịch bí danh OVERLORD nhằm giải cứu Âu Châu khỏi gọng kềm của Hitler. Cuộc tổng tấn công vô tiền khoáng hậu này không những được lưu danh sử sách mà còn tạo cảm hứng cho những cuốn phim đề tài như The Longest Day (1962), và Saving Private Ryan (1998).

Một cảnh trong phim
Saving Private Ryan
của đạo diễn Steven
Spielberg

Ngày 6 tháng 6 vừa rồi, một buổi lễ kỷ niệm thật long trọng đã diễn ra tại nghĩa trang Normandy American Cemetery, nơi chôn cất thi hài chiến sĩ Mỹ tử vong trong trận đánh ác liệt ấy. Đây là chỗ tạm chôn những người lính tử trận đầu tiên, vào ngày 8 tháng 6. Sau khi chiến tranh chấm dứt, nó được biến thành một khu tưởng niệm rộng 173 mẫu, với 9,388 ngôi mộ và một bức tường ghi tên 1,557 người chết mất xác.

Tổng thống Pháp Emmanuel Macron, Tổng thống Mỹ Joe Biden, cùng hai đệ nhất phu nhân tiến vào khu tưởng niệm. (AP)

Buổi lễ đặc biệt có sự hiện diện của 11 cựu chiến binh Mỹ từng tham gia chiến dịch OVERLORD. Hầu hết đều cả trăm tuổi, tất cả đều ngồi xe lăn và phải trùm mền cho đỡ lạnh. Nhân dịp này Tổng thống Macron trao mỗi người huy chương cao quý nhất của nước Pháp – Légion d'Honneur (Legion of Honor), bắt đầu từ năm 1802 dưới thời Napoleon. Nhìn các cụ cố gắng đứng lên cho bằng được để nhận huân chương, ta không khỏi bồi ngùi nghĩ trộm có thể đây là lần cuối ta được thấy họ -- một thế hệ lấy lòng mang biệt danh The Greatest Generation. ẢNH: YOUTUBE SCREENSHOT

Trong số quan khách tham dự, ngoài những gia đình thân nhân tử sĩ, các nhà quân sự và chính trị gia, còn có sự hiện diện của tài tử điện ảnh Tom Hanks (trái) và đạo diễn Steven Spielberg (đội mũ). Sau chiến thắng vang dội của phim Saving Private Ryan tại giải Oscar 1999, cặp bài trùng này đã tiếp theo với bộ phim TV 10 tập Band of Brothers trên HBO (2001). Phim dựa theo câu chuyện có thật về Đại Đội “Easy Company” và Trung úy Richard Winters của Sư Đoàn 101 Nhảy Dù, của tác giả Stephen Ambrose. Được xem như loạt phim TV về Đệ Nhị Thế Chiến hay và gần với sự thật nhất, Band of Brothers thắng hàng tá giải thưởng năm 2002. ẢNH: YOUTUBE SCREENSHOT

Nhà văn Stephen Ambrose còn là người đã vận động không mệt mỏi cho dự án xây dựng Bảo Tàng Viện Quốc Gia Đệ Nhị Thế Chiến tại New Orleans, một địa chỉ không thể bỏ qua cho du khách thích tìm hiểu về lịch sử và chiến tranh. Bảo tàng viện vĩ đại này được chia làm nhiều khu vực; riêng cuộc đổ bộ Normandy đã chiếm một phần rất lớn. Hàng năm nơi đây vẫn thường tổ chức các buổi lễ tưởng niệm cho những sự kiện quân sự quan trọng. Kỷ niệm D-Day thứ 80 tất nhiên đã được chuẩn bị chu đáo, với sự tham dự của một vài cựu chiến binh hiếm hoi còn sống sót.

National World War II Museum, 6/6/2024 (BRETT DUKE/TIMES-PICAYUNE)

Hàng Thập Tự Giá

Nguyên tác “The Crosses”, Cựu Đề Đốc William H. McRaven

Tôi từng đứng trước hàng thập tự giá
nhìn đoàn quân chôn cất xác anh em:
liệm trong bóng chiều rơi, hồn tôi tả
gò đất khô người sống xối vội lên.

Tôi vẫn nhớ tiếng quân kèn da diết
len giữa hàng thập tự giá chứng nhân —
khúc tây du tiễn người đi biệt, —
điệu binh chinh giải thoát cõi tục trần.

Tôi đã khóc bên hàng thập tự giá,
lần trên tay từng chuỗi hạt mân côi;
nguyện cầu sao Trời ban ơn phép lạ
cho hồi sinh kẻ cứu chuộc đời tôi:

Một cuộc đời đầy hồng ân, tiếc hối
đo phận người đồng đội thác vô danh
đã bảo vệ đến cùng hơi thở cuối,
mong ngày mai một thế giới yên lành.

Tôi từng ngó vào huyết sâu ảm đạm,
tự vấn mình sao không phải vong nhân?
Rồi so sánh niềm tin, lòng dũng cảm
với con người vừa vị quốc vong thân:

Kẻ nào dám liều mình như họ đã —
đến tận miền đất lạ chẳng ai quen
để đổ máu ngoài xa xôi chiến địa
hòng bảo toàn hạnh phúc của bàn dân?

Tôi từng đứng sau hàng thập tự giá
nhìn chân trời hiu hắt ánh hoàng hôn.
Trong bóng tối còn thơm mùi đất đá
nấm mồ tươi mướt nhất cuộc chiều hôn.

Tôi từng ngắm triền cỏ xanh thoải thoải
cắm những hàng thập tự trắng như khuôn.
Khô dòng máu, ngàn con tim bất hoại
sẽ không già mà trẻ mãi luôn luôn.

Tôi quỳ xuống bên hàng thập tự giá,
tự ru mình vào giấc ngủ hằng đêm
bằng lời khấn không thay lòng đổi dạ
một câu thề sâu thẳm, khắc trong tim:

Tôi phải sống dâng mình cho nghĩa cả,
cho đàn anh đàn chị được hiển vinh —
cho chiến hữu dưới hàng thập tự giá
được ơn đền ngày nợ nước hy sinh.

IANBUI DỊCH (2021.06.06)

Nghĩa Trang Lính Mỹ tại Colleville-sur-Mer, Normandy. NGUỒN: WIKIMEDIA

Lưới lọc không khí - Air Filter

HOÀNG HƯƠNG

(tiếp theo)

Lưu ý: Trước khi mua Air Filter, cần tìm vị trí lắp lưới lọc đang có và đo kích thước, để bảo đảm mua đúng kích cỡ. Khi tìm thấy ống hồi lưu (return duct) chứa lưới lọc, bạn có thể tìm ra mình có lưới lọc không khí có thể giặt được (washable air filter). Nếu vậy, chỉ cần hút bụi, rửa sạch với nước và giấm trắng, để khô rồi lắp trở lại như cũ. Một số hệ thống sử dụng nhiều hơn 1 tấm lưới lọc không khí.

Các bước thực hiện

■ **Tắt thiết bị.** Hệ thống HVAC không nên chạy khi không có lưới lọc Air filter. Tham khảo hướng dẫn của nhà sản xuất (system's manufacturer's instructions) để biết đúng cách tắt thiết bị. Có thể tắt hệ thống ở bộ điều chỉnh nhiệt (thermostat).

■ **Tháo bỏ lưới lọc cũ.**

■ **Làm sạch lưới tản nhiệt (Grille) và ống dẫn (Duct).** Dùng máy hút bụi có gắn bàn chải (brush attachment) để hút bụi dư, sau đó lau sạch bằng khăn vải.

■ **Lắp lưới lọc mới vào trong ống dẫn.** Để xác định hướng đặt lưới lọc không khí, tìm các mũi tên chỉ dẫn được in ở hai bên cạnh. Những mũi tên này phải thẳng hàng với hướng của luồng không khí.

■ **Đóng và chốt lưới tản nhiệt.** Một số hệ thống có lưới lọc nằm trong (Air Handler Cabinet). Lưới lọc được lắp ở đây có thể là loại tái sử dụng (reusable) được hoặc loại dùng 1 lần. Với loại reusable chỉ cần vệ sinh cho sạch sau đó lắp trở lại. Nếu là loại dùng 1 lần thì cần thay lưới lọc mới. Các mũi tên trên lưới lọc phải được đặt hướng về phía furnace

DALLAS Sự Kiện

MELTING POT MARKET

16/6. Hội chợ và giải trí với nhiều cộng đồng sắc tộc khác nhau tham dự, nhiều loại hàng hóa, thức ăn, trình diễn nhạc

Địa điểm: AT&T Discovery District, 308 S Akard St, Dallas TX 75202. **Giá vé:** miễn phí.

4TH OF JULY WEEKEND IN DENTON

29/6 tới 3/7. Chương trình giải trí mùa lễ July 4th gồm đi bộ 5 mile và 1 mile, diễn hành Yankee Doodle Parade với nhiều xe hoa. Ngày 3/7 trình diễn nhạc, bán thức ăn, games, vẽ mặt, chụp hình, thi ăn, trình diễn drone...

Địa điểm: Historic Downtown Denton, 317 W Mulberry St, Denton TX 76201. **Giá vé:** miễn phí.

GIRLS JUNIOR NATIONALS

21/6 tới 24/6. Tranh giải vô địch toàn quốc bóng chuyền thiếu nữ

Địa điểm: Kay Bailey Hutcheson Convention Center, 650 S Griffin St, Dallas TX 75202. **Giá vé:** miễn phí.

Những mẫu xe mới trong công nghệ xe điện, Mercedes benz vision-eqs.
NGUỒN. INNOVATION-VILLAGE.COM

Cuộc cách mạng xe điện

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Chào mừng bạn đến với kỷ nguyên mới, nơi những chiếc xe điện (Electric Vehicle-EV) hứa hẹn sẽ thay đổi suy nghĩ của bạn về việc di chuyển trên đường. Ngành công nghiệp xe hơi đã và đang cải tiến các sản phẩm xe điện của họ. Xe điện, sẽ chuyển lòng trung thành của bạn từ những xe ngốn xăng sang những xe chạy bằng pin. Tiến bộ về công nghệ đã đẩy xa những giới hạn của xe điện. Tương lai là của xe điện, hứa hẹn sự thay đổi đáng kể trong thế giới xe hơi.

Những thiết kế mới trong cuộc cách mạng xe điện. NGUỒN. CONCEPTCARCREDIT.CO.UK

Sự trỗi dậy của xe điện

Những chiếc xe hơi chạy bằng xăng thống trị các con đường, nhưng bây giờ chúng ta đang sống trong thời đại xe điện đang trên đà phát triển. Tại Mỹ, doanh số bán xe điện tăng nhanh như điều gặp gió. Sự chuyển đổi từ xe chạy bằng xăng sang xe điện có thể được so sánh với việc bà tiên đỡ đầu gõ cây đũa phép, hô biến chiếc xe trái bí của Lọ Lem thành một xe điện đẹp mắt, sạch sẽ với môi trường.

Dưới đây, là một số yếu tố chính

dẫn đến sự phát triển của xe điện.

CHÍNH SÁCH CỦA CHÍNH PHỦ

Nhiều chính phủ các nước, bao gồm cả Mỹ, đã đưa ra các chính sách khuyến khích hoặc bắt buộc sử dụng xe điện. Chính sách bao gồm việc trợ giá cho người mua xe điện, và có kế hoạch sẽ cấm hoàn toàn các phương tiện sử dụng xăng vào một thời hạn ấn định.

- Ở Mỹ, các xe chạy điện hoàn toàn hoặc xe hybrid mua trong hoặc sau năm 2010 có thể đủ tiêu chuẩn để giảm thuế thu nhập liên bang lên tới \$7,500. Số tiền được giảm sẽ khác nhau tùy thuộc vào dung lượng của pin được dùng để cung cấp năng lượng cho xe và nhà sản xuất xe.

Tiểu bang California gần đây đã bỏ phiếu thông qua quy định sẽ cấm bán ô tô chạy xăng/dầu mới vào năm 2035. Đây là biện pháp mang tính lịch sử của Mỹ, mở đầu cho những lệnh tương tự trên toàn thế giới.

- Ở Pháp, kể từ ngày 1/1/2023, người mua xe điện tại Pháp với mức giá không vượt quá 47,000 Euro sẽ được chính phủ trợ giá tới 5,000 Euro và tối đa tới 7,000 Euro đối với những trường hợp đặc biệt

- Ở Ấn Độ, năm 2020, chính phủ tiếp tục phê duyệt chương trình

Mẫu xe điện Lexus. NGUỒN. UX 300E. MOTOR1

Xe điện mới Mustang Mach- E của Ford.
NGUỒN. ASSESS.SCOTTEXTERiors.COM

Mẫu xe điện mới của BMW. NGUỒN. AUSTRALIANSOLARQUOTES.COM.AU

Mẫu xe điện mới Renault-ZOE. NGUỒN. ELECTRIC-CAR-A02

FAME II giai đoạn 2020 – 2023 với trọng tâm chính là tài trợ khoản trợ cấp tối đa tới 30,000 Rupee (khoảng 350usd) cho người mua xe máy điện và tối đa 1.5 lakh (khoảng 1750usd) cho người mua ô tô điện toàn phần hoặc xe hybrid tùy theo dung tích pin.

TIẾN BỘ CÔNG NGHỆ.

Những đột phá về pin đã mở rộng đáng kể phạm vi lái xe của xe điện trên những hành trình dài, khiến việc chuyển sang xài xe điện trở nên hấp dẫn hơn bao giờ hết. Các trạm sạc mọc lên nhanh giúp việc sạc điện trở nên dễ dàng hơn và thoát nỗi khổ phải đi tìm kiếm nơi sạc khi xe báo sắp hết điện.

Phản ứng của thế giới

Ở Châu Âu, tất cả đều náo nhiệt. Các chính phủ cũng như người dân đều ngạc nhiên trước cuộc cách mạng xe điện này. Các nhà lãnh đạo quốc gia từ London cho đến Lisbon, đã vội vàng kết hợp công nghệ mới này vào các kế hoạch giao thông của họ. Theo báo cáo của BBC, doanh số bán xe điện ở Châu Âu gần đây đã tăng cao và phương tiện vận chuyển mang tính cách mạng này sẽ khiến con số đó còn cao hơn nữa. Hoa Kỳ, họ cũng nhiệt tình như những người Châu Âu! Với doanh số bán xe điện tăng vọt, người Mỹ

đường như đã sẵn sàng bỏ đi những cỗ máy ngốn xăng của mình. Diễn đàn Kinh tế Thế giới đã tham gia hết mình khi nói về việc xe hơi điện lao vào và chiếm thị trường xe như một thế lực không thể ngăn cản. Việc hạn chế tác hại đến môi trường và việc dễ dàng sạc khiến chúng trở nên hấp dẫn hơn một bánh pizza, bột mỏng, nhiều cheese, thịt ham, salami, mới nướng thơm lừng!

Pin cho những chuyến đi dài!

Nên nói chuyện về pin! Chiếc xe điện này sử dụng pin thể rắn (loại pin có 2 thành phần “điện cực” và “chất điện phân” đều ở trạng thái rắn). Đây là công nghệ pin hoàn toàn mới, có xu hướng phát triển nhanh chóng trong tương lai có tuổi thọ lâu dài, lưu giữ năng lượng nhiều hơn và độ an toàn cao hơn. Bạn sẽ bớt lo lắng về pin “sắp

Cuộc cách mạng xe điện đã đến. NGUỒN. MIT TECHNOLOGY REVIEW

hết”. Với phạm vi hoạt động khá xa, bạn có thể thực hiện những chuyến đi xa mà không phải lo lắng về việc tìm trạm sạc sau mỗi 100 dặm.

Trạm Sạc của tương lai

Hãy tưởng tượng một thế giới nơi bạn lướt vào trạm sạc cắm điện cho chiếc xe điện của mình và XONG! Năng lượng pin sẽ đầy trong nháy mắt! Các chính phủ đang

tăng cường phát triển các trạm sạc, vì vậy bạn sẽ không phải lo lắng về việc hết điện giữa đường.

Ai đang tham gia nhóm EV?

Ngoài Tesla, bạn có thể nhận thấy một số gương mặt quen thuộc tham gia công nghệ này như Ford, General Motors và nhiều thương hiệu khác. Thương hiệu sang trọng như Audi cũng đang tham gia cuộc vui

này, mang đến mẫu xe A của họ làm rung chuyển mọi thứ. Ford thì đang cải tiến động cơ của mình với Mustang Mach-E và F-150 Lightning. General Motors, ra đời Chevrolet Bolt và Hummer EV. Audi đang tăng tốc với sự tinh tế của dòng e-Tron. Vâng, những công ty này với tài chính dồi dào đã và đang thực hiện thiết kế một số mẫu xe tiên tiến, đầu tư rất nhiều vào nghiên cứu, phát triển xe điện, để có thể qua mặt Tesla.

Động cơ xăng qua đời?

Biến đổi khí hậu đã lộ rõ thủ phạm xấu xí của nó và hành tinh này đang kêu cứu. Nếu có ý thức về môi trường, thì cuộc cách mạng xe điện là biện pháp quan trọng giải cứu. Vì vậy, hãy chuẩn bị nói lời vĩnh biệt với động cơ xăng trong thời gian tới!

HĐV

THEO PATRICK OZIEGBE

Mẫu xe điện mới
Audi e-tron GT.

NGUỒN. GTPLANET

Đời là gì hử Ba?

HAI QUÊ
PHÁP QUỐC

Aldebert được mệnh danh là Peter Pan của Pháp, lớn già đầu nhưng chỉ thích viết nhạc và trình diễn cho trẻ con. Bút pháp giả ngố không chỉ khiến con nít thích thú mà người lớn cũng phải «Hượm đã nào, hấn viết cho trẻ em hay cho mình đấy nhỉ?» Nhân Lễ Hiền Phụ, trân trọng mời quý độc giả đọc bài phỏng dịch Đời Là Gì của anh. Ca khúc này viết theo dạng đối thoại. Con nít con nôi trăm ngàn ngơ ngáo, mỗi ly mỗi tí đều «ba ơi, ba à». Cái thời bé dại ấy, ta cũng lon ton đi theo kéo tay cha, ôm chân mẹ để hỏi cho bằng được «Cái đó đó, nó là cái gì?»

Lớn lên, làm cha làm mẹ, ta lại vừa sung

sướng, vừa buồn cười, vừa khổ sở khi con cái non nớt nằng nặc đòi ta giải thích điều này, việc nọ. Rồi khi lên chức ông bà, liệu câu trả lời của ta cho các cháu nội, cháu ngoại thơ ngây có giống như Aldebert? Hai Quê đề nghị bạn khi đọc xong câu hỏi, đừng vội nhìn câu trả lời của Aldebert ngay mà thử nghĩ xem bạn sẽ trả lời như thế nào. Để sẽ gật gù, hấn trả lời hay thật, hay tự hào mình trả lời hay hơn.

Nếu thích bài thơ, bạn đọc có thể tìm xem ca khúc này trên kênh Youtube chính thức của nhạc sĩ. Aldebert Music : «Aldebert - La vie c'est quoi?»

Âm nhạc là gì ba?
Là âm thanh tỏa hương
Cảm xúc là gì ba?
Là tâm hồn bừng sáng
Lời khen là gì ba?
Là nụ hôn vô hình
Hoài niệm là gì ba?
Là đêm ăn quá khư
Vô tư là gì ba?
Là gieo rải thời gian
Sung sướng là gì ba?

Tay con trong tay ba
Nhiệt huyết là gì ba?
Đem mộng mơ ra trận
Tử tế là gì ba?
Là thần tiên giáng trần
Hy vọng là gì ba?
Là đến gần hạnh phúc
Còn chiếc võng câu vông?
Là lâu dài sống động
Khôn lớn là gì ba?
Là mỗi một lần đầu

Thơ ấu là gì ba?
Là chăn êm nệm ấm
Ăn năn là gì ba?
Là hồn ma la đà
Nếp ngày là gì ba?
Là khát vọng phôi pha
Sống cần nhất gì ba?
Cần một lòng tin tưởng
Kỷ niệm là gì ba?
Vẽ tranh trong ký ức
Nụ cười là gì ba?

Là gió trốn sau rèm
Làm thơ là gì ba?
Đem vệt đi khêu sao
Hờ hững là gì ba?
Là đời không sắc màu
Kỳ thị là gì ba?
Là trái tim ốm đau
Tình bạn là gì ba?
Là kho tàng trên đảo
Trốn học là gì ba ?
Đá giò lá ồng thấy
Khôn khéo là gì ba?
Tintin qua Tây Tạng
Hạnh phúc là gì ba?
Là phút giây hiện tại
Ba ơi, cuộc đời là gì hử ba?
Là cộng lại tất cả
Và tuyệt cùng trên hết
Chính là con của ba!
Cất trong rương kỷ niệm
Từng rộn rã tiếng cười
Từng tào lao chi để
Cuộc đời là như thế
Là mong muốn được nhìn
Con từng ngày lớn lên

Aldebert -
NGUỒN SUD OUEST

Sandal mùa Hè

■ **Rope sandal** - Mùa khoe bộ móng chân đến và sandal là cần thiết cho thời trang hè. Kiểu rope sandal dây bện, dây thừng thiết kế kiểu hiking dã ngoại cũng rất tiện dụng mang ngoài, đi phố. Vừa tân thời, vừa sporty khỏe khoắn, độc đáo đa dạng, ít “đụng hàng”. Nhẹ thoáng, hợp thời tiết nóng, đi biển, dã ngoại, mang đẹp với đầm mùa hè.

■ **Sandal cọ raffia** năm nay khỏe khoắn, chắc chắn dễ đi hàng ngày. Kiểu sandal cọ 2 quai, dép sục, sandal quai hậu, sandal espadrille nhẹ nhàng, hay mule gót khối sợi cọ raffia thời trang không chỉ dễ đi biển mà cũng là thời trang dạo phố.

■ **Style boho** hồi sinh là kiểu sandal guốc gỗ. Phần đế và lòng sandal tạc gỗ nguyên khối, đủ kiểu gót khối block heel, gót wedge xuống, đế platform cao ... thú vị tạo sự khác biệt trang phục hè.

■ **Sandal đỏ** năm nay nổi bật, được ưa chuộng. Dù loại tông đỏ, anh đào tới rượu vang. Dây quai mảnh nhỏ nữ tính để lộ gần như hết mu bàn chân, bộ móng. Nhìn sexy, đế và gót sandal gọn, không chunky công kênh, hợp đi chơi, đi tiệc, là món đồ điểm nhấn. Nhiều kiểu từ sandal xỏ ngón, hiu gót mèo, sandal bệt, quai hậu ...

■ **Sandal fisherman** không còn là xu hướng thoáng qua mà tiếp tục là món đồ hot mùa này với nhiều mẫu mới. Nhiều chất liệu như da, dây buộc, nhựa dẻo PVC, che phủ nhiều hơn đôi sandal khác, dễ mang nhiều dịp.

■ **Sandal jelly** trong, bít mũi hợp đi biển, đi mưa, khoe bộ móng, hay đơn giản là đôi chân được tan phoi nắng nhiều hơn. Kiểu sandal bệt, ba-lê, ngư dân fisherman ... sửa jelly đủ màu hồng, xanh, lam nhạt trong suốt. Có thể chọn kiểu sandal đế dày espadrille bít mũi bằng lưới mesh mát mẻ, hay linh hoạt casual với đôi sandal bít mũi vải bố canvas.

■ **Sandal đan móc crochet** độc đáo, mềm mại ôm chân, thoải mái và khác biệt. Chất liệu đan móc đa dạng từ sợi cỏi, sợi cọ, sợi da hay len trên dép lê, sandal quai hậu hay những đôi mule sục có gót. Dù loại màu sắc đan móc nên để lựa đúng ý.

Thơ

Tưởng nhớ bạn bè

Những ngày này, ngồi nghĩ tới bạn bè, lòng không khỏi bồi hồi thăng thốt. Nhiều rất nhiều người đã ra đi. Lê Uyên Phương, Cao Đông Khánh, Thanh Tâm Tuyền, Đinh Cường, Tô Thùy Yên, Dương Nghiễm Mậu, Thanh Sâm, Nguyễn Đình Toàn... Và còn ai nữa? Không kể hết. Tưởng nhớ tới nhau chỉ còn biết đọc lại thơ. Sau đây là một vài bài thơ viết cho bạn bè, được xem như những bông hoa tiễn biệt.

SAO KHUÊ

■ HOÀNG XUÂN SƠN

thạch miên

*nhớ Ngô Vương Toại

đá
không phải ngọc
lóng lánh lóng lánh
hồi phục
mên mang
cọ cửa ôi
không phải lên men
nước
ngồi ngồi hồn vệt cắt
nám hồng
xù xì nham
mộc
dung hương cuộc đời
không mài giũa
đau đau hân hoan lệ tủi mừng
mỏi mê cùng cực
đá đá
ôi đá
và ngọc
chẳng một thời lưu dấu biện vân

■ NGUYỄN XUÂN THIỆP

trong garage Đinh cường

thời gian
người thấp lên những ngọn đèn đường ấy
không về nữa
bạn vẽ gì
trong garage
ưu ngôn cốc
tiếng còi tàu. mỗi chiều. đội trong đầu
cùng với những mảng màu. những mảnh đời
của sơn. của bụi giáng
phạm công thiện
lê uyên phương
thanh tâm tuyền
và ai nữa
đã rong chơi cùng ta
bây giờ. còn lại
lon. và chai lọ
những cái ly. trên bàn
chiếc ghế. trống
bụi mờ
người không về nữa
bạn vẽ
mảnh trắng
như chim
chết treo đầu ngọn khô
những bóng người. những vệt màu vàng
cầm đèn. đi trong mưa
về đâu
người thi sĩ ấy. nh. tay ngàn. đã chết
một mình
trong căn nhà trọ
ở paris
đi cảo
rồi gió sẽ cuốn đi
bạn vẽ gì
trong garage. của gió
không một ánh lửa ấm hôn

■ CHÂU LIÊM

toàn ơi, đã tới. đã tới bờ

Đã tới
đã tới bờ
nơi
mặt trăng và mặt trời
không bao giờ mọc lại
toàn ơi
hãy quay đầu nhìn
căn nhà xưa
và khu vườn cải
mưa trên cây hoàng lan. ngày nào
hiên cúc vàng
còn in mãi dấu chân qua
bây giờ
ôi đã quá xa
căn gác không người
toàn hãy đi bình yên
và rồi gặp lại
chiều nay. tôi ngồi. nhớ toàn
và bè bạn. xa
trắng bây giờ
chỉ lạnh cho riêng mình thôi*

GARLAND, DECEMBER 2023

*Một số chữ in nghiêng là thơ và ca từ Nguyễn
Đình Toàn

TRANH ĐÌNH CƯỜNG

■ TÔ THẨM HUY

ở houston uống rượu, đọc lý bạch nhớ cao đông khánh

Đã bỏ ta đi khuất,
Ôi ngày hôm qua, bỗng dưng vội bỏ ta đi mất!
Buồn lòng ta mấy nỗi,
Ôi ngày hôm nay, bỗng dưng ngập lòng ta nhớ nhung
chất ngất!
Gió ngàn gió ngàn trời thu hê nhận bay cao vút
Rót rượu một mình lòng trống trải bốn bề
Văn chương nghìn năm hê mang mang hào phóng
Thơ rạn vỡ về lấp lánh núi sông
Hưng chí hê ý bay bổng
Muốn lên tận trời xanh ngắm nàng Hằng Nga xinh
như mộng
Rút gươm xẻ nước, nước vẫn chảy một giòng
Nâng ly đoạn sầu, sầu buộc càng day dứt
Sá gì cõi nhân gian chuyện không đầu không dứt
Sớm mai ra khơi hê đạp thuyền xỏa tóc
Nhớ bạn hê rượu uống mãi chẳng say
Khánh ơi Khánh ơi thơ Khánh hê nắng sáng lòng bay!

■ HUY TƯỜNG

chia biệt thi sĩ sao-trên-rừng nguyễn đức sơn

treo mình như một cánh dơi
đêm đêm chao bóng.viết lời chiêm bao
bay nhảy.như chú cào cào
búng chân dấy động.hú gào hư không !
ví mình là sao.trên rừng
khuya hôm nhấp nháy.soai lòng quạnh hiu
một đời vạm-vỡ-cô-liêu
phát tay.húc bóng.ráng chiều rừng rừng...
nằm đây.
cô biệt núi rừng
nghe ngao.phỉ lạc
mấy tầng gió mây!...

ENROLLED
AGENT

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trẻ hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trẻ, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Chào cô Đài Thi. Tôi đã 73 tuổi, hiện vẫn còn đi làm và vẫn còn đóng góp vào quỹ hưu 401(k). Vậy thì bao giờ tôi mới bị bắt buộc phải rút tiền ra từ 401(k)? Xin cảm ơn cô.

ĐÁP: Xin thưa, ông không cần phải rút tiền trong quỹ hưu 401(k) ra nếu ông vẫn còn làm việc cho cùng một công ty.

Sở Thuế chỉ bắt buộc ông rút tiền ra theo hạn định RMD (Required Minimum Distribution) nếu như ông đã đến tuổi 73 và đã nghỉ việc, hoặc ông còn đi làm nhưng lại làm cho một hãng khác chứ không phải cùng một hãng mà đã mở ra tài khoản hưu trí cho ông.

Ví dụ như tài khoản 401(k) của ông do hãng A mở ra cho ông trước đây, nhưng hiện tại ông lại đi làm cho hãng B, thì Sở Thuế bắt buộc ông phải rút tiền ra. Nếu như ông vẫn còn làm việc cho hãng A thì không phải rút tiền ra.

HỎI: Chào chị Đài Thi, em thường theo dõi tin tức trên Facebook, thấy có một bà người Việt tự xưng là ký giả hành nghề tự do và hay đi săn những tin tức đặc biệt để chia sẻ với người Việt. Gần đây bà ta tìm được một cuốn phim tài liệu "The Slave Nation", tạm dịch là "Quốc Gia Nô Lệ", của đạo diễn người Mỹ tên Steve Peters.

Dựa trên cuốn phim này, bà nói rằng người

dân Mỹ không cần phải đóng thuế lợi tức cho Sở Thuế IRS, vì hiến pháp Mỹ không bắt buộc, và đóng thuế là hoàn toàn tự nguyện. Bà kêu gọi mọi người ngưng đóng thuế. Bà còn nói rằng mấy dịch vụ khai thuế hù dọa mọi người để họ kiểm khách khai thuế, chứ Sở Thuế không có quyền audit, tịch thu tài sản, bỏ tù, v.v.

Và sau cùng là bà kêu gọi mọi người đóng góp một ít tiền để bà mượn người bỏ phụ để tiếng Việt vào cuốn phim để giúp cộng đồng người Việt sáng tỏ là bao nhiêu năm nay chúng ta đã bị lường gạt. Thực hư như thế nào vậy chị Thi? Em thấy đây là một vấn đề vô cùng nghiêm trọng chứ không phải chuyện đùa.

ĐÁP: Chào chị, rất cảm ơn chị đã chia sẻ. Chị nói đúng, đây là một vấn đề vô cùng nghiêm trọng. Tin tức trên Facebook nhiều khi là tin tào lao, nhưng đôi khi cũng có một số người nghe theo rồi tự chuốc họa vào thân.

Trước hết, tôi xin nhấn mạnh rằng việc đóng thuế lợi tức là nghĩa vụ công dân, có rành rành trong hiến pháp Mỹ. Sở Thuế là một cơ quan chính phủ có toàn quyền thi hành luật thuế. Chuyện Sở Thuế audit, tịch thu niên phong tài sản, bỏ tù v.v. là chuyện có thật.

Tôi biết có những người trốn thuế một thời gian, khi Sở Thuế tìm được thì họ sợ quá và chọn con đường tự tử hoặc bỏ trốn ra nước ngoài, bỏ hết lại sau lưng gia đình và sự nghiệp.

Sở Thuế có gần 100,000 nhân viên. Có người là luật sư, có người chức vụ cao, học rộng, thông minh, rành rẽ đường đi nước bước của nội bộ Sở Thuế, vậy mà họ đâu dám ngang nhiên thử thách Sở Thuế bằng cách không khai thuế và không đóng thuế. Ngay cả khi họ đã về hưu, họ cũng vẫn tiếp tục làm nghĩa vụ công dân của họ. Cách tốt nhất của họ là biết cách khai và khấu trừ thuế hợp pháp để có thể đóng thuế ít nhất.

Ngay cả Tổng Thống Mỹ và các tỉ phú như Bill Gate, Mark Cuban, v.v. vẫn đóng thuế hàng năm. Thậm chí năm

2023 tỉ phú Mark Cuban đóng thuế 276 triệu đô la. Đóng ít hay nhiều là do đội ngũ CPA giỏi của họ nhiều mưu lược và biết cách khai hợp pháp.

Bây giờ, hãy nói sơ về bà ký giả trên Facebook. Tôi không biết những tin khác bà ta chia sẻ có đúng không, nhưng tin thuế thì thật sự là tào lao. Tôi đã xem qua cuốn phim tài liệu “Quốc Gia Nô Lệ” mà bà ta quảng bá. Theo cá nhân tôi thì phim này chẳng có gì đáng tin. Quý vị muốn đóng góp tiền cho bà ta muốn người làm phụ đề tiếng Việt thì đó là tùy lòng hảo tâm của quý vị.

Tôi thấy có hai điểm chánh bà ta nói sai bét, cho nên tôi đánh giá rằng sự hiểu biết của bà rất kém, nhất là về luật thuế và hệ thống chính quyền liên bang và địa phương.

Điểm thứ nhất, bà ta nói

rằng việc đóng thuế là tự nguyện (voluntary) chứ không bị bắt buộc. Bà nói rằng luật thuế có ghi rõ từ “tự nguyện”. Thật ra luật thuế ghi rõ từ “voluntary compliance”, tạm dịch là “tự nguyện tuân thủ”. Cái từ “compliance” (“tuân thủ”) rất quan trọng ở đây, nhưng bà ta làm lơ cái từ đó và chụp duy nhất từ “tự nguyện” cho nên bà bị lạc đề, không biết do bà vô tình hay cố ý lạc đề. “Voluntary compliance” có nghĩa là Sở Thuế để cho mọi người tự nguyện tuân thủ việc đóng thuế hàng năm. Nếu không tuân thủ thì họ mới ra tay thi hành “compliance enforcement”, có nghĩa là lùng kiếm, audit, tịch thu tài sản.

Điểm thứ nhì, trong một lời bàn luận comment của bà trên Facebook, bà nói rằng đóng thuế lợi tức cho tiểu bang là

đủ rồi, không cần đóng thuế liên bang IRS. Bà đã nhầm lẫn rất lớn. Ở Mỹ này, chính quyền liên bang, tiểu bang, quận, thành phố v.v. đều riêng biệt. Tiền thuế đóng cho chính quyền địa phương thì được dùng vào chuyện địa phương, không liên quan gì đến thuế liên bang. Có nhiều tiểu bang không có thuế lợi tức như Texas, Florida, nhưng lại có các loại thuế riêng biệt khác của các tiểu bang đó. Vậy thì tại sao bà tuyên bố rằng đóng thuế lợi tức tiểu bang đủ rồi? Có phải tại vì bà kém hiểu biết?

Những điều tôi phân tách trên đây chứng tỏ rằng bà ký giả này không hiểu gì về luật thuế và hệ thống thuế ở Mỹ. Tôi mong rằng cộng đồng người Việt đừng tin bà. Xin đừng xem nhẹ luật thuế Mỹ, đừng vi phạm, đừng trốn thuế v.v.

NGT

The advertisement is for Baotré magazine. At the top, the word "Baotré" is written in a stylized font. Below it, four cartoon characters are shown, each with a checkmark and a phrase: "DỄ ĐỌC" (Easy to read), "DỄ THẤY" (Easy to see), "DỄ CẮT" (Easy to cut), and "DỄ TÌM" (Easy to find). In the center, a cartoon character is driving a car, with the text "RAO VẶT TRÊN BÁO TRÉ" (Rumors on Baotré) and "HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH" (Effective, saves time and money). At the bottom, it says "ONLINE TRONG NGÀY" and provides the website "HTTPS://BAOTREONLINE.COM".

Vị bác sĩ đó là Bố tôi

HUỖNH HOA

Vị bác sĩ đó là bố tôi, người đã truyền cho tôi cảm hứng, sự ham thích không chỉ nghề thầy thuốc mà cả tình thương và lòng tôn trọng đồng loại.

Trong thời kỳ khủng hoảng kinh tế thập niên 1930, Bố tôi là bác sĩ đa khoa ở thị trấn Troy, New York. Bố và tôi ở tầng lầu, bên trên phòng mạch của Bố. Giờ khám bệnh được niêm yết trên cửa: từ 13 đến 15 giờ và từ 18 đến 20 giờ. Giờ giấc được niêm yết rõ ràng như vậy, nhưng cửa phòng mạch của Bố luôn rộng mở để tiếp nhận bệnh nhân, bất cứ lúc nào.

Tôi còn nhớ năm nước lũ dâng cao ngập tràn sông Hudson, thế mà Bố tôi vẫn một mình bơi xuống đến nhà bệnh nhân khám bệnh. Đầu đội nón dạ phớt, bên ngoài khoác cái áo khoác, chiếc xuống đưa Bố xa dần trên dòng nước chảy xiết. Tôi e ngại đưa mắt trông theo, lòng thầm nghĩ Bố là người gan dạ nhất thị trấn bởi ông không hề biết bơi!

BẢO HUÂN - MICROSOFT AI

Vài giờ sau, chiếc xuống quay trở lại, mang theo Bố mệt lả người, tay cầm một con gà mái, tiền công cho việc khám và điều trị xương cổ tay bị gãy. Người dân ở đây hiểu rằng họ có thể đặt niềm tin nơi Bố tôi. Họ tin tưởng rằng, với cái túi đựng y cụ: lọ thuốc, ống nghe, ống chích, chỉ may... luôn bên mình, Bố tôi có khả năng làm hồi sinh ngay cả người chết.

Một hôm, tôi hỏi Bố: "Có thật vậy không Bố?" Bố tôi từ tốn đáp: "Hiện tại Bố chỉ cứu sống được người bệnh nặng, 'chết nửa người' thôi."

Điều này là có thật. Không kể các lọ thuốc thần kỳ hiệu nghiệm, chỉ đơn giản Bố tôi bước vào

phòng bệnh nhân thôi, thông thường cũng đủ tạo được lòng tin nơi bệnh nhân, giúp họ chóng hết bệnh. Dường như từ Bố tôi toát ra một sức mạnh thần bí khiến họ tin rằng người thầy thuốc trước mặt họ có khả năng trị hết bệnh.

Ngoài việc trị bệnh ở phòng mạch tại nhà và nhà bệnh nhân, Bố tôi còn đến trại giam địa phương khám bệnh cho tù nhân. Năm tôi 12 tuổi, lần đầu tiên Bố tôi dẫn tôi theo ông đi khám bệnh tại trại giam. Bố tôi vào xà lim và thân mật chào hỏi các tù nhân.

Ông tỏ ra ân cần cao độ với từng tù nhân mà cơ thể hao mòn vì chứng nghiện rượu hay gầy gò,

kiệt quệ vì bệnh lao. Bố tôi rửa tay bằng nước sạch và xà bông trước mỗi lần khám bệnh nhân khác, làm ấm ống nghe bằng kim loại bằng hơi thở của chính mình, trước khi đặt nó vào ngực bệnh nhân. Bố cố ý cầm ống nghe sao cho các ngón tay trực tiếp chạm vào da người bệnh. Bố nói: "Cần phải chạm vào bệnh nhân. Đó là việc duy nhất mà Bố có thể làm. Tình thương, lòng trắc ẩn là điều quan trọng nhất mà người bệnh cần đến."

Bình thường, Bố tôi cư xử với tôi như một đứa trẻ, thì khi đề cập đến nghề thầy thuốc, ông nói chuyện với tôi rất nghiêm túc. Đối với ông dường như quỹ thời gian không còn nhiều. Những lúc như thế, ông xem tôi như một người trưởng thành. Ông nói: "Con có đôi tay rất mạnh và tinh tế, đôi tay của một bác sĩ." Và ông khuyên tôi: "Con phải học tiếng Latinh để có thể dễ dàng ghi toa thuốc. Vật lý và hóa học sẽ giúp con hiểu biết thế giới nhiều hơn."

Những điều Bố nói với tôi đã dẫn dắt tôi theo con đường "thầy thuốc" mà Bố tôi đã chọn. Một hôm, Bố đặt 2 ống nghe vào tai tôi, rồi mở nút áo ra, Bố áp đầu tròn bằng kim loại vào ngực Bố, đúng

vị trí con tim đang đập. Bất chợt tôi nhận ra nhịp đập của sự sống. Lòng bối rối, tôi nghe nhịp đập của con tim như một con chó sủa mà chính Bố là người đem đến cho tôi sự ham thích tham gia cuộc săn.

Khi phải đối mặt với một ca chẩn đoán khó, Bố tôi thường mấp máy đôi môi với bộ râu chăm chút cắt tỉa, nói thì thầm: "Điều này gọi tôi nhớ lại..." hay "Các thầy tôi thường nói rằng..." Tôi ít khi lên tiếng hồi đáp lời tự thoại đại loại như thế của Bố, ngoại trừ một lần duy nhất, khi Bố tôi đang quan sát ngực của một bệnh nhân nam, nạn nhân của một vụ tai nạn giao thông làm gãy nhiều xương sườn của ông ta. Ông thì thầm qua kẽ răng: "Xem này, chính xác là điều gì đã xảy ra?" Tôi vội đáp to: "Có vẻ như là một cây dù đang bung ra nhưng tất cả các xương cánh dù đều bị gãy." Một lát sau, đặt tay lên vai tôi, Bố nói: "Bệnh nhân hãy còn nhận thức được. Bố chắc rằng ông ấy nghe và hiểu lời con vừa nói." Lúc bấy giờ, tôi muốn độn thổ vì quá xấu hổ.

Trong cuộc chiến tranh vừa qua, do số bác sĩ thiếu trầm trọng, Bố tôi quyết định mở thêm phòng mạch thứ 2 tại ngôi làng kế cận, cách nhà tôi khoảng 50 cây số. Vì làm việc quá sức nên sắc diện của Bố tôi ngày càng xanh xao. Mẹ

nói với Bố: "Ông sẽ tự giết mình mất thôi." Bố đáp: "Trị bệnh là việc làm quan trọng nhất. Tôi cảm thấy mình vẫn còn lười biếng so với những gì đã làm được."

Buổi tối, xuống phòng mạch của Bố để học và làm bài, đôi khi tôi thấy cánh cửa vẫn còn mở. Tôi có thể nhìn rõ ông đang khám cho một bệnh nhân, tay bắt mạch dưới ánh sáng đèn. Một lần tôi thấy một người già nằm trên giường trong phòng mạch và đang ho húng hắng. Về sau tôi hỏi Bố: "Ông ấy bệnh gì vậy Bố?" Bố đáp: "Bị viêm phổi và ung thư. Nhưng Bố không chữa trị cho ông ta đâu. Chẳng bao lâu nữa, ông ấy sẽ vĩnh viễn là người bạn tốt nhất của chúng bệnh đó." Tôi hiểu ý Bố tôi muốn nói đã đến lúc phải rút lui để cho ông ta đi vào giấc ngủ nghìn thu.

Một lần khác, Bố nói: "Có nhiều ca bệnh, con không thể làm gì khác hơn là bày tỏ sự cảm thông." Khi nói những lời này, khuôn mặt Bố sáng hẳn lên. Bố nhận ra rằng chia sẻ sự cảm thông có thể rất quan trọng đối với bệnh nhân và gia đình.

Một hôm tôi hỏi Bố: "Tại sao mọi người đều phải chết? Rõ ràng là không hợp tình hợp lý chút nào." Bố đáp: "Đó là điều tự nhiên tất yếu con ạ vì phạm là người ai cũng phải trải qua chu kỳ của cuộc đời sinh, lão, bệnh,

tử. Nếu con người bất tử thì mọi việc sẽ còn tồi tệ hơn nhiều." Một lần khác, Bố lại nói: "Con người cũng giống như tác phẩm hội họa. Nó có thể được phục chế trong một thời gian nhất định, nhưng đến một lúc nào đó thì tuổi thọ của nó sẽ kết thúc."

Một buổi chiều mùa Đông, một tháng trước ngày sinh nhật thứ 15 của tôi, Bố ngã quỵ trong phòng khám. 2 ngày sau, Bố vĩnh viễn rời xa cõi đời. Bố ra đi quá sớm, trong lúc tôi vẫn chưa học hỏi được hết những đức tính tốt từ Bố.

Thế là tôi quyết định đi theo con đường thầy thuốc của Bố. Từ nay, tôi sẽ không còn có cơ hội học hỏi từ Bố, nhưng tôi quyết sẽ tìm lại hình bóng của Bố qua nghề thuốc mà Bố đã truyền cảm hứng cho tôi. Mỗi khi bước vào khuôn viên trường Đại học Y khoa, tôi có cảm giác như mình đang ở nhà. Tôi đến đó học theo nguyện vọng của Bố lúc sinh thời. Sau này, khi học cách ghi chép tiền sử bệnh lý của bệnh nhân hay chẩn đoán bệnh cho người bệnh, tôi có cảm tưởng như việc làm này là rất quen thuộc. Sở dĩ tôi nhanh chóng thành thạo việc là do tôi có dịp quan sát Bố tôi ghi toa và khám bệnh trong một thời gian dài.

Tốt nghiệp với tấm bằng bác sĩ trong tay, tôi vào

làm việc tại bệnh viện New Haven, tiểu bang Connecticut. Một hôm, khi đang chữa vết thương nơi chân cho một bệnh nhân, tôi tự giới thiệu tên tôi cho ông ta. Ông hỏi: "Tên bác sĩ viết như thế nào?" Sau khi nghe tôi nói cách viết tên tôi, ông nói: "Ồ thị trấn Troy, có một bác sĩ có tên giống như tên của bác sĩ. Vị bác sĩ đó đã chữa chứng thoát vị cho tôi cách nay ít ra cũng 20 năm, khi tôi còn là một thằng bé."

Rồi ông chỉ cho tôi xem vết sẹo trắng mờ, phải nhìn kỹ mới thấy. Vết sẹo đó trông giống như chữ tượng hình cổ Ai Cập khắc trên đá. Đột nhiên, tôi cảm nhận vạn vật chung quanh như chao đảo để rồi giây phút sau đó bừng sáng lên. Đôi mắt nhòa lệ, bất động trong chốc lát, cuối cùng tôi thốt lên: "Vị bác sĩ đó chính là Bố tôi." Bệnh nhân nói tiếp: "Đó là một bác sĩ giỏi, và là một người tốt bụng, vị tha, có lương tâm..." Rồi ông hỏi tiếp: "Bác sĩ có nghĩ rằng vết thương nơi chân tôi sẽ chóng lành?" Tôi tự tin đáp: "Vâng, sẽ chóng lành thôi. Đó là điều chắc chắn. Xin ông an tâm." Bất chợt hình ảnh thân thương và tận tụy với nghề của Bố tôi hiện về... như lời nhắn nhủ tôi hãy hết lòng vì lương tâm chức nghiệp một thầy thuốc.

HH

(THEO SÉLECTION)

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Tiếng Việt mình có biết bao nhiêu là chữ để chỉ mỗi một con gà. Sơ sơ một đồng như: gà trống, gà mái, gà già, gà tơ, gà con, gà mới ra ràng...

Còn nói về cái thói trắng hoa, bay bướm, lảng nhăng bỏ mặc vợ, con; hoặc lảng lơ phớt lờ thằng chồng đang nằm chèo queo trên chõng, đèn đêm đối bóng, đợi em đi 'ngựa' xong, em về. Cái thói đó của thằng chồng gọi là 'mèo mả'; của con vợ gọi là 'gà đồng'.

Già rồi, hết xí quách, cái thói trắng hoa 'mèo mả gà đồng' tui hết khoái. Giờ rụng rãnh hết ráo, tui khoái nhất là cháo gà, gà xé phay. Máy đứa cháu nội của tui, để ở Úc, tui nó khoái gà KFC

Chick!

(Kentucky fried chicken). KFC, gà công nghiệp nuôi chuồng, thịt bỏ rết, lăn bột chiên ngập trong dầu ô liu; ăn dở ẹc mà khoái cái gì hông biết?

Nhớ hồi xưa, học cuốn Let's learn English, lớp đệ thất, đệ lục, thầy tui dạy chỉ một tiếng gà duy nhất là 'chicken'. Qua Úc gần 30 năm, tui học thêm cả đồng chữ chỉ con gà. Như: Hen, gà mái; Rooster, gà trống; Turkey, gà lôi ăn lễ Tạ Ơn, (Thanksgiving).

Trong số đó, tui khoái nhất chữ 'chick!' (gà tơ). Gà tơ xào với mướp già, Vợ 20 tuổi, chồng đã 60. Ra đường chị giễu, em cười. Rằng hai ông cháu kết đôi vợ chồng. Đêm nằm tưởng cái gối bông. Giật mình gối phải râu

chồng nằm bên. Sụt sùi tủi phận hồn duyên. Oán cha trách mẹ tham tiền bán con.

Mấy thằng Úc cũng khoái 'chick' lắm đó. Tụi nó bị mấy em thừa tội quấy nhiễu tình dục (tiếng Úc là sexual harassment) hoài hè. Già không bỏ, nhỏ không tha, cũng 'dê húc càn'. 'Dê Húc Càn', viết tắt là DHC, là bút hiệu của ký giả Dương Hùng Cường. Như Trịnh Công Sơn, mà bà con quốc gia diễn dịch: 'TCS' là Thăng Cộng Sản.

Bà con quốc gia mình giận sôi máu sùng sục, muốn bẻ nôi súp de khi nghe: "Tôi nhạc sĩ Trịnh Công Sơn rất vui mừng và cảm động gặp và nói chuyện với tất cả các anh em văn nghệ sĩ ở Miền Nam Việt Nam này. Hôm nay là cái ngày mơ ước của tất cả chúng ta, đó là ngày mà chúng ta giải phóng hoàn toàn tất cả đất nước Việt Nam này. Cũng như những điều mơ ước của các bạn bấy lâu là độc lập, tự do và thống nhất thì hôm nay chúng ta đã đạt được tất cả những kết quả đó."

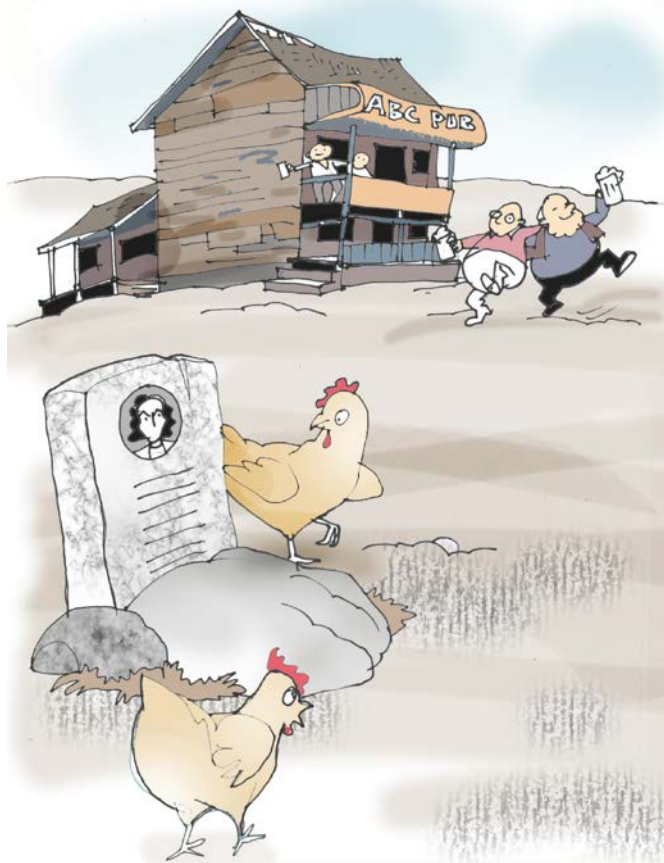

Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn chụp ảnh lưu niệm với các học viên khóa 2 Trường Viết văn Nguyễn Du năm 1985 (ảnh tư liệu).

Tôi yêu cầu các văn nghệ sĩ cách mạng Miền Nam Việt Nam hợp tác chặt chẽ với Chính phủ Cách mạng Lâm thời miền Nam Việt Nam. Những kẻ đã ra đi chúng ta xem như là đã phản bội đất nước. Chúng ta là người Việt Nam. Đất nước này đất nước Việt Nam. Chúng ta ở trên đất nước chúng ta. Chính phủ Cách mạng Lâm thời sẽ đến đây với thái độ hoà giải tốt đẹp. Các bạn không có lý do gì sợ hãi để phải ra đi cả.

Đây là cơ hội đẹp để và duy nhất để đất nước Việt Nam thống nhất và độc lập. Thống nhất và độc lập là những điều chúng ta mơ ước từ mấy chục năm nay.

Tôi xin tất cả các bạn, thân hữu cũng như những người chưa quen với tôi xin ở lại và chúng ta kết hợp chặt chẽ với Ủy ban Cách mạng Lâm thời để góp tiếng nói xây dựng đất Miền Nam Việt Nam này. Gặp tất cả anh em ở trong Ủy ban Cách mạng Lâm thời. Hiện tại chúng tôi đang ở tại đài phát thanh Sài Gòn và tôi mong các bạn chuẩn bị sẵn sàng để đến đây góp tiếng nói, lên tiếng để tất cả mọi người đều yên tâm. Và tôi xin tất cả các anh em sinh viên học sinh của Miền Nam Việt Nam này hãy yên ổn kết hợp lại với nhau, khóm phường đều kết hợp chặt chẽ chuẩn bị để đón chờ Ủy ban Cách mạng Lâm

BẢO HUÂN

thời đến bla...bla.

Bà con mình lấy làm tiếc: 'Biết vậy hồi xưa tao bóp mũi nó cho rồi!'

Hồi sau tháng Tư, 1975, tui chặn trâu. Qua Úc, tui cũng không học hành gì. Trường học tiếng Anh của tui là quán bán beer mà Úc nó kêu là 'pub' (public house). Trong khi Mỹ nó gọi là bar hoặc 'snack bar'. Mình đi 'bar' nhậu sừng sừng rồi về 'sò nách'. Nèn con 'chick', đúng ra là con gà mái của tui, từng trắng trời với tui là: "Nếu em chết trước, anh hãy thiêu em rồi đem tro cốt rải trước cửa pub vì ngày nào em cũng muốn gặp mặt anh

yêu"

Ban đầu, 'chick', tiếng tượng thanh, tiếng lóng của mấy thằng Anh, ám chỉ em hơi nhỏ tuổi xuân, là chim non để mình săn bắt. Tui từng ngu bắt chước thằng Úc gọi con nhỏ làm chung số là 'chick'. Nó và tui một cái thiếu điều sút hàm răng giả. Thằng Úc, bạn tui, cười he he, rất đều: "Nói sau lưng nó thì được. Kêu ngay trước mặt, là tự thú trước bình minh: chú mày không phải là một 'gentleman'. Chú mày là thằng đứng bèn, thằng đá cá lặn dĩa ở chợ Cầu Ông Lãnh. Ý nó nói rằng: 'chick' có hơi hơi bất

lịch sự. Nhưng những thằng Úc khác lại cho rằng kêu ghê (girl) 'chick' chẳng nhằm nhò gì. Vui thôi mà!

Quê mình cũng có một câu đối về gà hay lắm: "Gà nào hay bằng gà Cao Lãnh. Gái nào bảnh bằng gái Nha Môn". Câu này khen đàn ông, con trai Cao Lãnh đi đánh lộn là dách lầu, là số một. Còn gái Nha Môn đẹp 'ngiêng thùng đổ nước' (Nhất cố khuynh nhân thành. Tái cố khuynh nhân quốc.)

Nhưng có một ông Quảng Nam hay cãi, Quảng Ngãi hay co, tuốt ngoài Trung, ra vẻ trên thông thiên văn dưới tường địa lý, cà khịa tui như vậy: "Gà ở câu trên là gà nòi để đá chứ đâu phải ám chỉ chị em ta?"

Cái thằng hỗn lão dám gọi mấy em quê mình là 'chị em ta'. Nổi quạu, bốc hoả phừng phừng lên, mặt đỏ kếp, tui cự lại: "Ông bà mình viết ra là có nghĩ lung lắm. Thế nên khi đọc mình ráng nghĩ cho nó sâu. Hai câu này nó đối; nó nói về cái phẩm chất của trai Cao Lãnh và gái Nha Môn: 'Trai tài gái sắc!' Sao ông lại dám xỏ xiên, dè bieu? Thiển nghĩ ông không nên dùng chữ 'chị em ta' vì tui e rằng làm vậy không được lễ phép lắm!

Chết mày chưa! Đừng có hỗn với mấy con 'chick' quê tao nhá cu!

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

HÌNH ĐƯỢC CHÚ Ý TRONG TUẦN:

Bộ sưu tập đồng hồ mắc tiền của Thích Chân Quang

Thích Chân Quang tên thật là Vương Tấn Việt sinh ngày 9-12-1959, hiện là trụ trì chùa Thiền Tôn Phật Quang (tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu) - nơi có tượng Phật rất giống sư trụ trì (Thích Chân Quang).

Ông Thích Chân Quang là người nổi tiếng trên mạng xã hội với nhiều phát ngôn gây “sóng gió” về nhân quả, các lời kêu gọi cúng dường, cũng như các phát ngôn chỉ trích các nhà sư khác, chỉ trích luôn cả tiền nhân như:

“Trung Quốc là anh, Việt Nam là em...em phải lễ phép với anh. Chỉ có Lý Thường Kiệt là hồn dám đem quân đánh Trung Quốc.”

“Ví dụ như có những lúc thời gian gần đây, trời, thời tiết rất là nóng, rồi có những người thích vô phòng máy lạnh, thiệt lạnh, thiệt mát sống, ngược lại với cái nóng bên ngoài. Thấy vẫn nói, những người này hơi ác. Vì sao? Vì không thuận theo luật đất trời. Trời nóng, mình cứ theo cái nóng mà sống. Trời lạnh, mình cứ theo cái lạnh mà chịu. Rồi đến khi trời lạnh, cái mình

tắm nước thiệt nóng, vẫn là một cái ác...”

“Cái võng là cái nơi tiêu diệt hết công đức của chúng sinh.”

“Thầy nói thẳng một câu là người có tâm đạo thì cúng luôn cả cái nhà mình cho chùa luôn, dọn đi chỗ khác ở. Cứ ở cái chòi nào đó, ở bình thường thôi. Cúng hết phần đất, rồi sau này sẽ coi con cháu mình nó giàu.”

“Ai hát karaoke nhiều, người đó có nguy cơ chết làm ma cảm.”

...

Ngoài ra, ông Thích Chân Quang còn được “ngưỡng mộ” vì có nhiều tài sản, đất đai trải dài khắp đất nước. Ông Thích Chân Quang đam mê các hãng xe Đức và đồng hồ, khi thuyết giảng ông Thích Chân Quang rất hay xắn tay áo để khoe đồng hồ. Và trong ảnh là vài cái đồng hồ “cung” trong bộ sưu tập đồng hồ của ông được “người hâm mộ” ông chụp lại.

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “Lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Container

Malcom McLean là người đã khai sinh ra phương thức vận tải bằng container. Ông được mệnh danh là "cha đẻ của container" (Father of Containerization).

Malcom McLean sinh ra trong một thị trấn nhỏ của Maxton, quận Robeson, tiểu bang North Carolina, Hoa Kỳ vào năm 1914. Lớn lên trong một gia đình nông dân trong thời kỳ Đại khủng hoảng, ông chỉ tốt nghiệp bậc phổ thông trung học. Năm 1931, công việc bơm xăng tại một trạm xăng gần nhà đã giúp McLean tiết kiệm đủ tiền để mua một chiếc xe tải cũ với giá 120 đô la.

Năm 1937, trong khi chờ đợi xe đỗ đỗ nhiều giờ tại Hoboken, tiểu bang New Jersey, Malcom McLean đã nảy ra một ý tưởng không những thay đổi số phận của mình mà còn thay đổi toàn bộ ngành vận tải thế giới. Sau này, ông nhớ lại: "Tôi phải đợi gần một ngày hôm đó để giao hàng, ngồi đó trên chiếc xe tải của mình, xem công nhân bốc vác xếp những mặt

hàng khác. Tôi có ấn tượng mạnh rằng mình đang xem vô số thời gian và tiền bạc đang bị lãng phí. Tôi thấy họ khuôn những kiện hàng khỏi xe tải, kéo vào một thùng lọng, sau đó cẩu kiện hàng vào hầm tàu. Sau đó, họ tháo từng thùng lọng, và xếp hàng đúng chỗ. Ý nghĩ trong đầu tôi là, khi tôi đã phải đợi cả ngày hôm đó, sẽ dễ dàng hơn nếu cẩu cả thùng xe đặt lên tàu, mà không phải đợi đến những hàng hóa bên trong."

Sau đó, trong sự nghiệp kinh doanh, Malcom McLean từng bước thực hiện ý tưởng của mình, bắt đầu bằng việc dùng thùng xe tải làm công cụ chứa hàng. Sau khi xe chở hàng đến cảng, người ta nhấc cả thùng lên tàu, rồi đưa hàng khỏi tàu cũng vậy.

Qua tiến trình cải tiến, thùng container đã ra đời và được sử dụng rộng rãi cho đến ngày nay. Tên tuổi Malcom McLean đã đi vào lịch sử của ngành vận tải trên thế giới. Từ một chiếc xe tải chở hàng, năm 1950, ông có một "đội quân" 1,776 chiếc.

Bưu chính xưa

Trong thời kỳ chiến tranh và cả ngày nay, thông tin luôn là yếu tố quan trọng trong hầu hết mọi hoàn cảnh. Vì vậy ngay khi người Pháp vào được Sài Gòn họ đã thiết lập một trung tâm liên lạc để có thể nắm bắt tình hình thực tế trong mọi trường hợp.

TRANG NGUYỄN

Ngày còn đi học, trong giờ sử cô giáo đặt câu hỏi phương tiện vận chuyển bưu chính thời xưa. Đám học trò giờ tay xin trả lời nhưng cô giáo hướng mắt về bộ mặt ngơ ngác của tôi. Tôi đứng dậy lòng đầy bối rối, nói đại là chạy bộ marathon cho xong. Cả lớp ồ lên khiến tôi đỏ mặt. Nào ngờ cô giáo khen rằng “đúng”. Cô giải thích, chuyện một chiến binh Hy Lạp trong trận chiến từ thành Marathon đã chạy hết quãng đường hơn 42 km để đưa thư chiến thắng về thành Athens rồi đứt hơi ngã lăn ra chết. Từ đó, trong thể thao điền kinh có môn chạy Marathon ghi nhớ công lao của anh lính chuyển thư kiểu này.

Chuyện xưa tích cũ ngàn năm, ấy vậy mà khi tôi nhìn những tấm ảnh lịch sử bưu chính Việt Nam vào thời Pháp mới chiếm xong 3 tỉnh miền Đông Nam Kỳ lại thấy bùi ngùi cho nghề giao chuyển thư bằng “xe lô ca chân” (đi bộ). Hồi đó, đường sá chưa có, khắp nơi rừng rậm vây quanh, thú dữ luôn đe dọa tính mạng của người khuân gánh thư giao chuyển cho các bưu trạm để kết nối liên lạc với chính quyền các vùng trong tỉnh.

“Con cò”

Đọc “Đất Gia Định xưa” của nhà văn Sơn Nam mới hình dung vào thời Pháp chiếm Bến Nghé, ngoài khu vực nhỏ của thành Gia Định rộng vài ba cây số vuông, Sài Gòn còn là nơi nê địa

hoang vu, rộng ra các vùng xa chung quanh là Đồng Nai, Bình Dương chưa có đường bộ thông suốt mà chỉ là một vài con lộ nhỏ giao thông bằng phương tiện đi chân đất hoặc xe ngựa, xe bò. Sau khi chiếm Gia Định, người Pháp thành lập ngay bưu cục để bảo đảm thông tin liên lạc cho bộ chỉ huy quân đội Pháp ở Sài Gòn với chính phủ tại Pháp. Bên cạnh đó, bưu cục là nơi nhận chuyển thư từ của binh lính Pháp về cho thân nhân và ngược lại, chứ người dân An Nam trong nước chưa hề biết chuyển một lá thư theo cách thức trên góc phải bì thư có dán con tem mà dân mình gọi là con cò.

Con cò ra sao, cho tôi mạn

phép đồng dài đôi chút về hình ảnh con cò thân thuộc đối với người dân Việt. Thời Pháp thiết lập bưu cục, dân ta chẳng biết mô tê gì về các loại tem (stamp) thư. Ngay thời vua chúa phong kiến, thư từ, bưu kiện chuyển đi từ các bưu trạm bằng ngựa cũng chỉ niêm đóng dấu bằng mực đỏ. Liên lạc thư tín, công văn chỉ dùng trong chính quyền quan lại không phải mất tiền vận chuyển. Khi người Pháp cho phát hành con tem hình vuông có vẽ hình con chim phượng hoàng, biểu tượng của hoàng đế Napoleon dán lên bao thư như một chức năng thanh toán vận chuyển thì người Việt mình thấy con chim có cái cổ dài không khác con cò nên gọi con tem là con cò cho tiện.

Theo tài liệu lịch sử bưu điện thời Pháp thuộc thì Nhà Bưu chính đầu tiên khánh thành tại Sài

Con tem phát hành đầu tiên tại Sài Gòn năm 1863 có hình con đại bàng, cho nên dân chúng gọi con tem là tem con cò (ẢNH: INTERNET)

Gòn năm 1863 và đưa vào sử dụng công cộng một năm sau đó. Tuy nhiên trước đó, người Pháp đã thiết lập đường dây thép đầu tiên Sài Gòn - Biên Hoà dài 28 km nối liên lạc với vùng đất Nông Nại đại phố sung túc một thời từ khi Nguyễn Hữu Cảnh theo lệnh chúa Nguyễn vào Nam phân chia địa giới, lập xứ Đồng Nai. Và tiếp theo là những cột dây thép mọc lên ở các tỉnh miền Nam kết nối giao thông liên lạc qua đường dây điện tín. Đến năm 1872, hệ thống thông

tin điện tín đã mở rộng nhiều vùng Đông Nam bộ với tổng số đường dây lên đến 6,600 km trong đó có cả 36 đường cáp ngầm chui qua những con sông. Trong “Gia Định phong cảnh quốc âm ca vịnh” - tác giả Hai Đức ghi rằng: Gia Tân nên trạm thuở xưa / Ngày nay có dựng cột cờ gần bên (chỗ Cột cờ Thủ Ngữ ở bến Bạch Đằng) / Từ bề dây thép giăng lên / Lưu thông các thứ báo tin truyền lời”. Dù vậy, việc sử dụng thư từ, đánh dây thép vẫn còn là chuyện xa xỉ đối

với người dân nghèo Sài Gòn - Chợ Lớn và cả vùng Nam bộ. Giá tiền thuê ban đầu đó là con tem mất 4 xu (tương đương 1.3 kg gạo), một bức điện tín đánh đi ít nhất phải tốn 20 kg gạo.

“Xe tồ”

Sau đó bưu điện đã mở thêm nhiều dịch vụ vận chuyển bưu kiện, hàng hoá. Tuy nhiên chủ yếu vẫn là dịch vụ phục vụ dành cho khách hàng người Pháp và người giàu có. Đây là thời gian phát triển ngành bưu điện vận chuyển giao phát thư từ, hàng hoá không còn dùng người gánh vác đi chân trần trên đường đất mà chuyển qua dùng xe ngựa thay thế cho nhanh vì lúc đó đường bộ bắt đầu được mở rộng kết nối nhiều tỉnh lỵ lân cận và việc giao chuyển thư từ, công văn đã dùng xe kéo, xe ngựa. Ở các vùng Tây Nguyên còn dùng đến voi thồ. Ca dao ghi nhận rằng: *Biên Hoà còn dạng xe tồ / Mới bày bày giờ xe máy Tây Ninh*”.

Xe tồ là xe gì mà dùng trong vận chuyển cho ngành bưu chính. Tìm hiểu thêm thì ra đó là xe có 2 ngựa kéo một thùng rộng 4 bánh. Thùng xe cao có 2 băng

Thời chưa có xe vận chuyển, thư từ bưu phẩm phải vận chuyển bằng sức người đi bộ (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

ghế khách ngồi đối diện nhau. Loại xe này là kiểu xe ngựa dùng bên Pháp, nhận thêm nhiệm vụ vận chuyển bưu kiện, thư từ, tờ trác, công văn của chính quyền nên người dân gọi gọn “xe tờ” cho tiện, chứ lúc đó chưa gọi “xe thơ” như sau này bưu điện nhờ xe đồ vận chuyển. Đến năm 1900, Bưu điện Sài Gòn xin độc quyền vận chuyển vật phẩm bưu chính bằng xe hơi gọi là omnibus automobile nhưng đến năm 1903 chiếc xe hơi đầu tiên mới theo tàu cập bến Sài Gòn.

“Xe máy”

Việc phân phát thư từ, điện tín, bưu phẩm ở các tỉnh như Tây Ninh, Gò Công đã dùng xe đạp mà người dân quen gọi là xe máy. Mãi đến năm 1917, các trạm bưu điện mới trang bị xe đạp. Nguyên cả tỉnh Gò Công, bưu điện được cấp

cho 4 chiếc xe đạp, lúc này chính quyền phải thuê một “chuyên gia” người Pháp từ Sài Gòn về hướng dẫn cách đạp xe. Nhà dây thép Tây Ninh có 10 chiếc xe máy để phân phát thư. Hình ảnh chiếc xe đạp sườn ngang bằng nhôm, trên yên sau vắt ngang hai cái túi da với tiếng gọi tên chủ nhà ra nhận thư của người bưu tá thật khó quên đối với nhiều người lớn tuổi kéo dài nhiều thập niên. Trong khi đó ở Sài Gòn trước khi dùng xe đạp giao phát thư, người bưu tá còn ngồi xe kéo giống như ông chủ bảnh tén, người phu kéo xe dừng từng nhà, ông bưu tá đồng dặc kêu tên gia chủ ra nhận thư. Còn người muốn gửi thư phải đích thân đi ra nhà dây thép, chứ người phát thư không nhận. Đến sau này thời Cộng Hoà, ngành bưu chính mới cho đặt các thùng thư

công cộng trên các đường phố để người dân tiện việc gửi thư mà không mất thời gian đi ra bưu điện. Mỗi ngày hai lần có nhân viên bưu điện đến mở thùng lấy thư giao cho bưu điện trung tâm phân phối về bưu điện quận hoặc chuyển đi các tỉnh theo xe đồ.

“Nhà dây thép”

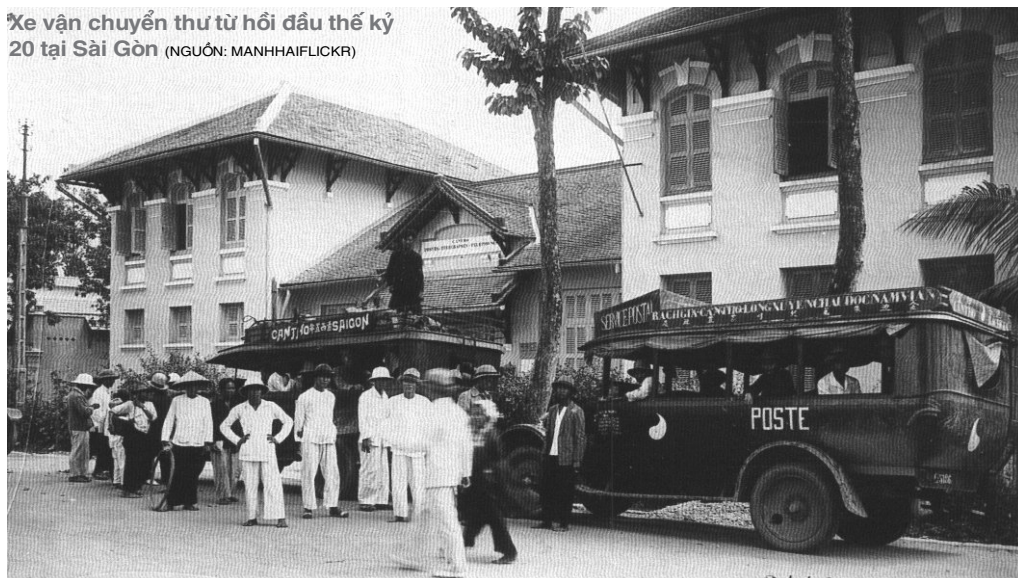
Đầu thập niên 20, Pháp đã thiết lập hệ thống nhà dây thép ở các tỉnh miền Nam và mãi đến cuối thập niên này, hệ thống nhà dây thép miền Trung và miền Bắc mới được hoàn chỉnh, đồng thời thành lập luôn hàng không bưu chính từ Đông Dương qua Pháp. Thư từ, bưu phẩm vẫn phải nhờ xe đồ tư nhân làm nhiệm vụ trung chuyển. Chủ xe không nhận tiền thù lao mà được hưởng quyền ưu tiên chạy qua các chốt cảnh sát xét hỏi an ninh, ưu tiên qua

cầu phà trước không cần xếp hàng nối đuôi. Do đó, nhiều nhà xe các tỉnh tình nguyện nhận nhiệm vụ này. Chuyển xe từ Sài Gòn đi mỗi tỉnh mỗi ngày đều có 3, 4 chuyến xe thơ. Chủ xe chỉ cần treo tấm bảng “xe thơ” chữ màu đỏ phía trước. Nhiều hành khách thích đi xe thơ vì xe ưu tiên, nhanh chóng về quê mà không phải mất thời gian chờ đợi qua phà. Ngoài xe đồ chở thơ, còn các phương tiện giao thông khác như tàu thủy, tàu hỏa, tàu bay cũng tham gia vận chuyển các loại bưu phẩm của ngành bưu chính.

Người bạn cùng thời với tôi bỏ nghề dạy học mặc dầu sắp tới tuổi hưu, thành lập công ty chuyển phát nhanh cạnh tranh với nhiều công ty dịch vụ bưu chính khác. Bạn nói: “Bây giờ thông tin liên lạc viễn thông điện tử ở Sài Gòn nói riêng và cả nước nói chung đã thay thế nhiều chức năng giao nhận thư của ngành bưu chính. Bưu điện hầu như chỉ còn làm dịch vụ giao chuyển bưu phẩm”. Riêng tôi lại nghĩ đến những thùng thư công cộng trên các đường phố chẳng biết còn không hoặc đứng trơ gan cùng tuế nguyệt. Và từ sau 1975, xe đồ chở thơ cũng chẳng còn nhiệm vụ vì bưu điện các tỉnh đều trang bị xe chuyên dùng.

TN

Xe vận chuyển thư từ hồi đầu thế kỷ 20 tại Sài Gòn (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

Vì sự tiện lợi và để tiết kiệm, số người dùng các apps (ứng dụng) và websites (trang mạng) để thực hiện các dịch vụ về tiền bạc của mình càng ngày càng tăng. Các dịch vụ này bao gồm: deposit checks, trả bills, chuyển tiền, lập và theo dõi ngân sách... Loạt bài sau đây để cập đến các dịch vụ đó, các lợi điểm, lệ phí, các rủi ro và biện pháp phòng ngừa.

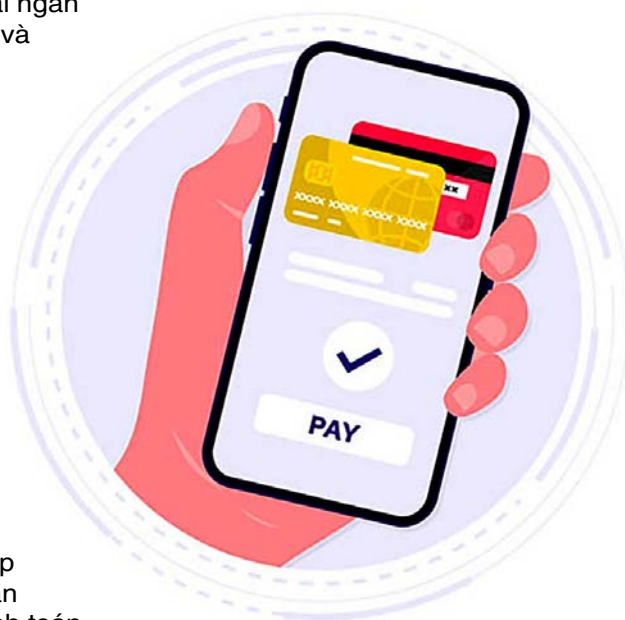
Chi tiêu an toàn trên mạng

NHIỀU KỲ - KỲ 1

Apps và Websites Ngân Hàng

LỢI ĐIỂM: Hầu hết các công việc thường làm tại ngân hàng đều có thể được thực hiện nhanh chóng và dễ dàng trên điện thoại, tablet hoặc computer của bạn. Ngoài việc deposit check từ hầu hết mọi nơi (chỉ cần chụp hình cả hai mặt check, ký xác nhận (endorse) ở mặt sau, và nhấn vào “submit”), bạn còn có thể coi balances (số tiền còn trong trương mục), trả bills và chuyển tiền.

Nguyên việc trả bills trực tuyến cũng có thể tiết kiệm rất nhiều thời gian (không cần mở bills giấy, không viết checks, không phải mua tem, khởi bỏ thư). Nếu tự tin mình luôn có đủ tiền trong ngân hàng, bạn có thể thiết lập để trương mục tự động trả các bills không thay đổi mỗi tháng, chẳng hạn như mortgage (tiền vay mua nhà). Và nếu bạn đã ủy quyền cho một số nhà cung cấp, chẳng hạn như nhà cung cấp dịch vụ điện thoại, “rút” tiền từ trương mục ngân hàng của bạn bằng điện tử, thì các khoản thanh toán mà bạn ủy quyền thông qua ngân hàng như thế sẽ giúp bạn kiểm soát số tiền của mình dễ dàng hơn.

LỆ PHÍ: Thông thường không phải trả gì, chỉ cần duy trì trương mục ngân hàng của bạn đủ tiền theo đúng quy định.

RỦI RO: Rủi ro lớn nhất là thiết bị (phone, tablet, computer...) của bạn bị mất hoặc bị đánh cắp và ai đó sử dụng nó để lấy tiền của bạn.

BIỆN PHÁP PHÒNG NGỪA: Trước tiên, hãy bảo vệ điện thoại bằng cài đặt (settings) bảo mật. Tên của cài đặt có thể hơi khác nhau tùy theo loại điện thoại bạn có. Tuy nhiên, hãy bảo đảm điện thoại được đặt ở chế độ tự động khóa ngay sau lúc ngưng hoạt động không quá vài phút. Sau đó, nó có thể được mở khóa bằng passcode (mật khẩu) hoặc biometric authentication (xác thực sinh trắc học, như nhận dạng khuôn mặt hoặc dấu vân tay). Ngoài ra, hãy biết cách vô hiệu hóa quyền truy cập từ xa hoặc xóa sạch thiết bị của bạn nếu nó bị đánh cắp hoặc bị mất.

Thứ hai, trong app hoặc website ngân hàng của bạn, hãy bật two-factor (aka multifactor) authentication (xác thực hai yếu tố - còn gọi là đa yếu tố), thường chỉ cho phép truy cập tài khoản trực tuyến sau khi bạn nhập password (mật khẩu) và secret code (mã bí mật) mà ngân hàng gửi tới thiết bị di động của bạn mỗi lần sử dụng.

Cuối cùng - và điều này áp dụng cho tất cả dịch vụ tài chính - là luôn sử dụng mật khẩu độc đáo và phức tạp, để kẻ gian không dễ phát hiện.

Xe bus ở Mỹ

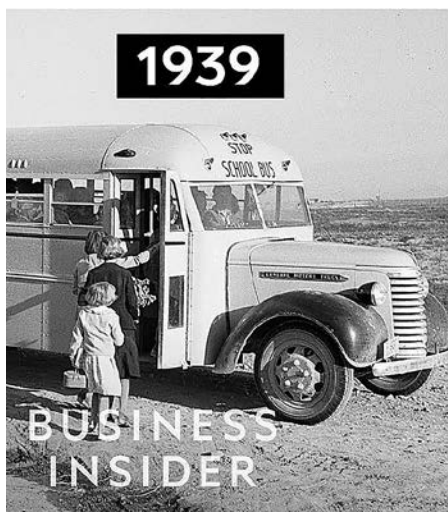
Nhân chuyện em bé H 5 tuổi chết vì bị bỏ quên trên xe buýt của nhà trường ở Thái Bình ngày 29 tháng 5 vừa qua, chúng tôi mời các bạn đọc bài viết của Trương Đăng Khoa về hệ thống xe bus ở Mỹ.

Một trong những điều mình cảm nhận nhất ở Mỹ là hệ thống xe bus đưa đón học sinh.

Chúng được sơn cùng màu, gần như giống nhau về kiểu dáng trên cả nước.

Cho dù khoa học kỹ thuật, công nghệ chế tạo xe ô tô phát triển đến mức nào đi nữa thì xe bus đưa đón học sinh hàng trăm năm qua ở Mỹ vẫn thế.

Nhìn từ xa, ai cũng có thể nhận ra đây là chiếc xe được ƯU TIÊN, trên xe chuyên chở TUỞNG LAI CỦA QUỐC GIA.

Điều đặc biệt là trên xe không hề được trang bị các thiết kế hiện đại như kính liên, máy lạnh hay cửa điện ... mà thay vào đó là cửa sổ trượt, chớp lật ... và cửa cơ nén khí (dễ dàng mở từ bên trong khi đã khoá) cửa sổ xe bus dễ mở, dễ đập.

Xe Bus này có nhiều nút bấm báo động, liên lạc khẩn cấp từ trong xe đến nhà trường và cảnh sát, và có camera giám sát trong xe.

Khi học sinh ghi danh sử dụng xe Bus, nhà trường sẽ tổ chức đào tạo kỹ năng thoát hiểm, sơ cứu cơ bản từ lớp mẫu giáo.

Nên chăng, nước ta nên nghiên cứu mô hình này và quy định áp dụng thống nhất trong cả nước để hạn chế đến mức thấp nhất những sự việc đau lòng đến từ loại phương tiện này.

DH- THEO TRƯƠNG ĐĂNG KHOA FB

Một cánh cửa thoát hiểm bên trong chiếc xe bus học sinh

Tài xế cần đi đến cuối xe để tắt hệ thống cảnh báo an toàn

Bệnh cao máu và người lớn tuổi

BẢO SƠN

Một trong những bệnh mà người lớn tuổi thường gặp nhất là cao huyết áp hay cao máu. Hệ thống mạch máu trong cơ thể thay đổi theo tuổi, càng lớn tuổi mạch máu càng cứng làm cho huyết áp tăng, ngay cả ở người có sức khỏe tốt. Mặc dầu cao máu ảnh hưởng tới khoảng một nửa số người lớn tuổi, rất nhiều trong số đó không nhận ra mình bị bệnh. Không kiểm soát được cao máu sẽ đưa tới nhiều thứ bệnh. Dưới đây là một vài điều cần biết.

1. Cao huyết áp là gì? Huyết áp là lực mà máu tác động vào thành mạch máu khi tim bơm máu. Khi đo huyết áp, chúng ta thấy có 2 con số. Số trên (gọi là systolic blood pressure, hay huyết áp tâm thu) là huyết áp lúc tim co lại đẩy máu ra các cơ quan. Số dưới (gọi là diastolic blood pressure, hay huyết áp tâm trương) là huyết áp lúc tim nở ra hút máu từ các cơ quan trở về tim.

Khi đo huyết áp, chúng ta đọc số trên và số dưới. Đây là căn cứ để biết tình trạng huyết áp.

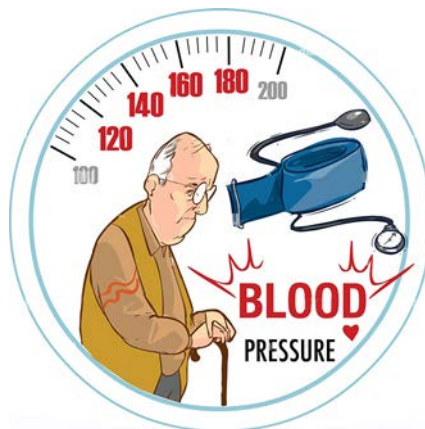
2. Huyết áp thấp (low blood pressure). Khi số trên nhỏ hơn 90 và số dưới nhỏ hơn 60 là huyết áp thấp. Người bị huyết áp thấp cảm thấy đầu nhẹ, chóng mặt, yếu, và có khi bị xỉu. Huyết áp hạ thấp nhất thời có khi là do uống không đủ nước, mất máu, bị bệnh, hoặc do uống thuốc (ngay cả thuốc trị huyết áp cao).

3. Huyết áp bình thường (normal blood pressure). Khi đo huyết áp số trên ở khoảng dưới 120 và số dưới ở khoảng dưới 80.

4. Huyết áp tăng (elevated blood pressure). Khi đo huyết áp, số trên ở khoảng từ 120 tới 129, trong khi số dưới vẫn nhỏ hơn 80.

5. Huyết áp cao (high blood pressure). Khi số trên cao hơn 130 và số dưới cao hơn 80.

Đối với người lớn tuổi khỏe mạnh,

thông thường số trên sẽ cao hơn 130, nhưng số dưới lại vẫn nhỏ hơn 80. Tình trạng này được gọi là huyết áp tâm thu cao (systolic hypertension) gây ra do các mạch máu chính bị cứng lại khi lớn tuổi. Đây là hình thức cao huyết áp phổ biến nhất ở người tuổi cao và có thể đưa tới nhiều vấn đề như cảm thấy choáng khi đang nằm thình lình đứng lên, thở gấp ngay cả khi hoạt động bình thường, dễ bị té, và những vấn đề nghiêm trọng về sức khỏe khác.

Khi số trên vượt quá 140 và số dưới vượt quá 90, nên được điều trị ngay vì tình trạng này có thể đưa tới tai biến mạch máu não hay nhồi máu cơ tim bất cứ lúc nào.

(còn tiếp)

SUMMER CLASSICAL MUSIC

8/6 tới 29/6 vào thứ Bảy mỗi tuần. Trình diễn nhạc cổ điển mùa Hè trong khuôn viên Angelika Film Center với nhiều nhạc sĩ nổi tiếng

Địa điểm: Mockingbird Station Shopping Center, 5307 E Mockingbird Ln, Dallas TX 75206. **Giá vé:** miễn phí.

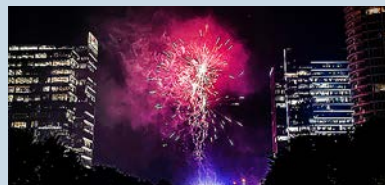

INDEPENDENCE DAY CELEBRATION

29/6. Chương trình giải trí dịp lễ July 4, trình diễn nhạc với các ca sĩ Angel White và Grace Tyler, sinh hoạt dành cho gia đình, bắn pháo bông

Địa điểm: Klyde Warren Park, 2012 Woodall Rodgers Fwy, Dallas TX 75201.

Giá vé: miễn phí.

COOL THURSDAYS CONCERT SERIES

6/6 tới 31/10. Chương trình hòa nhạc ngoài trời gần bờ hồ White Rock Lake vào chiều thứ Năm mỗi tuần. Người xem nên mang khăn lót hay ghế ngồi. Có rất nhiều ban nhạc nổi tiếng trình diễn

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218. **Giá vé:** \$15-\$41

Cô bạn tôi quê Thành, định cư ở Anh đã 10 năm. Một lần trước khi về quê, cô email cho tôi hẹn gặp nhau ở Nha Trang và dặn dút khoát phải ăn được 2 món gỏi cá mai và chè trái cây. Chưa ăn coi như chưa về Nha Trang.

Gỏi cá mai & chè trái cây

ĐÀO T. THANH TUYẾN
(bài và hình)
SÀI GÒN, VN

Cũng là 2 món tôi thích và thỉnh thoảng ở Sài Gòn chúng khiến tôi nhớ Nha Trang quay quắt!

Hồi còn ở Nha Trang, tôi có thói quen mỗi sáng sớm chạy xe máy đi “săn” mặt trời. Từ nhà tôi ở phố, muốn có được những tấm hình mặt trời ngói lên mặt biển đẹp ở con đường ven biển ra đến Vĩnh Lương (Lương Sơn), tôi phải đi từ 4h30 sáng mới kịp tìm cho mình một vị trí

chờ mặt trời ưng ý.

Ra đến làng chài Vĩnh Lương tôi thấy từng thúng cá mai từ dưới biển đưa lên, tươi roi rói. Tại đây nếu tôi muốn mua cá mai đã filet sẵn bao nhiêu cũng có.

Tôi nhớ lần đầu tiên ghé đến xin chụp mấy tấm hình những người phụ nữ đang làm cá mai, ai nấy nở nụ cười thật tươi. “Chị chụp sao cho tụi em đẹp chút nhen”. Có cô nói vui, tối nay lên “ti quy” hả chị? Bắt được

nhịp, tôi hỏi chuyện mới biết ở đây sáng nào cũng có cá mai, dù vào mùa hay không. Các chị tự hào, cá mai Lương Sơn là ngon nhất, có tiếng xưa nay. Ghe sáng đi từ 4 giờ 30 đến 7 giờ thì về. Cá đưa từ biển lên là làm ngay. Chỉ tay ra phía biển, một người nói với tôi, họ đi lưới cá mai gần thôi không đi xa. Cá mai đã filet xong có giá gấp đôi cá chưa qua làm sạch. Đa phần các chị có mối đặt sẵn là các nhà hàng.

Gỏi cá mai là món ngon quen thuộc của người dân miền biển Bình Thuận, Ninh Thuận, Khánh Hòa, Phú Yên...

Nhiều người kỹ, làm món gỏi cá mai rất công phu, tự làm filet. Phải mua cá mai vừa đưa từ dưới biển lên, về bỏ cá vào rổ chà cho sạch nhớt, cắt đầu, lấy ruột để ráo nước. Sau đó dùng tay bóp bên hông từng con cá để rút xương ra. Bỏ cá filet vào rổ, lấy giấy thấm từng con cá nhỏ xíu cho thật ráo, món gỏi mới ngon.

Có nhiều cách làm “chín” cá mai. Chùm ruột chua bỏ hột giã vắt lấy nước rồi bóp cá, hay khế chua vắt lấy nước và cách thứ ba có thể dùng chanh hay giấm. Trong ba cách có lẽ dùng chùm ruột là ngon nhất. Giờ đây chùm ruột và khế hiếm nên người ta thay

Gỏi cá mai

bằng chanh. Cá sau khi bóp chua sẽ chuyển từ màu trắng trong sang trắng ngà, đục.

Cá mai đã bóp chua đem trộn với thính là đậu nành rang cho thật thơm rồi giã mịn rưới rải đều lên cá mai. Hành tây thái mỏng, gừng thái chỉ, rau thơm gồm có: rau răm, húng quế, ngò, tía tô, diếp cá, húng lủi ... xắt sợi thật nhuyễn

xong trộn đều với cá mai, nêm nếm gia vị (ớt, tỏi, muối, đường, bột ngọt, tiêu, đậu phộng rang...).

Quyết định món gỏi ngon còn tùy thuộc vào nước chấm. Nước chấm ngon, món gỏi tuyệt vời; nước chấm dở, hỏng hết công phu chế biến!

Có người luộc xương cá mai lấy nước làm nước chấm. Thính (đã nói ở trên) chứa lại một ít.

Bỏ thính vào nước luộc xương cá, nấu cho sệt, để nguội. Có thể thêm ít cốm (giã dập) vào cho nước sặc hơn. Pha với mắm ớt tỏi chanh (hay giấm) đường. Nước chấm ngon phải đạt được độ mặn mặn, ngọt ngọt, chua chua vừa phải, thơm ngon đặc biệt.

Tùy từng vùng, có nhiều cách làm gỏi cá mai khác nhau. Nhưng đều làm chín cá bằng chất chua/chất, bóp gỏi chua ngọt ăn với bánh tráng cuốn, rau sống gồm xà lách, khế chua, dưa leo, chuối chát, rau thơm...

Có người thích ăn với bánh tráng nướng. Gắp miếng gỏi chấm nước chấm rồi bỏ lên bánh tráng nướng. Bánh tráng giòn thơm mùi mè hoà trộn với gỏi cá mai tạo thành một món ngon đặc biệt khó có món gỏi nào sánh được.

Hôm đó, chúng tôi ăn gỏi cá mai ở đường Ngô Sĩ Liên. Cô bạn tôi thích lắm, vừa ăn vừa xuýt xoa, mấy năm rồi mới thưởng thức được món ruột của mình!

Bây giờ cá mai không còn ưu tiên cho món gỏi mà có những món khác như cá mai tẩm bột chiên. Cá mai làm sạch, để ra rổ cho ráo nước rồi ướp cá với dầu hành lá cắt nhỏ. Đập cái trứng vào bột chiên giòn, thêm ít nước thành hỗn hợp sệt, gia vị vừa ăn. Bỏ cá

Filet cá mai

mai đã ướp vào bột trộn đều. Bắc chảo lên bếp, chảo nóng đổ dầu vào, khi dầu sôi mức từng muỗng bột có cá mai vào chiên, trở mặt cho vàng. Cá mai tẩm bột chiên ăn kèm với rau sống chấm tương ớt hay nước mắm chua ngọt. Có thể ăn chơi hoặc ăn với bún.

Cá mai còn có thể nấu canh chua (như kiểu nấu với cá cơm) hay kho tiêu. Hiện nay có khô cá mai tẩm gia vị chế biến sẵn, ăn cũng thú vị.

Vừa ăn chuyện trò. Tôi và cô bạn đồng ý với nhau rằng, cá mai chỉ làm gỏi là nhất hạng, món gỏi ngon miền biển còn bởi từ cá tươi mới đánh bắt lên.

Xong châu gỏi cá mai, chúng tôi chạy xe đi tìm

ly chè trái cây mà cô bạn tôi dứt khoát phải ăn với đủ 10 vị chè và trái cây theo kiểu mùa nào thức ấy.

Tùy theo mùa, trái cây có dưa hấu, dưa bở, xoài, vú sữa, sa-pô-chê, đu đủ, chôm chôm, mít chùm ruột, dâu... Và làm nên tên gọi “chè” không thể thiếu một muỗng cà phê đậu xanh đánh nhuyễn (dạng chè đậu xanh đánh), đông sương (sắt sợi hay cắt hạt lựu), hạt dắc, nước cốt dừa....

Một điểm đặc biệt chỉ ở Nha Trang mới có là hạt dắc. Cây dắc hình dạng giống cây chà là nằm sâu trong rừng, trên núi. Trái dắc giống như trái dừa nhưng nhỏ chỉ bằng nắm tay, kết thành từng chùm như buồng cau. Mỗi cây có

rất nhiều buồng, một buồng khá to và nặng. Nhựa trái dắc gây ngứa nên thường người trầy dắc chặt buồng về chất đông, châm củi đốt cháy đen vỏ ngoài, đợi nguội ép hạt dắc bên trong ra. Mỗi trái có gần chục hạt, màu trắng trong, trơn láng, nhai giòn sật, dai dẻo và không có mùi, vị. Hạt dắc trong món chè làm thành thương hiệu chỉ ở Nha Trang mới có là món “xu xoa, hạt dắc”. Bây giờ người ta rim hạt dắc với đường trong món yaourt hạt dắc.

Cái ngon của hạt dắc trong ly chè trái cây là bởi trạng thái dai dai và không vị chen lẫn trong nhiều vị (chua, ngọt) của đủ loại trái cây.

Như vậy, ba thứ không thể thiếu trong ly chè

trái cây là: đậu xanh đánh, hạt dắc và đông sương. Rồi tùy theo mùa mà có trái cây kèm theo.

Hôm ấy, trong ly chè của chúng tôi có đến 11 thứ: dưa hấu, dưa gang, đu đủ, vú sữa, sa-pô-chê, thanh long, mít (cắt sợi vừa), đậu xanh đánh, đông sương, hạt dắc, hạt é. Bạn nói, ăn vậy mới thỏa cơn nhớ quê nhà.

Để ly chè trái cây ngon phải chọn trái cây chín vừa, còn tươi; không có mùi, vị lạ (ùng, hư). Trái cây gọt vỏ, cắt miếng, để tươi, không qua nấu. Hết đến đâu cắt trái cây đến đó nên lúc nào trái cây cũng tươi, mới.

Bỏ trái cây vào ly cùng với một muỗng cà phê đậu xanh đánh, muỗng đông sương, nước cốt dừa, nước đường, cuối cùng là đá bào.

Thưởng thức ly chè trái cây Nha Trang là tận hưởng đủ màu sắc, hương, vị ... 4 mùa trong năm. Vừa ăn miếng đu đủ chín hơi ngọt, lại tiếp thêm vị chua ngọt của thanh long, rồi vị ngọt đặc biệt của vú sữa, sa-pô-chê, rồi trở về trạng thái không vị và dai, sật sật của hạt dắc... Nghỉ một chút tăng dần độ ngọt bắt đầu từ đông sương rồi đến cuối cùng là vị ngọt, béo của đậu xanh đánh, nước cốt dừa.

ĐTTT

Một hàng chè trái cây Nha Trang.

BIỆM HỌA

Những giống hoa mùa Hè

■ **Hoa cánh bướm (Cosmos).** Những bông hoa trông có vẻ mỏng manh trên cành cây mảnh mai không yếu đuối như vẻ bề ngoài. Trên thực tế, giống cây hàng năm này khi đạt tới độ trưởng thành sẽ có khả năng chịu khô hạn khá tốt. Có nhiều giống Cosmos khác nhau với màu sắc và cánh hoa đa dạng. Khi được trồng ở nơi thích hợp, một số giống Cosmos có thể cao tới 6 feet. NGUỒN: HEVENLY SEED.

■ **Bạc hà Catmint.** Là giống cây lâu năm, đứng đầu danh sách những giống cây dễ trồng. Có bông màu tím xinh xắn ngay cả khi sống trên đất cằn cỗi, nghèo dinh dưỡng. Catmint gần như không bị sâu bệnh hay hươu nai gây hại. Cây trưởng thành có chiều cao từ 6 đến 12 inch, tán rộng từ 12 đến 36 inch. Thích hợp trồng làm đường viền quanh bồn hoa và lối đi.

NGUỒN: GARDENING KNOW HOW.

■ **Coreopsis.** Những bông hoa rực rỡ của cây Coreopsis báo trước sự bắt đầu của mùa Hè. Cây tiếp tục nở suốt mùa nhờ hơi nóng và độ ẩm. Cắt tỉa hoa tàn sẽ giúp cây nảy thêm nhiều nụ mới. Để lại hạt trên cây vào mùa Thu sẽ là nguồn thức ăn cho các loài chim chóc và tạo cơ hội có thêm cây con vào mùa sau. NGUỒN: SANDY'S PLANTS.

■ **Daylily.** Khác với các giống hoa ly được cắt cành để chưng, Daylily nở rồi tàn trong một ngày. Giữa mùa Hè là thời gian nở của giống hoa này. Thuộc giống cây lâu năm, phát triển nhanh, chịu hạn tốt. Nhiều giống Daylily mới nở có nhiều màu sắc, form hoa rực rỡ, vô cùng bắt mắt.

NGUỒN: PLANTURA MAGAZIN.

■ **Hoa cẩm chướng (Dianthus).** Là loài hoa mùa Xuân nhưng nhiều giống mới được lai tạo để có thể chịu được hơi nóng của mùa Hè mà không cần nhiều nước. Có nhiều giống Dianthus khác nhau, từ giống cây thấp, nở bông cánh đơn cho đến giống có cành cao, cứng cáp, nở bông cánh kép, nhiều màu sắc. NGUỒN: GARDENING KNOW HOW.

■ **Cúc vạn thọ Pháp (French Marigold).** Được trồng nhiều quanh các luống rau để đuổi sâu bọ hay trồng trong chậu, cúc vạn thọ Pháp mang đến hình ảnh những ngày nắng tươi sáng mùa Hè. Cây có bông cánh đơn hay cánh kép tùy giống, là loài cây hàng năm. Để nảy cây từ hạt và sinh trưởng tốt mà không cần nhiều nước khi đạt đến độ trưởng thành. NGUỒN: EARTHCARE SEEDS.

Cà phê ống

Trước kia, muốn uống cà phê người ta phải cho cà phê xay vào lọc rồi đổ nước sôi vào. Sau này, có loại cà phê hòa tan đóng gói rất gọn vào túi nhỏ, chỉ cần pha với chút nước sôi là uống được không phải chờ đợi lâu.

Mới đây, lại có thêm một hình thức mới: cà phê dạng bột nhão chứa trong các ống như kem đánh răng, có tên là No Normal. Cà phê này có thể hòa với nước lạnh hay nước nóng để uống, trét lên bánh mì để ăn, hoặc có thể ăn trực tiếp khi lấy ra từ ống. Người ghiền uống cà phê sáng phải mang lọc, ly, ấm nấu... cho các chuyến đi cắm trại, dã ngoại, du lịch ... thật là vất vả. Chỉ cần mang theo vài ống cà phê là không lo thiếu.

Một ống cà phê nặng 100 gam trong ống nhôm đủ để pha được từ 15 tới 25 ly cà phê tùy người uống đậm hay nhạt. Cà phê No Normal có chứa sẵn đường và sữa nên không cần phải pha thêm gì nữa. Hãng sản xuất cho biết loại cà phê ống đầu tiên được làm từ cà phê hạt Arabica của Columbia, có mùi thơm mạnh và có pha thêm chút chocolate, hạt và caramel.

Cà phê ống đang được bán với giá \$18/ống.

Xe đạp điện chạy nhanh nhất

Hiện nay trên thị trường có hàng trăm loại xe đạp chạy bằng điện, nhưng loại Revolution W do công ty Hi-Power Cycles ở California sản xuất là loại đầu tiên được chế tạo cho các lực lượng quân sự và cảnh sát.

Trong khi xe đạp điện thông thường chỉ có tốc độ tối đa không quá 30mph, Revolution W có thể chạy tới 80 mph (128 km/giờ). Xe được chế tạo đặc biệt để chạy ở những nơi khó tiếp cận, độ dốc cao, đường gồ ghề hoặc sử dụng trong chiến đấu. Một hộp pin điện ở phần thân xe cung cấp đủ điện để chạy xa tới 100 miles (160 km). Khung xe được làm bằng nhôm loại dùng để sản xuất phi cơ cùng với sợi carbon nên rất nhẹ và chịu lực cao. Trên tay lái có màn hình cảm ứng để điều khiển. Ở 2 bánh xe đều có hệ thống thắng đĩa như xe mô tô. Xe có 2 đèn gắn ở thân xe, một rọi ra phía trước màu xanh và một rọi ra phía sau màu đỏ.

Công ty cho biết giá bán của xe đạp này khoảng \$10.000.

Quên

Corey Harris tại Michigan bị vào tù vì tội quên. Corey phải trình tòa qua kết nối màn hình zoom vì tội lái xe trong khi đang bị treo bằng lái. Đến giờ hẹn với quan tòa, thì Corey đang de xe vào bãi đậu xe khi quan tòa nhìn qua màn hình. Quan tòa phán khởi cần nối mạng chỉ nữa, trình diện nhà tù trước 6 giờ chiều để ... chưa chứng đăng trí.

Cần khán giả

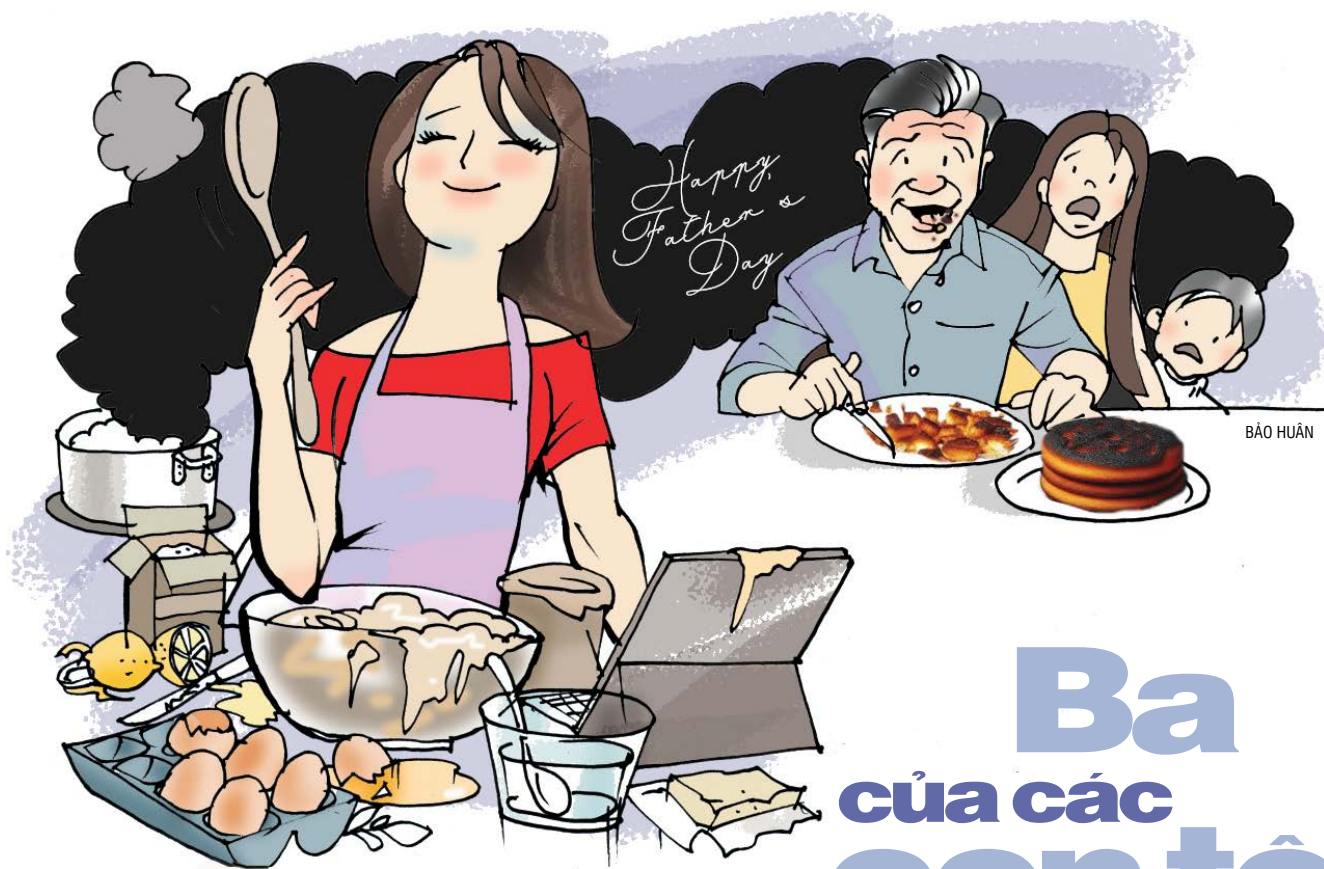
Chuyện đánh lộn, đâm chết người vì giành nhau hát karaoke hay hát ồn ào đã xảy ra hà râm bên Việt Nam, nhưng mới đây không chịu đi hát karaoke cũng bị đâm. Lê Minh Khoa tại Phú Yên sau khi nhậu đã rủ bạn nhậu cùng đi hát karaoke cho vui nhưng đến tiệm mà không vào, chỉ ngồi bên ngoài uống nước. Có lẽ thiếu bạn... vô tay nên Khoa chạy ra ngoài lấy dao xử bạn. Rất may mắn, người bạn của Khoa còn sống.

Chiến tranh rác

Bắc Hàn đang tiến hành một cuộc chiến tranh dơ dáy đúng nghĩa với Nam Hàn. Trong tuần qua, Bắc Hàn liên tục thả hàng ngàn khinh khí cầu kéo theo hàng ngàn bao rác chứa đầy tàn thuốc lá, giày cũ, phân... Nam Hàn phản đối cuộc tấn công dơ dáy này, còn phía Bắc Hàn bảo họ đang thực hiện quyền "tự do ngôn luận".

Ba của các con tôi

KIM LOAN
EDMONTON, CANADA

Hôm bữa, trong nhóm văn thơ của chị em phụ nữ mí nhau, có một chị được mọi người khen ngợi vì mối tình đầu là tình cuối của chị với anh xã. Câu chuyện tình thật đẹp, anh chị yêu nhau thời thanh xuân tươi trẻ thì Miền Nam rơi vào cảnh nước mất nhà tan, anh đi “cải tạo” vì tội gia nhập nhóm “tàn quân phản động” mưu toan lật đổ chính quyền “xã hội chủ nghĩa”. Chị đi thăm người yêu, được anh tặng những chiếc vòng chiếc lược bằng nhôm mà hầu như chàng “cải tạo” nào cũng biết làm. Kỷ vật đó chị vẫn giữ đến ngày nay, anh chị vẫn sống trong hạnh

phúc dạt dào, anh vẫn chải tóc cho chị như câu ước năm xưa anh khắc vào trong một chiếc lược.

Không màu mè hoa lá cành, không phô diễn, anh chị thực sự là một đôi đúng nghĩa “trăm năm hạnh phúc đến răng long đầu bạc”. Tôi có hỏi chị:

- Chị ơi, chị hãy kể một tật xấu của anh, để em bớt ... ganh tị, được không chị?

Chị bảo, ồi giời, kể ra thì nhiều lắm cưng ơi!

Đúng vậy, đời này chẳng có con người nào hoàn hảo, mà cũng chẳng có cuộc hôn nhân nào hoàn hảo, ai cũng có những điểm tốt điểm xấu, miễn sao điểm tốt nhiều hơn

điểm xấu, thì coi như ... hôn nhân thành công. Câu này đã có ai nói chưa nà, nếu chưa, thì coi như tôi là người ... phát minh ra, nghen!

Vậy là tôi an tâm, kể chuyện tốt của anh xã mình cho bà con nghe chơi, theo đúng như lời dạy của ông bà mình “tốt khoe xấu che”. Đại gì vạch áo cho người xem lưng.

Hồi mới quen nhau, tôi nũng nịu cảnh báo trước với chàng:

- Thú thiệt với anh, em chả biết bếp núc nấu nướng gì đâu, chỉ có tình yêu của em dành cho anh thôi. Vậy anh có chịu cưới em không?

Chàng chân thành:

- Đối với anh, chuyện ăn

uống không phải là vấn đề quan trọng trong cuộc sống. Sau 1975 cả dân Miền Nam phải ăn khoai sắn, đến khi qua trại tỵ nạn Mã Lai, cơm Cao Ủy cho gì ăn nấy, nên anh cũng quen rồi.

Nói xong, chàng cười:

- Anh dễ nuôi lắm, thịt thà cá mắm, miễn là nấu chín, anh đều ăn được hết á!

Khi chuẩn bị cưới, bà chị Cả bên Mỹ chép cho tôi hướng dẫn các món ăn thông thường cho bữa cơm. Lúc ấy chưa có email, iPhone, điện thoại cầm tay, chỉ có phone nhà, nên ngoài việc gửi tờ giấy các món ăn qua bưu điện, chị cũng phone chỉ cách nấu, dù khả năng bếp núc của chị cũng ... như tôi, chỉ khác là chị đã lập gia đình từ lâu, có “kinh nghiệm” nấu nướng nhiều hơn tôi:

- Nè, thứ Hai thì rau luộc, thịt kho, thứ Ba lại luộc rau kho cá, thứ Tư đổi món canh bí và trứng chiên cà chua, thứ Năm canh khoai tây cà rốt hầm sườn heo và món mặn là tàu hủ chiên sả, thứ Sáu đùi gà cánh gà chiên ăn với rau sống dưa leo, thứ Bảy tôm rim mặn và canh rau.

- Còn Chúa Nhật thì sao? Bà chị ... bối rối:

- Chúa Nhật... kiếm cố đi ăn ngoài nhà hàng, hoặc về nhà má chồng ăn ké, vậy là khỏe re.

Thời gian đầu, menu của

bà chị là cứu cánh đắc lực của tôi, nhưng ăn hoài cũng ngán, tôi lại học hỏi bạn bè xung quanh mỗi khi đến nhà họ chơi, ghi công thức xuống cuốn sổ tay nấu ăn, nên được biết thêm vài món khác, rồi lại ngán, chưa thể moi móc đâu ra những “bài bản” mới vì “gia tài” của bà chị và tôi cũng ngang ngửa nhau rồi. (Lỗi này... tại má, ngày xưa má tôi thương yêu chiều chuộng con, bếp núc má đảm đang làm hết, tự tay lo cho chồng con những bữa ăn ngon).

Tôi chợt nhớ hồi ở trại tỵ nạn Thailand, nhóm chúng tôi thỉnh thoảng luộc trứng, rồi luộc bắp cải, dầm quả cà chua vào nồi canh rau, trứng dầm nước mắm ớt, đơn giản mà ngon thần sầu, nhất là khi bụng đói, hết sạch cả nồi cơm. Tôi liền áp dụng ngay, nhưng có thêm miếng thịt ba rọi luộc, tưởng là món ăn cứu đói đã chiến, nhưng không ngờ, khi ngoài trời tuyết rơi lạnh lẽo, bên trong nhà ăn chén cơm nóng, trứng bỏ đôi và thịt luộc xắt mỏng, ngâm trong chén nước mắm cay cay đậm đà, rồi tô canh rau thơm mùi tiêu, hành ngò đang bốc khói nghi ngút, anh xã vừa ăn vừa khen tấm tắc, bảo món này... lạ mà ngon! Được lời như cõi tấm lòng, tôi cho món này vào menu thường xuyên, nhanh gọn, ngon bổ rẻ, có đủ hết. Nhằm

bữa nọ, bà má chồng ghé qua chơi, khi vợ chồng tôi đang ăn tối, thấy chồng tôi thưởng thức món “lạ mà ngon” của vợ, bà trở mặt nhác nhiên, rồi cười cười, hỏi tôi:

- Ủa, con có bí kíp gì vậy, chó hồi đó, có lần đi làm về trễ, trời có bão tuyết, làm biếng ghé chợ, nên về nhà má làm món này là nó biểu món gì mà kỳ cục quá, rồi vừa ăn vừa xem tivi chẳng hào hứng chút nào.

Tôi ra vẻ bí mật:

- Ai biểu má cưng chiều anh quá nên ảnh hư.

Bà má chồng cũng nhẹ nhàng, hình như có chút mỉa mai, hờn mát:

- Cưng chiều gì đâu, tại cả ngày mọi người đi học, đi làm, thì bữa cơm chiều cũng cần phải tươm tất đủ chất chứ.

Tôi ngó lơ, không lẽ khai thật với má chồng rằng tài nghệ nấu ăn của con chỉ cỡ đó, anh không ăn thì nhịn đói sao. Không cần phải nói qua lại chỉ cho mệt. Hờn mát là chuyện của các bà má chồng, quan tâm hay không là chuyện của các nàng dâu.

Trở lại chuyện bếp núc của tôi, theo thời gian thì cũng có tiến bộ. Khi sinh con, chúng chấp chững đi học, tôi cũng chịu khó tìm tòi, làm các món đơn giản cho chúng ăn sáng, nào pancakes, nào muffins, nào biscuits, mặc dù lắm lúc cũng bị

chúng chê không ngon như ngoài tiệm.

Rồi sự xuất hiện của Youtube quá tuyệt vời, giúp đỡ cho rất nhiều cô nhiều bà nội trợ tay ngang được mày mò làm nhiều món đòi hỏi sự khéo léo, phức tạp, công phu, trong đó có tôi và bà chị bên Mỹ kia. Hai chị em cùng... mừng húm.

Nhưng dẫu sao, có bột mới gột được hồ, có tích mới dịch được tuồng, nên một người vụng về, không có khiếu bếp núc như tôi, thì Youtube chẳng phải là cây đũa thần hóa phép, cho tôi có đôi hia vạn dặm, bỗng chốc trở thành đầu bếp giỏi giang được. Ngoài vài món may mắn, như phở, hủ tiếu, bún riêu, nấu mãi cũng thành quen tay, khá lên chút đỉnh, còn cơ bản, các món khác, kể cả các món ăn cơm thường ngày, tôi vẫn chỉ dừng lại ở mức tạm chấp nhận được, hên xui, ngon dở tùy hứng và tùy tâm trạng mỗi ngày.

Bởi thế, có lúc có một món nào đó, chính tôi khi ăn cũng công nhận là ... không hề ngon. Chờ cả nhà ăn xong, thức ăn còn dư bỏ thì thương vương thì tội, buổi tối rình khi anh xã đã lên lầu vào phòng đi ngủ, tôi âm thầm ở dưới bếp pack lunch bag cho chàng mang đi làm, và dĩ nhiên cũng pack cho tôi nữa. Ăn tại giờ break ở chỗ làm thường là lúc bụng đã đói, nên chắc chắn

sẽ không bị bỏ bữa hoặc nghe lời than vãn. Để cho chàng khỏi... thất vọng khi mở hộp lunch ra ăn, tôi đính kèm theo một sticky note có viết vài chữ rất ngọt ngào: “Tụi mình cùng nhau... thanh toán món này cho hết nghen anh! Love!” kèm theo khuôn mặt cười. Lần đầu trôi qua trót lọt, những lần sau như thế, khi cần “giải quyết” những thức ăn tồn đọng, tôi lại pack lunch cho chàng, không cần viết dài dòng trên note nữa, mà chỉ đơn giản một dấu hiệu mặt cười, có khi còn bonus thêm chữ “enjoy” để trong ngoặc kép hẳn hoi.

Chị bạn làm chung từng nói với tôi:

- Em may mắn có chồng dễ ăn dễ tính, gặp chồng chị thì mơ đi nhé!

Tôi biết chồng chị, vừa gia trưởng vừa khó tính. Vợ nấu ăn giỏi, món Bún Bò Huế ngon có tiếng, mà bữa nào chị lỡ tay luộc bún mềm quá hay chưa đủ độ mềm như ý anh thì nhất quyết không đụng đũa, vợ phải đi luộc rở bún khác. Có lẽ tại chị nấu ăn ngon quá nên chồng chị cũng đòi hỏi cao. Với tôi, chồng biết điều, chấp nhận “số phận” là thế.

Giờ đây, bước vào tuổi trung niên sồn sồn, tôi hạn chế làm các món thịt đỏ, mà ưu ái thịt gà. Hôm tuần rồi nhân dịp Costco bán gà on sale, tôi

khuôn về một thùng, cả tuần quanh quẩn gà kho sả, gà kho gừng, cháo gà, canh gà hầm rau củ, gà nướng, gà chiên ... Cuối cùng chồng tôi cũng phải e dè, lên tiếng:

- Em à, em ăn gà hoài, em có ngán chưa?

Tôi... thông cảm:

- Ngán rồi, bởi vậy bữa nay cuối tuần em đã mua một ký bánh cuốn, kèm chả lụa, bánh cống cho chúng ta đổi món nè.

Rồi tôi tiếp luôn:

- Thôi từ nay, anh và em ráng kiêng khem mấy ngày trong tuần, để weekend sẽ được đi ăn tiệm, hoặc order về nhà, nghen anh!?

Dĩ nhiên là chàng gật đầu chấp thuận không có ý kiến ý cò gì khác. Ngày cuối tuần Fathers Day sắp tới, tôi sẽ đãi chàng và cả nhà một bữa tại nhà hàng Steak nổi tiếng của thành phố, để cảm ơn chàng, Ba của các con tôi, suốt 30 năm qua, không những đã chịu đựng tôi với tính khí “sáng nắng chiều mưa”, mà còn chịu đựng cả khả năng nội trợ cũng ... lên xuống thất thường không kém gì cái tính nết “ba rọi” kia của tôi.

Chàng đã giữ đúng lời hứa như thuở ban đầu, chuyện ăn uống không quan trọng, em nấu gì, miễn là nấu chín, anh cũng thấy ... ngon.

KL

EDMONTON FATHERS DAY 2024,

Hợp tác với **tre'** tại sao không?

**Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !**

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

**Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.**

Những chiếc xe bán cá dạo
khắp hang cùng ngõ hẻm

Tâm sự của người bán cá

Hồi còn nhỏ, nói là nhỏ chứ cũng khá khá rồi, tức mười mấy tuổi, tôi luôn bị ám thị bởi một câu hỏi trong đầu “Sao phụ nữ Việt Nam người ta mạnh mẽ đến kinh khủng như vậy, dùng xe đạp chở cả mấy tấn?!”. Sau này lớn lên, học lịch sử, thêm phần tải đạn ở chiến dịch Điện Biên Phủ và chiến dịch Mùa Hè Đỏ Lửa, lại củng cố niềm tin, bởi có người tay không nắm càng trực thăng, quật một phát, máy bay lão đảo rồi rơi, có người dùng xe đạp chở đến mấy thùng đạn cannon, tức vài tấn... thiệt là khôi hài! Đó là chuyện nghe và học thời ấy, còn bây giờ, những tâm sự của người bán cá lại thật và gần gũi hơn, không hoa lá cành như bài học lịch sử xã hội chủ nghĩa.

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Ai mua cá heo không?

C hính cái câu rao này đây, nó làm tôi liên tưởng đến một người phụ nữ với cái nón lá hơi cũ, mặc bộ bà ba cũ, đi chiếc xe đạp cũng không mới, chở một con cá heo to tổ tưởng đi bán. Bởi tôi ở thành phố, chẳng bao

giờ nghe ai bán cá heo như vậy. Mà vì tiếng rao ấy, tôi đâm ra sợ họ, vì cá heo nó hiền, tại sao lại bắt nó, rồi chở lang thang đi bán? Sau này, đi tôi chỉ cho tôi biết cá heo tức là cá vụn dành cho heo ăn, người ăn không được chứ không phải cá heo, tôi mới hiểu ra và thấy thương người bán cá heo. Và hình như đời sống của

người bán cá nói chung và người bán cá heo nói riêng có gì đó tựa như biểu kế thân phận phụ nữ vậy.

Chị Hoàng, một người bán cá, từng là “cựu nữ nhân bán cá heo” chia sẻ:

- Đời sống của tụi chị cực lắm. Nhưng lúc nào cũng phải vui!

- Em thấy một số người

bán cá ngoài chợ họ có vẻ không vui, và nói thật tình, hơi hung hăng, sao chị lại nghĩ khác?

- Em nói đúng rồi, người bán cá ngoài chợ, nhất là các chợ thị trấn họ hung hăng lắm, cạnh tranh với nhau khốc liệt lắm em à, khác với người bán cá dạo như tụi chị!

- Chị có biết vì sao lại có sự khác nhau đó không?

- Dễ hiểu mà em, chợ Việt Nam có thói quen mời khách, thậm chí chào kéo khách, nên họ phải hét thật to để thu hút khách. Nhưng đó là lý do nhỏ thôi, chứ nguyên nhân của nó là vì người ta có tiền, ngồi bán theo sạp, có chỗ ngồi và cạnh tranh với nhau khốc liệt vì người bán thì nhiều, người mua thì ít, hàng này chào kéo, hàng khác cũng chào kéo, đâm ra ngày càng trở nên lạnh lùng, kèn cựa với nhau. Hơn nữa, cũng do ba cái tín dụng đen nữa!”.

Cá phèn, giá mỗi ký tầm 70 đến 80 ngàn đồng

- Tín dụng đen nghĩa là sao hả chị?

- Thì hầu hết trong các chợ đều có tín dụng đen, các bà chơi hội, vay tiền tín dụng đen, tiền vay mỗi tháng phải trả từ 10% đến 20% giá gốc. Ví dụ như vay 10 triệu thì nhận được 8 triệu, 2 triệu tiền lãi bị chặn lấy trước, sau đó mỗi tháng phải trả 2 triệu tiền lãi cho 10 triệu vay. Như vậy, chỉ 5 tháng thôi là đã trả số tiền bằng với tiền vay nhưng có người nợ cả vài

năm, số tiền lãi lên gấp 5, gấp 10, thậm chí gấp 100 lần tiền gốc đã vay nếu như để lãi mẹ đẻ lãi con. Nên mọi thứ đâm ra cuống cuống lên, nháo nhào lên, ở chợ người ta mệt lắm, khác với mình!

- Những người chở cá đi bán rong, hầu hết bây giờ vẫn đi xe đạp, sao chị không đi xe máy cho đỡ mệt chân?

- Xe máy khó vào những con hẻm nhỏ, với lại xe máy tốn xăng lắm em à, mình vừa đạp xe, coi như

tập thể dục vậy đó. Chú nếu dùng xe máy, chi phí hao mòn xe, rồi tiền xăng nhớt sẽ đội lên, mình sẽ bán mắc hơn, vừa có nguy cơ mất khách mà lại vừa không hợp với tạng của mình. Đi bán mấy chục năm rồi chớ ít chi đâu!

- Trước khi đi bán cá dạo, chị có làm nghề gì khác không?

- À có chớ, trước khi đi bán cá dạo, chị là công nhân may mặc, trước khi là công nhân, chị là sinh viên hụt. Mà không phải do thi rớt đại học đâu nghe em!

- Nghĩa là sao chị?

- Thời chị đi học, người ta còn soi lý lịch nặng nề lắm, phải con của thành phần không dính tới chế độ cũ kia mới được vào đại học, mà chị là con của “ngụy quyền” nên bị đánh rớt hồ sơ từ ngoài cổng kia. Lần đó ba của chị thấy buồn, cũng vì thương cho số phận mấy anh em của chị mà ổng đổ bệnh, năm đó chị vừa rớt ngoài cổng đại học lại vừa mất cha. Buồn, đời buồn lắm!

Những cuộc đời buồn

Cũng giống như chị Hoàng, các chị Mai, Thúy, Ngã là những người dậy sớm từ lúc 3 giờ sáng và ngồi chờ cho đến 6, 7 giờ sáng để có đủ mẻ cá đi bán, không nhiều nhận gì, nhưng phải chờ, vì có gì?

Chị Mai cho biết:

Cô bán cá thời nay với những chiếc xe máy phân khối nhỏ, chở cá đến chợ quê hàng ngày

- Chờ để có cá vụn, mình mới gom cá vụn, rồi phân loại mà chở đi bán.

- Nhưng chỉ cần một tàu vào là đã đủ, sao lại phải chờ lâu vậy hả chị?

- Một tàu mà chia đều cho mười mấy chị em thì sao đủ, bởi cá vụn ít lắm, chủ yếu là cá lớn, có bạn hàng chia hết rồi. Cũng có bữa mình mua đôi con cá lớn nhưng phải năn nỉ chủ tàu.

- Tại sao phải năn nỉ hả chị?

- Năn nỉ để họ bán giá thấp một chút mình mới mua được.

Chị Thúy nổi lời chị Mai:

- Mình phải năn nỉ em à, vì nếu mua mắc thì bán mắc, mà mình chở vào những xóm nghèo, xóm không có điều kiện kinh tế tốt để mà bán.

- Sao các chị không chọn những xóm kha khá mà bán?

- Câu hỏi hơi nhấn tâm nghe (cười), mình chỉ bán ở xóm nghèo, quen rồi em ạ, có người mang ký khoai, ký gạo ra đổi cá, có người mua nợ, có người ra đứng dòm cho đỡ thèm, mình bữa nào bán kha khá, cũng biểu họ đổi con cá nục nhỏ để thêm vào bữa ăn. Tụi chị không đi chùa, không cúng dường, cũng không gọi là bố thí, mà tụi chị chia sẻ, vì họ cũng nghèo giống mình...

- Có lẽ vì vậy mà các chị phải chờ rất lâu ở chợ cá?

- Đúng rồi đó em, mình mua những thứ rẻ và bán cho người nghèo. Xã hội bây giờ phân tầng rõ lắm, nhà giàu, nhà quan chức thì ăn toàn đồ hiệu, đồ đóng hộp giá tiền trăm ngàn đồng, triệu đồng, có khi họ ăn một lát cá bằng người nghèo ăn cả tháng đó chứ không giỡn đâu. Còn có những nơi, nhìn người ta vẫn sống hồn nhiên, vẫn hiếu khách

nhưng nghèo lắm, nghèo muốn rút nước mắt kia. Mà cũng vì vậy mà tụi chị đi buôn thấy đời sống bớt lạnh, thấy ấm áp và việc đi buôn có ý nghĩa, có động lực, mà cũng có cái để mà sống nữa.

Chị Ngã tiếp lời:

- Hơn hết là tụi chị nuôi con ăn học tử tế, có thể là chưa tới đâu nhưng ăn học tử tế em à, phải nói là tám, chín chục phần trăm tụi chị nuôi con ăn học tử tế.

- Ăn học tử tế cho dù chưa tới đâu nghĩa là sao, em chưa được hiểu lắm, xin chị giải thích thêm ạ?

- Chị nghĩ rằng nuôi con ăn học tử tế với ăn học tới đâu là hai thứ hoàn toàn khác nhau. Nuôi ăn học tử tế tức mình cho con mình đi học và dạy con mình coi trọng đạo đức, tình người, tôn trọng thầy cô, cha mẹ, lễ phép với ông bà và biết chia sẻ với người khó hơn

mình. Cái này con cái học từ cha mẹ, có gia đình cha mẹ tuy nghèo nhưng con cái họ đang hoàng vì họ sống tử tế. Và có thể học hết cấp III thì đi làm công nhân nhưng việc học tử tế sẽ cho ra một công nhân tử tế. Em coi, mấy chị đi bán cá thế này, người hôi tanh lắm, dù mua cả nửa ký chanh mang theo để rửa vẫn không hết mùi, nhưng con cái nó không chê mình hôi, nó ráng sống tử tế với đời để mình vui, vậy là hạnh phúc rồi. Ngược lại, có nhiều nhà giàu có nhưng ích kỷ và tàn nhẫn, con họ có học tới tiến sĩ chẳng nữa thì vẫn không có được sự tử tế em à! Nhất là con nhà quan chức, khó nói lắm!

- Chị cho em hỏi hơi đường đột, trung bình một ngày, các chị kiếm lãi được khoảng bao nhiêu?

- Trung bình một ngày tụi chị kiếm được chừng 200,000 đồng, ngày nào trúng thì 300,000 đồng em à. Mà như vậy là quý lắm rồi. Thời buổi khó khăn, người ta thất nghiệp đầy đường.

Chị Ngã trả lời thay các chị bạn của mình. Cũng như để kết thúc câu chuyện của các chị. Một kết thúc nghe rưng rưng, nặng nề mỗi cảm hoài về đời sống của những phận người một nắng hai sương mà luôn giữ tấm lòng thanh sạch, thanh thản và trác ẩn trước đời sống.

Bài và hình UC

Một vài ký cá, bán từ 6 giờ sáng đến 10 giờ trưa, tùy khách mua

Trên Trang Văn Học hôm nay, chúng tôi xin giới thiệu Giáo Sư/nhà biên khảo Nguyễn Văn Lục. Ông là tác giả của những tác phẩm và bài viết về một thời và những con người thật đẹp của văn chương Miền Nam. Sau đây là một tiểu luận tiêu biểu của Nguyễn Văn Lục. **NGUYỄN & BẠN HỮU**

Những người có công với sách cũ Miền Nam

VÀI NÉT TIỂU SỬ

- Sinh năm 1938 tại Hà Nam, Bắc Việt
- Học ở Hà Nội cho đến ngày di cư vào Nam năm 1954.
- Cựu học sinh Chu Văn An, Sài Gòn
- Tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm Đà Lạt, khoa Triết
- Dạy Triết ở các trường Võ Tánh (Nha Trang), Ngô Quyền (Biên Hòa), Văn Học (Sài Gòn) từ 1969.
- Định cư tại Montreal, Canada từ năm 1979 đến nay.
- Cộng tác các tạp chí Văn, Hợp Lưu, Tân Văn, Sài Gòn Nhỏ, Đàn Chim Việt, Một Góc Trời, Talawas, Art2all...

TÁC PHẨM ĐÃ XUẤT BẢN

- Lịch Sử Còn Đó (Tân Văn - 2008)
- 20 Năm Miền Nam 1955
- 1975 (Tiếng Quê Hương - 2010)
- Một Thời Để Nhớ (Nguyệt San Diễn Đàn Giáo Dân - 2011)

NGUYỄN VĂN LỤC

Sách vở, báo chí miền Nam trở thành món ăn tinh thần là do công sức của các nhà văn, nhà phê bình, giáo sư đến các học giả. Điều hiển nhiên là thế. Nhưng sức bật, sự tác động để phổ biến những văn hoá phẩm ấy là nhờ vào một số lớn nhà xuất bản có công với Văn Học. Họ là những nhà xuất bản như Trình Bày, Nam Sơn, Nguyễn Đình Vượng, Văn Hoá Á Châu, Diên Hồng, Xưa nay, Khai Trí, Lá Bối, An Tiêm. Những nhà xuất bản này đã đóng góp vào việc xuất bản 200 triệu cuốn sách trong 20 năm. Con số thật không nhỏ.

1. ÔNG KHAI TRÍ: Chẳng mấy ai biết tên thật của ông, thành ra thương hiệu nhà sách KT, 62 Lê Lợi được đồng hoá vào tên ông. Thật ra tên ông là Nguyễn Hùng Trương, với hai tay trắng làm nên sự nghiệp. Ông vừa là một doanh gia, vừa là người làm văn hóa. Ông biên soạn khoảng 15 cuốn sách như Thơ tình Việt Nam và thế giới chọn lọc, Chánh tả cho người miền Nam... và chủ trương tuần báo Thiếu Nhi cùng với Nhật Tiến.

Sau "giải phóng", nhà sách KT là nạn nhân của nạn hôi của, đốt phá. Sách vở tung toé khắp nơi từ

Nguyễn văn Lục

trong nhà sách ra ngoài đường. Tôi đã chính mắt chứng kiến cảnh ấy trong nỗi bất lực, bất lực của một người tự xếp hàng vào người thua cuộc. Tôi không biết lúc bấy giờ ông Khai Trí đứng ở đâu. Đứng ở đâu thì cũng cùng tâm cảnh đau xót đó thôi. Khi đã chứng kiến cảnh này rồi thì đừng bảo tôi có thể nghĩ hay cho những người mới đến. Họ không hiểu được điều đó vì quá hăng say trong men chiến thắng hay họ chưa bao giờ biết nghĩ tới người dân muốn gì, nghĩ gì. Tiếp theo đó là hai kho sách lớn cũng bị trưng thu. Hàng vài trăm ngàn cuốn

sách ra khỏi kho, rồi biến mất dạng.

Ông trắng tay sau bao nhiêu năm tốn công gây dựng.

Sau này, ông ở Mỹ về VN một lần nữa, mang theo hy vọng làm được một chút gì cho đất nước. Ông đã mang về 2000 đầu sách để tiếp tục làm Văn hoá. Sách bị tịch thu với lý do : in trước 75. Theo Nguyễn Thụy Long, phần lớn sách bị tịch thu là các loại sách Học Làm Người, báo chí quý hiếm trước 1954, như bộ Loa rất nổi tiếng. Sách ông mang về ai cũng biết là sách về giáo dục, sách hiền, sách tốt cả. Mà đại gì ông mang sách dữ, mà làm gì kiếm ra đâu được sách dữ. Nó chỉ có một cái tội : Tội đã in trước 1975. Trước 75 là xấu, vi phạm luật. Sau 75 là tốt.

Ông đau lòng vì sách, ôm đơn đi kiện. Kết cục chẳng đi đến đâu.

Trước khi ông mất, người ta đã không quên đặt tên ông cho một con phố nhỏ. Đúng như ông thầy TQ nhận xét : Hôm qua nó giết mình, hôm sau nó mang vòng hoa đến phúng điếu.

2. NHÀ LÁ BỐI: nhà Lá Bối do nguyên Đại đức Từ Mẫn, tên thật là Võ Thắng Tiết trồng nom.

Sau ông hoàn tục. Ông là người có lòng, để việc phụng sự văn học nghệ thuật lên trên tiền bạc. Từ Mẫn đã giúp các nhà văn có nơi xuất bản những đầu sách có giá trị và người đọc có cơ hội đọc những cuốn sách trang nhã, chăm sóc từng chút trong việc trình bày ấn loát và cả đến nội dung sách. Tất cả sách của Nhất Hạnh đều từ đây mà ra. Nếu không có Lá Bối, những Chiến tranh và Hoà Bình, Chiến Quốc Sách, Sử Ký Tư Mã Thiên, Kiếp Người của Somerset Maugham, Mười khuôn mặt văn nghệ hôm nay và Lối thoát cuối cùng của V. Gheorghiu sẽ nằm ở đâu? Nếu không có Lá Bối, nhiều sách chắc gì đã có cơ hội ra mắt bạn đọc. Nhất là bộ Chiến tranh và Hoà Bình của Léon Tolstoi. Sách in tốn vài ba triệu thời bấy giờ, bao giờ lấy lại vốn. Sau này, ở Hải ngoại, ông tiếp tục làm công tác văn học với nhà xuất bản Văn Nghệ. Nếu cần một vinh danh gì cho 20 năm Văn học dịch nói riêng và Văn học nói chung, có cần nên nhắc đến Võ Thắng Tiết không? Kẻ lót đường cho Văn học miền Nam

3. AN TIÊM THANH TUỆ.

Tôi chỉ xin trích dẫn 3 bài viết lúc mà Thanh Tuệ nằm xuống để

thấy được rằng nhà xuất bản An Tiêm với Thanh Tuệ có lòng với văn chương như thế nào.

** Thái Kim Lan về Thanh Tuệ:*

Hình như dưới tay anh tác phẩm được in nào cũng mang một chút lòng trân trọng của anh như thế đối với tác giả và độc giả, một nét cười bao dung mời gọi, vừa cảm khái liên tài vừa khuyến khích thúc giục, một nhịp nối duyên chuyển tài hoa giữa giải bày tâm sự và tìm kiếm tri âm trong chữ nghĩa và tri thức, giữa người và người... An Tiêm đã khai phá, mở cửa khu vườn văn học của các nghệ sĩ trẻ Miền Nam trong khung cảnh sôi động của thập niên 60...

** Tiếc Văn Chương, thương chữ nghĩa, Trần Thị Lai Hồng.*

Biết là vô thường, nhưng vẫn không khỏi tiếc thương. Tôi tiếc thương người An Tiêm Thanh Tuệ hiền hòa đã đành, mà nỗi tiếc Thương Văn Chương chữ nghĩa còn trĩu quá nặng. Thôi từ nay, còn ai khổ công lặn lội tìm tòi đãi lọc để phổ biến văn chương như đã từng với Tuệ Sỹ, Bùi Giáng, Sao Trên Rừng, Nguyễn Đức Sơn. Thôi từ nay còn ai trân quý nâng niu bảo trọng chữ nghĩa như đã từng với Lá Hoa Cồn, Ngàn Thu Rớt Hột, Mười Hai Con Mắt ... Đêm Nguyệt Động, Cái Chuồng Khỉ và còn nhiều, rất nhiều công lao với văn học đã, đang và chưa thực hiện được.

** Với nhà văn Lê Thị Huệ:*

Rồi bỗng nhiên nghe tin Ông chết. Đặng Ngọc Loan hôm trước rủ đi uống cà phê với Ông một lần, gọi điện thoại nói với tôi: Tin gì kỳ cục. Sao người vậy mà chết nghe kỳ cục quá.

NVL

(20 NĂM MIỀN NAM 1955 - 1975 (TIẾNG QUÊ HƯƠNG - 2010)

CHUYÊN ĐỀ DUYÊN ANH - KỲ 7

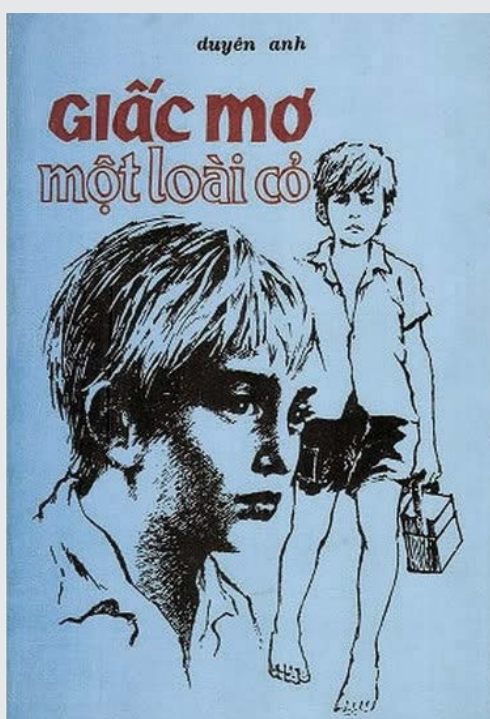
Duyên Anh - Tuổi trẻ, Mộng và Thực là khảo luận công phu của Huỳnh Phan Anh xuất bản giữa mùa hè đỏ lửa năm 72 khi cường độ chiến tranh lên đến mức ác liệt nhất. Cũng là lúc Duyên Anh thành công nhất. Nhiều tác phẩm của Duyên Anh quay thành phim Nhà Tôi, Trần Thị Diễm Châu, Vết Thù Trên Lưng Ngựa Hoang với các diễn viên La Thoại Tân, Hùng Cường, Băng Châu, Trần Quang... Duyên Anh còn trông coi tuần báo Tuổi Ngọc rồi sau này thêm Ngàn Thông. Duyên Anh có sách bán chạy vượt qua Mai Thảo, Lê Hằng, kể cả tủ sách Trăng Mười Sáu của Nhã Ca. Một hiện tượng mà Huỳnh Phan Anh phân tích. [TRẦN VŨ]

HUỲNH PHAN ANH

Trường hợp Duyên Anh

Duyên Anh là một trường hợp. Đúng hơn ông là một hiện tượng trong số những hiện tượng văn nghệ nổi bật nhất trong khung cảnh văn nghệ tại đây trong vòng 10 năm nay. Người ta có thể chống Duyên Anh trên một vài khía cạnh hay trên toàn thể sự nghiệp văn chương của ông, nhưng người ta không thể không thừa nhận Duyên Anh là một hiện tượng vượt ngoài lề lối thông thường nhờ ở sự thành công cũng như ở thể đứng vững chắc của ông đối với người đọc. Có thể nói Duyên Anh đã thành công và giữ vững sự thành công của mình bền bỉ hơn bất luận một tác giả nào khác đương thời tính đến bây giờ nhờ ông đã biết, một cách nào đó, tự tạo cho mình thành một hiện tượng, một trường hợp đặc biệt. Hoặc chính sự thành công của Duyên Anh đã biến ông thành một hiện tượng của đám đông.

Hiện tượng Duyên Anh

Duyên Anh là trường hợp cho thấy sự thành công, tiếng tăm hay thể giá của một nhà văn không chỉ giới hạn trong phạm vi văn nghệ. Trái lại chúng luôn tìm cách vượt ra ngoài khuôn khổ để vươn tới những không gian khác, những không

gian của đời sống xã hội. Đối với số lượng độc giả đông đảo, nhất là giới trẻ, tác phẩm của Duyên Anh đã trở thành một thứ huyền thoại. Duyên Anh đã trở thành một tên gọi quen thuộc, một hình ảnh thân mật, tất cả gắn liền vào những khung cảnh,

những giá trị, những lý tưởng, những giấc mơ hiện hòa dung dị của những linh hồn không tên tuổi. Tức là nói tới cái thể giới chan hòa mộng và thực trong đó con người luôn nhìn đời qua lăng kính của kỷ niệm và mộng tưởng ...

Duyên Anh đã tạo cho mình một số độc giả quan trọng. Xét trên phương diện nào đó, người ta có thể không quan niệm được sự thành công có tính cách khác thường, vượt bậc của ông, cũng như chính ông đã cho rằng ông may mắn. Nhưng sự kiện hiển nhiên là sự thành công đó đã nói lên tính cách phù hợp của tác phẩm ông đối với tâm hồn đầy ước vọng của người đọc. Và Duyên Anh chính là trường hợp điển hình của một nhà văn viết cho một loại người đọc, cho một đám đông mà ông có thể mừng tượng được, tức là viết cho một đối tượng rõ ràng. Ở đây, nhà văn không còn, trong một phút ngông cuồng, bảo mình không cần viết cho ai hoặc không cần biết ai sẽ đọc mình. Hắn viết để được đọc, hay đúng hơn, hắn viết cho người đọc của hắn.

Hơn một người đã gọi Duyên Anh là nhà văn của tuổi trẻ, căn cứ vào số độc giả trẻ tuổi vẫn mua sách của ông, vẫn đọc ông. Lứa tuổi đọc và thích Duyên Anh, đó cũng là lứa tuổi Duyên Anh vẫn thường đề cập tới trong chính tác phẩm của ông. Đường như Duyên Anh có tham vọng viết về và cho lứa tuổi đó. Và ông đã thành công. Đối với một số đông độc giả, đọc Duyên Anh trở thành một nhu cầu. Duyên Anh trở thành một thứ thời trang văn nghệ. Một hiện

tượng của đám đông. Đó là trường hợp của một số nhà văn có sách bán chạy nhất, trường hợp của những “bestseller”: trường hợp nổi bật nhất nói lên mối tương quan tất yếu giữa nhà văn và xã hội, nói lên vai trò và tác dụng của văn nghệ trên và trong đời sống xã hội. Văn nghệ không còn là sở hữu riêng tư của một thiểu số. Nó luôn tìm cách xâm nhập rộng rãi vào đời sống. Nó tìm đến đám đông. Nó ở lại với đám đông. Nó nhằm đáp lại những yêu cầu sâu xa hay gần gũi nhất của đám đông thể hiện qua những làn sóng độc giả ào ạt chạy theo một tác giả, một tác phẩm. Giữa văn nghệ và cuộc sống, không còn ngăn cách, chia lìa. Văn nghệ đã gia nhập vào cuộc sống. Và cuộc sống đã tìm thấy ở văn nghệ một tâm hồn bạn thân yêu, triu mến. Ở đây, không còn vấn đề dẫn thân hay không dẫn thân. Nhà văn nào không dẫn thân trong tác phẩm mình. Và tác phẩm nào không dẫn thân trong xã hội. Ngay cả tác động viết đã bao hàm một thái độ, một sự chọn lựa. Viết tức là ném ra một lời kêu gọi tới tha nhân. Tức là, đã từ bỏ tháp ngà của mình, đã tham dự, đã nhập cuộc. Trong một tác phẩm, dù tiêu cực cách mấy, dù viễn mơ đến đâu, người đọc cũng có thể bắt gặp những bóng dáng, mờ ảo hay đậm đà, của một xã hội, một thời đại. Nhà

văn có thể ném vào tác phẩm mình những hình ảnh hay những ưu tư của thời đại theo một cách thể riêng của hắn, tùy thuộc vào những rung động mà hắn bắt được.

Có thể văn nghệ không có bốn phạm tội hậu phải thể hiện tất cả những gì làm nên thực tại xã hội. Nhưng tùy theo nhãn quan của mỗi người, ta có thể tìm thấy, qua tác phẩm, hình ảnh của một xã hội hay một thời đại đang thì thầm lên tiếng.

Trong ý nghĩa đó, hiện tượng văn nghệ, điển hình là hiện tượng “bestseller” trong văn nghệ bao giờ cũng thể hiện một hình ảnh đậm nét của chính xã hội đó. Nó nói lên một lối sống, một niềm tin hay một mối ưu tư đang trở thành một thứ mẫu số chung trong tâm hồn thời đại.

Và cũng trong ý nghĩa đó, hiện tượng Duyên Anh, tiên quyết là một hiện tượng văn nghệ, cần được nhìn ngắm như một hiện tượng bắt đầu từ đó, nhờ đó người ta được phép nói tới một giọng sống rộng lớn hơn.

Văn nghệ như một huyền thoại

Duyên Anh không phải là một trường hợp duy nhất dù ở đây, hay một nơi nào khác. Người ta chỉ cần nhớ André Gide với Les Nourritures Terrestres, nhớ thế hệ các nhà văn hiện sinh với các tác phẩm thuộc loại “buồn nôn”,

nhớ Françoise Sagan với những cơn thịnh nộ chống lại hình thức chủ nghĩa cùng những tập quán mỗi một... Đó là những hiện tượng văn nghệ của Pháp, những hiện tượng đã từng lôi cuốn một số đông đảo quần chúng ô ạt chạy theo và cũng đã từng gây nhiều ảnh hưởng sâu đậm vào chính trật tự xã hội và phong tục thời đại. Tác phẩm của Gide đã từng là cơ hội bùng dậy mạnh mẽ của chủ nghĩa cá nhân tại Pháp vào những năm đầu thế kỷ này... từ việc thi nhau đọc sách các nhà văn hiện sinh con đường không mấy xa xôi gì cho lắm. Tại Việt Nam chúng ta cũng không thiếu gì những hiện tượng đã từng gây nhiều âm vang sôi nổi: hiện tượng Trịnh Công Sơn, hiện tượng Phạm Công Thiện v.v. mỗi hiện tượng làm bá chủ một thời để rồi sau đó lắng chìm trong lãng quên, trở về với vị trí khiêm nhường của nó, nhường chỗ cho một hiện tượng khác, hợp thời hơn, thích ứng hơn với những đòi hỏi của thời đại tự chúng cũng không ngừng đổi thay.

Có những tác giả chỉ để khám phá, xưng tụng vào một thời nào đó. Người ta đua nhau tìm đến những tác giả, những tác phẩm “riêng” của mình. Nhà văn trở thành linh hồn của thời đại. Hắn thể hiện những ưu tư, những xao xuyến, những hy vọng, những ảo tưởng... của thời đại hắn. Người đọc tìm

đến hần, điều này cũng có nghĩa là tìm hình ảnh của chính mình. Đọc đâu phải chỉ để thỏa mãn những nhu cầu thẩm mỹ. Đọc còn để đáp lại những đòi hỏi... Và văn nghệ đôi khi cũng không khác gì... Nếu có lúc người ta thi nhau mini-jupe thì cũng có lúc người ta tranh nhau đọc Sartre, Sagan... tranh nhau đuổi bắt những hiện tượng lộng lẫy hào quang đó, không ngần ngại biến họ thành những huyền thoại để chiêm ngưỡng. Trong trường hợp này vấn đề không còn là tìm hiểu xem họ có xứng đáng đón nhận vinh dự đó xét trên bình diện giá trị, cho dù là giá trị thuần túy văn nghệ. Có những sự thành công không thể (chỉ) giải thích bằng những quy luật hay những phạm trù thuần túy. Có những sự thành công làm át cả những tiếng nói phê bình chân chính nhất. Bởi văn nghệ đã rời bỏ tháp ngà chật hẹp của nó. Văn nghệ đã xuống đường, tan biến vào đám đông, gia nhập vào đời sống thường nhật. Văn nghệ bắt tay mật thiết với nền văn hóa mệnh danh là ô ạt và mãnh liệt chưa từng có. Văn hóa đại chúng như tên gọi của nó, là nền văn hóa có đối tượng là đại chúng, nền văn hóa của thời đại trao đổi và tiêu thụ, nền văn hóa của con người trung bình với những ước muốn đơn sơ và gần gũi nhất của hần. Đó là nền văn hóa của đời sống thường nhật, với

những khuynh hướng, những nhu cầu quen thuộc: Tình yêu, hạnh phúc, phiêu lưu, nhục dục, mơ mộng v.v.

Hiện tượng những nhà văn có “sách bán chạy nhất” (bestseller), dù có đáng nghi ngờ về giá trị nội tại của nó bao nhiêu đi chăng nữa đã là một chỉ dấu cho thấy văn nghệ ngày một hướng về đám đông, trở thành sản phẩm của đám đông. Ở đây nhà văn không thể nói như một tác giả đã từng nói: *“Tôi viết để tìm hiểu tại sao tôi viết”* hoặc *“Tôi viết cho một độc giả hãy còn vô danh”*. Nhà văn không còn chút thắc mắc hay nghi ngờ về công việc của mình. Hần viết như đang đứng trước một đám đông. Hần biết đám đông ấy mong đợi gì ở hần. Hần đồng thời cũng thừa biết hần sẽ mang đến cho đám đông những gì.

Văn nghệ có thời đáp ứng đúng nhu cầu “tiêu thụ” của người đọc. Ở đây tôi muốn nhắc tới trường hợp của một tác giả thời trang xuất hiện vào những ngày gần đây và vẫn còn đang tiếp tục lôi cuốn. Đó là trường hợp của Erich Segal, nhà văn Hoa Kỳ với tác phẩm Love Story. Cuốn sách mỏng manh vừa ra đời tức thì đã đứng vào hàng đầu trong số sách bán chạy nhất. Riêng tại Hoa Kỳ, hàng chục triệu quyển đã được bán đi. Tại Pháp và đây là điều lạ, bản dịch cuốn Love

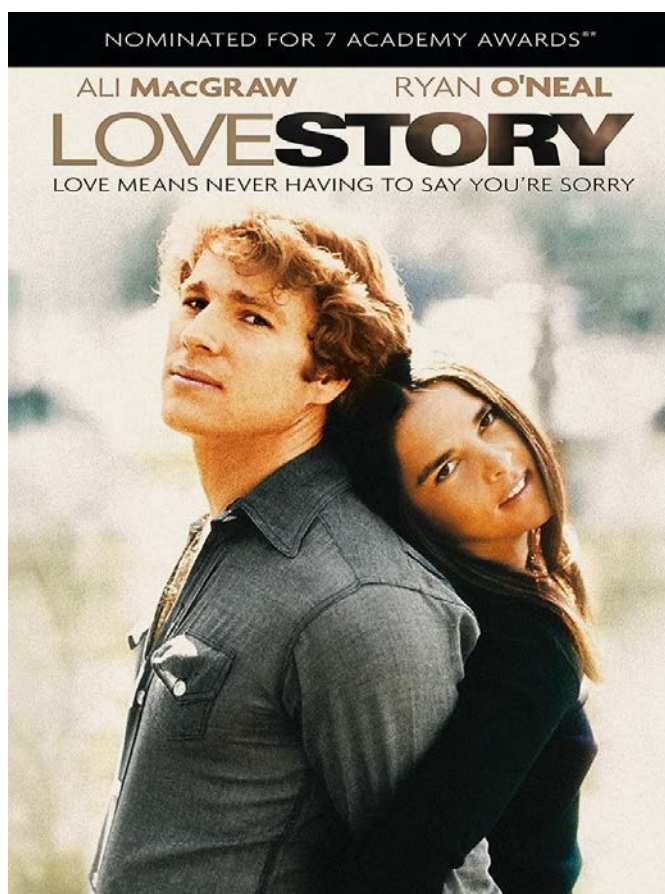
Story là sách bán chạy nhất trong suốt nhiều tuần lễ. Cuốn sách được quay thành phim. Cuốn phim cũng đã gặt hái thành công phi thường, có thể nói năm 1970 là năm của Love Story, năm của hiện tượng Erich Segal. Sự thành công quá đáng của một cuốn sách đã không khỏi gây kinh ngạc cho một số nhà phê bình cũng như một số độc giả khó tính. Có gì đâu. Đó chẳng qua chỉ là một câu “chuyện tình” với một chút lãng mạn, một chút lý tưởng, một chút bi thảm... mà có thể nói bất luận một tác giả nào ở vào thời đại nào và ở đâu cũng có thể viết được. Một câu “chuyện tình” tầm thường kể lại bằng một giọng văn cũng tầm thường không kém. Tóm lại, đó là một quyển sách tầm thường nếu không muốn gọi là ấu trĩ, một cuốn sách mỏng manh về đủ mọi phương diện. Dem sánh với Le Grand Meaulnes của Alain Fournier, với Le Diable Au Corps của Raymond Radiguet, và xa hơn, với Adolphe của Benjamin Constant là những tác phẩm cùng loại, Love Story hầu như chỉ là những tiếng nói bập bẹ, không đáng kể. Ngay tại Việt Nam, tủ sách văn nghệ tiên chiến của ta cũng không thiếu gì những tác phẩm lãng mạn, trữ tình, đủ sức làm lu mờ Love Story về nội dung cũng như về hình thức phô diễn.

Một nhà phê bình có lẽ sẽ thất vọng khi làm công việc thẩm định giá trị nội tại của Love Story trên bình diện văn chương và nếu chỉ đứng trên bình diện thuần túy văn chương hay tư tưởng người ta sẽ khó lòng giải thích sự thành công của cuốn sách. Muốn tìm hiểu, giải thích hiện tượng Love Story, có lẽ người ta phải vượt ra ngoài phạm vi văn nghệ và ngẩng nhìn nó dưới những lăng kính khác: tâm lý học, xã hội học v.v. đặt nó vào khung cảnh và tình cảm sống thực của con người thời đại.

Trong viễn tượng này, sự thành công của Love Story sẽ không còn gì khó hiểu hay đáng kinh ngạc. Mọi người đều biết rằng xã hội Âu Mỹ đang trải qua những cuộc khủng hoảng trầm trọng không ngừng phá phách, lay ngã những thành trì giá trị đã trở nên lỗi thời, lạc hậu. Nào hiện sinh, nào beatnik (beat generation), nào hippy, bao nhiêu phong trào đã ào ạt nổi dậy, lôi cuốn từng làn sóng thanh niên đang thất vọng và bất mãn, kêu gọi họ làm một cuộc cách mạng. Có thể nói rằng chưa bao giờ hai tiếng cách-mạng lại thịnh hành hơn trong những năm tháng gần đây, thịnh hành hơn hết là tại những xã hội dư ăn, dư mặc, nơi con người có quá nhiều tiền không biết tiêu vào đâu, có quá nhiều thì giờ không biết

để làm gì. Người ta hô hào cách mạng, giải phóng. Kêu đòi tự do. Thứ tự do mới mẻ nhất có lẽ là tự do tình dục, cho phép con người ngang nhiên quay lưng trước mọi ràng buộc, mọi thôi thúc của truyền thống và tập tục.

Chính trong bầu không khí ngột ngạt của phá phách và bạo động, của hỗn loạn và tan vỡ, cuốn Love Story như một luồng gió mát thổi qua những tâm hồn đã sớm cần cỗi, chai lì, làm sống lại những tình cảm thơ mộng chừng đã bị đốt cháy tan hoang. Người ta tiếp nhận lấy nó, đọc nó, rung động với nó, sống với nó: một dịp để ru hồn mình trong một giấc mơ đẹp lành, thanh cao, lãng quên thực tại đầy khói bụi cay xè đang vây phủ bốn bề. Tức là, một cách nào đó, chống lại chính cái thực tế phũ phàng đó, dù chỉ chống lại bằng ý thức ma thuật, bằng ngụy tín. Phải chăng Erich Segal đã thành công vì đã dám nói lên một niềm hy vọng giữa lúc mọi người hầu như đã đánh mất hy vọng, vì đã dám mơ mộng giữa một thời đại trắng trợn, thô bạo. Chỉ có vậy. Quyển sách của Segal được tiếp đón nồng nhiệt, sự kiện này có lẽ đã không nói với ta điều gì khác hơn là tâm trạng của con người thời đại, muốn xoay chiều, muốn đổi hướng, muốn quay về với những khát khao và mộng tưởng êm đềm, trong sáng liên

quan tới tình yêu, hạnh phúc... Đó cũng là những khát khao và mộng tưởng muôn đời của con người thường nhật, con người trung bình, con người mà ta có thể bắt gặp ở bất cứ đâu: trong đám đông, ngoài đường phố... Kỳ lạ, càng sống trong thực tế phũ phàng, thô bạo, con người càng thấy cần có những phút giây để mơ mộng, để than vãn, để rên rỉ... Bởi vậy, sách báo phụ nữ với những chuyện tình lả cẩm đã và tiếp tục còn là món ăn tinh thần bên bĩ của đám đông ở bất luận một xã hội nào. Những vở tuồng cải lương, những cuốn phim tình cảm vẫn tiếp tục thu hút một số khán giả đông đảo

vẫn thích thả hồn vào cái thế giới làm nên, họ thừa biết, trừ những hình ảnh giả tạo, cái thế giới không hề có thật. Người ta kể rằng mới đây, cuốn phim Mourir d'Amour (Chết vì yêu) của đạo diễn André Cayatte đã làm cho nước Pháp rơi lệ. Khán giả đã bước ra khỏi khán phòng với đôi mắt đỏ hoe, với mù-xoa ướt đầm. Người ta xúc động vì câu chuyện tình ngang trái giữa bà giáo trung học Gabrielle Russier và cậu học trò đệ tam Christian, câu chuyện tình đã kết thúc bằng cái chết của người đàn bà dưới cái nhìn lạnh nhạt của những ông quan đạo mạo đại diện cho những thành trì của

truyền thống và đạo lý xã hội.

Hay thật ra người ta xúc động vì cần phải xúc động, một cách nào đó, để phỉnh gạt chính mình, để thấy tâm hồn mình yên ổn hơn sau đó: tình yêu vẫn còn, tình yêu chưa chết hẳn trong thời đại nhiễu nhương, tao loạn này. Vâng, con người thời đại vẫn cần mơ mộng và ảo tưởng để sống và để thấy đời còn đáng sống. Thế kỷ này không chỉ có chiến tranh Việt Nam, không chỉ có những cuộc tàn sát ở Biafra, không chỉ có kỳ thị chủng tộc tại Mỹ, không chỉ có bạo động và phá phách, không chỉ có mệt mỏi và tuyệt vọng... Còn cái gì khác hơn tất cả những thứ đó. Phải có cái gì khác hơn tất cả những thứ đó. Nếu không, phải tạo cho bằng được, nếu cần bằng hư tín và ảo tưởng. Tại sao không, khi người ta muốn sống và muốn nhìn về tương lai với một màu hồng yêu dấu. Tôi biết tại sao cuốn chuyện tâm thường kia của Segal đã được "tiêu thụ" như một "món hàng" của thời đại. Người ta biết tại sao những tâm hồn yếu đuối vẫn thích sụt sùi trên trang báo phụ nữ. (còn tiếp)

HPA (SÀI GÒN, 1972)

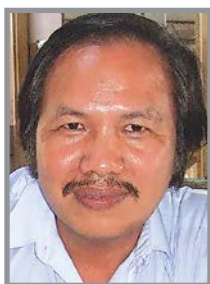
Trần Vũ đánh máy lại tháng 4-2024, từ khảo luận Duyên Anh, Tuổi Trẻ, Mộng và Thực của Huỳnh Phan Anh in tại Sài Gòn năm 1972, Nxb Vàng Sơn, Chương II. Vì số trang giới hạn, bản in trên tuần san Trẻ là bản cắt ngắn.

Thịt nhập cảng trong một kho đông lạnh

Thịt bản nhập cảng

Số lượng gia cầm, gia súc đang chăn nuôi ở Việt Nam là khá lớn, đủ sức phục vụ nhu cầu tiêu dùng nội địa, song số lượng thịt nhập cảng đổ về thị trường này hàng ngày vẫn khiến nhiều người không khỏi giật mình lo lắng.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Thịt bản giá rẻ tràn lan các chợ

Cuối tháng 5/2024, trong vai người có nhu cầu mua các loại thịt giá rẻ mang về chế biến cho quán cơm bình dân, chúng tôi liên hệ với Tâm, chuyên nghề nhập cảng thịt đông lạnh ở chợ đầu mối Thủ Đức, được anh cho biết: “Thời gian gần đây, giá cả nhiều mặt hàng thịt nhập cảng đang giảm. Ví dụ, gà Hàn Quốc làm sẵn nguyên con cách đây 1 tháng giá 55 nghìn VNĐ/kg (đã bỏ

đầu, chân), nay còn 45 nghìn VNĐ/kg, thịt heo từ 35-45 nghìn VNĐ/kg nay còn 30-40 nghìn VNĐ/kg. Hàng ngày bọn em xuất hơn chục tấn thịt gà, heo, trâu, bò nhập cảng. Mức giá này so với hàng nội địa cùng loại là quá rẻ nên các bếp ăn tập thể, quán cơm, quán nhậu bình dân rất chuộng, thường xuyên tới mua hàng!”.

Được biết, VN hiện nhập cảng thịt và các sản phẩm từ thịt từ gần 60 thị trường trên thế giới. Các chủng loại nhập về

chủ yếu gồm thịt và phụ phẩm sau giết mổ của gia cầm, gia súc được đông lạnh. Thống kê cho thấy năm 2023, VN nhập cảng hơn 717,000 tấn thịt và các sản phẩm từ thịt gia súc, gia cầm các loại, trị giá 1,43 tỷ USD. Trong đó Ấn Độ, Mỹ, Nga, Brazil, Hàn Quốc và Argentina là những thị trường cung cấp các loại sản phẩm lớn nhất cho VN. Ông Dương (Hội Chăn nuôi VN) nhận xét: “Vài năm trở lại đây, lượng sản phẩm chăn nuôi từ nước

ngoài nhập vào nước ta tăng khủng khiếp, kể cả hàng nhập chính ngạch lẫn hàng nhập lậu!”

Theo ông Dương, thực chất VN đang nhập khá nhiều sản phẩm chăn nuôi thải loại từ các nước về làm thực phẩm, thậm chí có thể gọi là thực phẩm bẩn. Chẳng hạn, gà đẻ loại thải (hết chu kỳ đẻ trứng) làm sẵn từ Hàn Quốc, Thái Lan xuất sang VN với giá khoảng 20 nghìn VNĐ/con. Về đến biên giới giá thành chừng 40 nghìn VNĐ/con và đưa ra thị trường bán 55-60 nghìn VNĐ/con. Loại gà này ăn vào có cảm giác thịt dai giòn, phù hợp với thị hiếu chung người Việt. Tuy nhiên lưu ý đây là loại gà có chu kỳ khai thác trứng khá dài. Trong quá trình nuôi, chúng được tiêm nhiều loại vắc xin, cho uống kháng sinh để phòng trị

Gà ướp lạnh sau chế biến là món gà nướng khoái khẩu

bệnh vì vậy trong cơ thể thường tồn dư nhiều loại thuốc. Tương tự, thuật ngữ chuyên môn ở các nước phát triển gọi các phụ phẩm sau giết mổ gà như đầu, cổ, cánh, chân, đùi là “black meat” hoặc “dog meat”. Chúng thường được chế biến làm thức ăn chăn nuôi nhưng ở VN dùng cả cho người chắt chắt không tốt cho sức khỏe!

Khảo sát của chúng tôi

tại một số chợ đầu mối như Thủ Đức, Bình Điền, Hóc Môn (Sài Gòn), Tân Biên (Đồng Nai), gà nhập cảng nguyên con làm sẵn (trung bình 1.5 kg/con) bán lẻ chưa tới 60 nghìn VNĐ/con. Các bộ phận khác như ức, đùi, cánh, chân, lòng mề... giá thấp hơn, chỉ 30 – 35 nghìn VNĐ/kg tùy loại. Các quầy thịt bò cũng treo biển rao bán giá khá rẻ, chỉ 70-

80 nghìn VNĐ/kg (bình thường giá thịt bò giết mổ nội địa cao hơn gấp 3 lần). Một chủ quầy hàng quen biết nói nhỏ với chúng tôi: “Thịt này rẻ nhưng đừng bao giờ mua ăn! Bởi thật ra chúng là thịt trâu Ấn Độ giả làm thịt bò vì có màu sắc và mùi vị tựa thịt bò, người ta khi nhập giá chưa tới 2 USD/kg. Có khi là thịt bò Sal, xuất xứ ở Thái Lan, Lào, được nuôi bằng Salbutamol, chứa 3 chất tăng trọng, tạo nạc, tạo màu, vốn bị cấm sử dụng trong chăn nuôi. Những loại thịt đông lạnh này nhìn bề ngoài màu đỏ bắt mắt nhưng khi đun nấu chuyển thành màu trắng nhợt, ăn rất bở, vị nhạt...”

Hậu quả người dùng gánh chịu

Nhiều tiểu thương ở các chợ đầu mối cho chúng tôi biết khách hàng quen thuộc của họ hầu hết là các quán ăn, quán nhậu bình dân, tiệm xôi, bánh

Gà dai ướp lạnh giá rẻ

mì. Nhằm đẩy mạnh sức tiêu thụ, người ta mua các loại thịt trên mang về chế biến thành các sản phẩm ăn liền và cũng bán với giá siêu rẻ.

Tiếp tục khảo sát một số hàng quán trên đường Man Thiện (quận 9, Sài Gòn) chúng tôi thấy mỗi chiều, tại các điểm bán chân gà nướng luôn có hàng chục người xếp hàng chờ mua với giá phổ biến 10 nghìn VNĐ/cặp, tương tự là các điểm bán gà quay, gà nướng giá khoảng 75-80 nghìn VNĐ/con. Tại các quán nhậu bình dân, các món chân gà hấp hành, lòng mề gà cháy tỏi, xào mướp, lòng heo, lòng bò khìa nước dừa, phá lấu và nhiều món hấp dẫn nữa luôn được khách hàng ưa thích bởi giá cả “vừa túi tiền”, chỉ trên dưới 100 nghìn/đĩa. Các loại sản phẩm chế biến khác như khô gà lá chanh, chà bông heo, chả lụa... giá phổ biến 80-110 nghìn VNĐ/kg. Nhiều

Đưa lên bàn nhậu món nào cũng ngon lành và hấp dẫn.

người vô tư thưởng thức mà chả mấy ai quan tâm nguồn gốc, chất lượng thật của chúng khi tất cả các sản phẩm này trước đó đều được tẩm ướp nhiều lớp gia vị thơm ngon, đậm đà...

Bác sĩ Cao Trung, Cục An toàn thực phẩm VN chia sẻ: “Nhà nước cho nhập nhiều các sản phẩm này khác nào khuyến khích người dân tiêu dùng,

hậu quả lâu dài là sinh ra nhiều thứ bệnh tật. Đây cũng là thực trạng hiện tại của một số đông người Việt. Tôi nghĩ để giải quyết vấn đề an toàn thực phẩm, giúp người tiêu dùng được mua và sử dụng những loại thực phẩm bảo đảm phẩm chất, cách duy nhất là siết chặt quản lý từ bộ phận nhập cảng, phân phối cho tới những

người thực thi pháp luật. Cần kiểm soát triệt nhập cảng chính ngạch, ngăn chặn nhập lậu, kiểm soát kỹ nguồn cung trên thị trường sẽ kiểm soát được vệ sinh an toàn thực phẩm và sức khỏe người dùng. Với những sản phẩm cùng loại bày bán, bà con không nên quá chuộng của rẻ vì chắc chắn chúng đều có vấn đề!”

NS

 ✓ DỄ ĐỌC

 ✓ DỄ THẤY

 ✓ DỄ CẮT

 ✓ DỄ TÌM

RAO VẶT

TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG

TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

HOÀNG VŨ

Nhiều người cho rằng uống cà phê sẽ gây “ghiền” và có những tác dụng không tốt cho sức khỏe. Nhưng sự thực có thể không đúng như vậy. Sau đây là mấy điều hiểu lầm:

Ngộ nhận về cà phê

Ghiền caffeine là vấn đề có thực

Từ “ghiền” có vẻ quá nặng nề; đối với nhiều người, thói quen uống cà phê không phải là một vấn đề lớn. Khi đề cập đến chứng ghiền, chúng ta nghĩ ngay đến rượu, nicotin hoặc ma túy. Còn về cà phê, những hậu quả về sức khỏe thể chất và xã hội mà caffeine gây ra không nghiêm trọng bằng ba thứ đó. Các chất kích thích nói trên làm tăng mức độ dopamine (là hormone làm cho cơ thể “cảm thấy dễ chịu”), khiến bạn càng “khao khát” nhiều hơn, nhưng caffeine chỉ làm tăng mức độ dopamine chút ít.

Cà phê rang đậm có nhiều caffeine hơn

Rang đậm hơn đơn giản có nghĩa là hạt đã được rang lâu hơn chứ không phải có lượng caffeine khác trong đó. So sánh thì thấy các loại rang đậm lại thực sự có thể chứa ít caffeine hơn so với các loại rang nhạt hơn vì hạt cà phê phồng lên khi rang lâu hơn, nghĩa là bạn sẽ cần ít hạt hơn để đổ vào máy pha.

Nếu lo lắng về caffeine, điều quan trọng là phải chú ý đến loại hạt (ví dụ: hạt Robusta chứa lượng caffeine gấp đôi so với hạt Arabica) và cách pha cà phê (sử dụng nhiều nước hơn sẽ làm loãng caffeine nhiều hơn).

Uống cà phê làm bạn tỉnh rượu

Theo Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh, uống cà phê không loại bỏ rượu ra khỏi hệ thống của bạn mau hơn, ngay cả khi bạn cảm thấy tỉnh táo. Điều này có nghĩa là nếu bạn say rượu, uống cà phê sẽ không thể lái xe được, vì các kỹ năng như lái xe đòi hỏi phải suy nghĩ, di chuyển và phối hợp. Trên thực tế, caffeine có thể khiến bạn cảm thấy dễ chịu vì ít buồn ngủ, nhưng bạn vẫn không nên lái xe lúc đó.

Cà phê làm mất nước

Caffeine là chất lợi tiểu, nên khiến bạn đi tiểu nhiều hơn, nhưng không làm bạn mất nước, vì nước trong cà phê sẽ quân bình tác dụng lợi tiểu nhẹ của caffeine. Nên nhìn vào màu sắc nước tiểu để biết bạn có uống đủ chất lỏng hay không. Nó phải có màu vàng nhạt, nếu sẫm màu hơn thì nên uống thêm nước.

Cà phê có hại

Nghiên cứu cho thấy uống một lượng cà phê vừa phải (khoảng 2 đến 5 ly mỗi ngày) giúp giảm nguy cơ mắc các bệnh như tiểu đường loại 2, bệnh tim, bệnh Parkinson, ung thư gan và trầm cảm. Nó còn có thể giảm nguy cơ tử vong do bất kỳ nguyên nhân nào. Bằng chứng khá chắc chắn rằng việc tiêu thụ cà phê thường xuyên có ích hơn là có hại, vì cà phê là nguồn cung cấp chất phytochemical chống oxy hóa và chống viêm có thể cải thiện các yếu tố nguy cơ bệnh tật như kháng insulin. Chỉ cần cố gắng tiêu thụ 400 mg caffeine mỗi ngày (200 mg hoặc ít hơn khi mang thai) để giấc ngủ của bạn không bị gián đoạn.

BẢO HUÂN

Cám ơn Bố!

ĐÀO DUY HÒA phỏng dịch
LEWISHAM, NSW

Tấm hình chụp bố và tôi để trên bàn đã gợi trong tôi biết bao kỷ niệm không thể nào quên. Tôi quyết định phải điện thoại cho bố ...

Vào một ngày mát mẻ, bầu trời bao phủ mây, không nắng, đặc thù của thời tiết tháng 6 ở San Francisco. Tin tức trên báo cho biết bờ biển phía Đông trời rất nóng. Cũng qua báo chí, tôi biết rằng “Ngày của Cha” đang đến gần. Đối với tôi, ngày này chưa bao giờ có ý nghĩa gì lớn, kể cả “Ngày của Mẹ” cũng vậy. Dưới mắt tôi, đó chỉ là dịp để bọn trẻ con vui chơi và là cơ hội để các cửa hàng tha hồ hốt bạc.

Khi đặt tờ báo xuống, bất chợt tôi nhìn vào tấm ảnh trên bàn làm việc. Đó là tấm

ảnh bố và tôi được chụp vào mùa Hè cách nay đã nhiều năm, tại Maine. Tôi nhìn tấm ảnh gần hơn. Bố nở nụ cười thật tươi, mái tóc muối tiêu... thật đúng là gương mặt của một vận động viên khúc côn cầu về hưu.

Bây giờ, bố không còn là một chàng trai trẻ tập tôi bơi trên bãi biển, cũng không còn khỏe mạnh để dạy tôi bơi thuyền, trượt băng hay bữa củi để dành đốt lửa. Bây giờ, bố đã trên 70 tuổi, gương mặt hằn sâu vết nhăn, nhưng đôi mắt vẫn long lanh rực sáng. Nhiều kỷ niệm chợt ùa về trong tôi: mùi thuốc lá bố hút, mùi rượu whisky tỏa ra từ hơi thở của bố và mùi dầu xúc tóc bố ưa thích ...

Thế là tôi quyết định gọi

điện thoại cho bố. Bên kia đầu dây, giọng bố hét vang: “Chào con trai! Con khỏe chứ?” Mẹ tôi cũng bắt máy lên nghe và đề nghị bố tạm gác máy. Bố không đồng ý: “Bà muốn nói gì với nó thì nói, nhưng tôi phải giữ máy để nghe giọng nói của nó”. Trong khi bố im lặng, mẹ thuật lại chuyện Shep, con chó mới mang về, làm mẹ rối tung lên. Mẹ đánh chảnh: “Nói đúng ra không phải hoàn toàn vì chó cưng, Shep. Mà vì bố con. Shep đã nhảy qua hàng rào và chạy biến mất trong rừng cây. Thế là bố ngồi đứng không yên, cho đến khi Shep trở về nhà. Có đêm, bố ra ngoài lúc 2 giờ sáng, miệng liên tục gọi chó cưng Shep, gây ồn ào dữ dội. Và khi con chó về nhà,

bố mắng nó bằng tiếng Tây Ban Nha, như thể con vật có thể nghe và hiểu được tiếng người". Bố ngắt lời: "Shep đang được huấn luyện. Hẳn là mẹ con đã có lý khi xem bố như một lão già điên". Mẹ nói với bố: "Thế mà ông còn la lối lên nữa à!" Bố hỏi tôi dạo này làm gì, tôi kể lại công việc đang làm. Bố nói lớn: "Công việc độc lập quả là tuyệt vời, nhưng con phải bảo đảm an toàn. Công việc nho nhỏ trong quán bar hay ở công trường có vẻ không phù hợp với con đâu. Con đã học đại học, tại sao con không tìm việc liên quan đến kiến thức đã học? Rồi con sẽ ra sao nếu bị bệnh? Con có biết nằm viện tốn kém bao nhiêu không?"

Tôi chuyển đề tài ngay: "Con không biết gì hết. Còn bố thì hút thuốc nhiều quá, uống rượu nhiều quá, ăn uống không kiêng cử, không tập thể dục... thế mà bố vẫn khỏe như thường!" Bố đáp: "Đúng vậy, Bố sống lâu hơn tất cả bạn học cùng lớp". Tôi nói: "Bố có biết không, sắp đến ngày của Cha rồi đó". Bố: "Vây à!". Bố không bao giờ nghĩ đến mấy ngày đại loại như thế.

Tôi có rất nhiều điều muốn nói với bố, nhưng tôi không thể. Tôi muốn cảm ơn bố đã dạy và chơi cờ và khúc côn cầu với tôi, những quyển sách, những bữa ăn tối tuyệt vời với tôm hùm ... Tôi không quên những bất đồng ý kiến giữa hai bố con trong suốt 44 năm qua, cũng như những thất vọng mà hai bố con đã gây cho nhau, những cuộc cãi vã đôi khi rất gay

gắt. Nhưng những điều này giờ đã lùi xa vào quá khứ. Tôi muốn xin lỗi bố vì đã thoi một cú đấm vào mắt bố vào năm tôi được 18 tuổi.

Tôi chỉ có thể nói điều duy nhất: "Con xin lỗi vì đã luôn vẽ bản lên chiếc xe hơi của bố". Bố cười đáp: "Lúc đó, con chỉ vừa 6 tuổi thôi mà". Tôi nói tiếp: "Bố còn nhớ lần con muốn cho con lừa ăn đường ở câu lạc bộ Cricket không? Bố vuốt mông con lừa, và nó tung đôi chân đá bố một cái". Bố cười khúc khích: "À, đúng rồi! Con lừa dơ bẩn đã cho bố một cú. Thế mà con lại xem đó là một trò vui". Tôi nhắc tiếp: "Và những chiếc tàu mà bố dẫn con lên chơi?" Bố: "Đúng rồi, điều đó bố và con thường làm, hồi con còn bé, chứ đâu phải chuyện ngày hôm qua". Tôi nói: "Con rất thích những chiếc tàu...". Bố: "Thế mà, bố đã không thuyết phục được con vào hải quân, binh chủng mà đúng ra con nên vào". Tôi không trả lời. Bố tiếp: "Và bố mẹ đã đi California để nói lời từ biệt trước khi con lên đường sang Hàn Quốc". Mẹ chen vào: "Bố và mẹ đã thuê một phòng ở khách sạn Newporter Inn". Bố tiếp lời mẹ: "Bố còn nhớ bố mẹ khởi hành vào chiều Chủ Nhật bằng trực thăng để kịp chuyến bay đưa con đi, cất cánh tại phi trường Los Angeles. Bố mẹ bắt tay và ôm con trong bộ quân phục oai hùng ... Lúc bấy giờ, bố không biết có còn gặp lại con nữa không. Bố đã khóc. Trái tim của bố như vỡ tan khi nhìn con bước lên phi cơ..." Tôi nói: "Con hiểu". Bố: "Bố đã xúc động đến nghẹn

ngào". Rồi bố nói tiếp với giọng run run: "Bố mẹ đã cầu nguyện cho con. Thời gian sau đó, sự sống của bố mẹ chỉ còn trông chờ vào những lá thư của con". Tôi: "Và con thì trông chờ thư của bố mẹ".

Tôi cảm thấy đôi mắt rưng rưng và cổ họng mình như nghẹn lại. Cuối cùng, tôi cũng nói được: "Con gọi để chúc bố một Ngày của Cha tốt lành. Cảm ơn bố đã là bố của con". Bên kia đầu dây hoàn toàn im lặng, kể cả bố lẫn mẹ. Chốc lát sau, giọng bố vang lên nho nhỏ: "Bố muốn làm mọi điều tốt nhất cho con trai của bố". Tôi đáp: "Bố là người bố hoàn hảo nhất mà con được biết, người bố mà mọi đứa con đều hy vọng được làm con". Bố nói giọng cảm động: "Cảm ơn con đã có những lời tốt đẹp về bố. Nhưng thật ra bố chưa xứng đáng với những gì con nghĩ. Bố chỉ cố gắng hết sức để con có được điều tốt đẹp nhất. Thôi bố gác máy đây. Bố không muốn con phải thanh toán hóa đơn điện thoại tốn kém vào cuối tháng". Tôi đáp: "Bố đừng quá lo. Con thương bố". Bố: "Bố cũng vậy". Rồi bố gác máy. Vẫn còn cầm máy, mẹ tôi nói nhỏ nhẹ: "Con biết tánh ý bố con mà". Tôi đáp: "Vâng, con biết. Tạm biệt mẹ".

Sau cuộc điện thoại, tôi vẫn ngồi đó, nhìn tấm hình chụp chung với bố ở Maine. Đôi mắt tôi đầm lệ, nhưng miệng mỉm cười với tấm hình. Tôi thầm nói: "Vâng, con hiểu bố".

ĐDH

Don làm tôm quanh năm nên ít viết thư từ, ngay cả email, phần lớn thông tin đăng lên đây chỉ là lời nhắn qua điện thoại hay các cuộc gọi với khách hàng mà Don xin phép được ghi lại. Do vậy chữ “lá thư” xin hiểu cho Don là như vậy. Xin cảm ơn quý khách nhiều lắm.

những lá thư mới nhận !

ALEX ANH VŨ: Em order anh Don lần này là lần thứ nhì, một lần trước Tết, tôm ngon bá cháy luôn. Ai ăn cũng thích, tại lúc đó thịt thà nhiều nên ai cũng “chiếu cố” nhiệt tình mấy món chế biến từ tôm khô. Lần này, em order cách đây 2 tuần, lần đầu tiên em thấy một loại tôm khô đẹp như vậy, màu sáng, tươi, em đem ra làm mỗi luôn, không cần chế biến. Mẹ em thì nói size này là size Large chứ đâu phải Medium mà sao anh chỉ tính M. Cho em hỏi là anh Don có nêm màu không vậy?.

DON: Cảm ơn Vũ đã chịu khó nhắn tin cho anh Don rất chi tiết. Anh rất vui khi mọi người yêu thích đặc sản này. Mỗi mùa, tôm có sự thay đổi về kích thước và màu sắc do lượng thức ăn, chủ yếu là vì sinh dãi dào hay không. Năm nay, tôm đẹp màu, sáng láng là vậy, tôm anh Don đưa ra thị trường nguyên chất 100%. Em yên tâm!

DÌ PHƯƠNG: Dì Phương rất cảm động khi Don cho người mang tôm đến tận nhà cho Dì. Mấy hôm nay Dì bị đau chân, lên xuống apartment khó khăn, mấy hôm trước, có đồ gửi từ bưu điện thì Dì nhờ chú em lẫu dưới mang lên dùm.

Lúc Dì nói chuyện với chú Don là chỉ tâm sự cho khuây khỏa vậy thôi, đâu ngờ chú cho người giao tận nhà, nhanh hơn cả Bưu Điện. Cảm ơn chú Don rất nhiều. Làm ăn có tâm, có lòng như chú Trời Phật sẽ đãi lại dư dật bội phần.

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

SỨC KHỎE LÀ VANG!

**KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU
KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN**

100%
NGUYÊN CHẤT

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

MADE IN USA

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

FREE SHIPPING
5 lbs trở lên

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

★ **WWW.TOMKHOUS.COM**

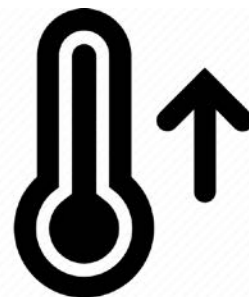
7.25

inches là chiều dài của cục mưa đá lớn nhất tại Texas hồi tuần trước, tương đương một quả thơm (dứa) mà các nhà khí tượng đã chụp được. Đây là kỷ lục cục mưa đá lớn nhất so với kỷ lục 6.4 inch hồi năm 2021.

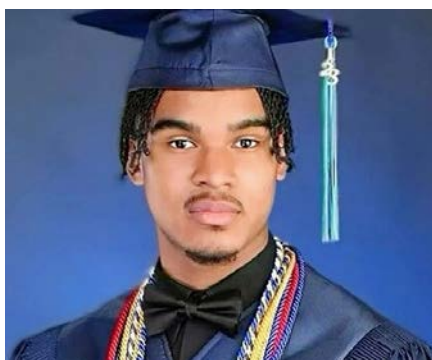
10

đến 15 độ nóng hơn bình thường, một đợt nắng rất với nhiệt độ kỷ lục và còn tiếp tục nóng hơn, đang quét qua các tiểu bang phía Tây nước Mỹ như California, Nevada và Arizona... theo NWS.

10.1

triệu đô la là học bổng cho học sinh trung học Dennis Barnes, 16 tuổi tại New Orleans đã được cấp từ hơn 150 đại học Mỹ chấp thuận và cấp. Đây là mức học bổng cao nhất trong năm nay và Dennis đã chọn Cornell để theo học kỹ thuật điện toán.

61

tuổi, Claudia Sheinbaum Pardo, một học giả kỹ thuật năng lượng gốc Do Thái và là cựu thị trưởng thủ phủ Mexico City vừa đắc cử tổng thống Mexico, là người phụ nữ đầu tiên đắc cử tổng thống tại Mexico.

4

chị em gái gia đình Rendina tại Florida đều cùng tốt nghiệp thủ khoa tại cùng một trường trung học mà các em đã theo học và tốt nghiệp trong các năm khác nhau. Người chị cả tốt nghiệp thủ khoa cách đây 6 năm và sau đó, mỗi 2 năm các em gái lần lượt đều tốt nghiệp thủ khoa.

3

hãng vừa vượt qua mức giá trị 3,000 tỉ đô la là Microsoft, Nvidia và Apple khi cổ phiếu các hãng này tiếp tục gia tăng kỷ lục. Các hãng theo sau ở mức trên dưới hai ngàn tỉ là Alphabet (Google) và Amazon.

80

năm kỷ niệm D-Day, ngày lính Mỹ và quân đồng minh đổ bộ vào Normandy tại Pháp, mở màn chiến dịch giải phóng Châu Âu và kết thúc Đệ Nhị Thế Chiến. Chiến thắng D-Day đánh đổi bằng hơn 10 ngàn binh sĩ phe đồng minh bị tử trận.

1.6

triệu du khách đã đến thủ phủ Juneau của Alaska trong năm qua. Juneau cùng hiệp hội du thuyền quốc tế vừa thoả thuận mức du khách được cập bến mỗi ngày vì chính quyền địa phương không muốn du khách đổ vào quá nhiều, gây xáo trộn, tắc nghẽn cho thành phố này.

48

tuổi, cầu thủ banh gốc Việt duy nhất từng chơi cho liên đoàn NFL nhà nghề cho đến nay là Đạt Nguyễn vừa kể lại những kỷ niệm với môn thể thao này. Theo ký giả bài báo, thể thao là môn mà hiếm có phụ huynh Việt Nam nào ủng hộ con cái, Đạt Nguyễn phải giả chữ ký cha mẹ để được chơi banh lúc ban đầu.

Hợp tác với **tre** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lãnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Trời sanh một cặp

Ông Nguyễn Văn Yên (Phó Trưởng Ban Nội Chính Trung Ương CSVN) bị mời về trụ sở công an điều tra hôm thứ Bảy ngày 2-6-2024 và bị câu lưu cho đến nay.

Ông Yên từng bị dư luận lên án khi xài đồng hồ đeo tay Patek Philippe World Time Mecca, trị giá 270,000 Mỹ kim. Ngoài ra còn có tin đồn ông Nguyễn Văn Yên cặp bồ với bà Lê Y Linh (Giám đốc Công ty Thương mại Tổng hợp Việt Tín) sống trong một biệt thự 400 m², có giá 50 tỷ VND.

Trước đó, ngày 24-5-2024, bà Lê Y Linh bị khởi tố, bắt tạm giam và thực hiện lệnh khám xét để điều tra về tội "Vi phạm quy định về quản lý, sử dụng tài sản Nhà nước gây thất thoát, lãng phí", quy định tại khoản 3 Điều 219, Bộ luật Hình sự năm 2015, liên quan trong vụ án "các sai phạm tại dự án khu đất 39-39B Bến Vân Đồn, phường 12, quận 4, TP.HCM".

Chưa biết hai vụ có liên quan hay không vì Bộ Công An CSVN chưa công bố lý do ông Yên bị bắt.

Ông Nguyễn Văn Yên (Ảnh: VNEXPRESS.NET)

Tự nguyện

Ngày 3-6-2024, Ban Tôn giáo Chính phủ CSVN thông báo ông Lê Anh Tú (tức sư Minh Tuệ - người tu khổ hạnh, khất thực dọc đất nước Việt Nam) đã "tự nguyện" dừng cuộc bộ hành. Đa số người dân trong và ngoài nước không tin vào chữ "tự nguyện" ở trên, và sự thật đã chứng minh họ đúng.

Sự thật là đám đông công an mặc thường phục đã xông vào bắt cóc sư Minh Tuệ và những người theo ông vào giữa đêm khuya. Sau đó, công an thả 72 sư thầy rải rác ở quãng đường gần 1,000 km từ Huế tới Gia Lai. Những người tu khổ hạnh không có tiền, tài sản bị coi như những kẻ nguy hiểm trốn ra từ các trại cai nghiện. Riêng sư Minh Tuệ thì biệt tích, không còn ai thấy ông nữa.

Hình ảnh cuối cùng mà người ta nhìn thấy sư Minh Tuệ trên truyền thông trong nước đó là hình ảnh một viên công an đang lần tay cho sư Minh Tuệ để làm căn cước công dân, trên người ông vẫn còn quần y phẩn tảo.

"Cúng dường online"

Ngày 3-6-2024, Bộ Công an CSVN thông báo đã phối hợp với Giáo hội Phật giáo CSVN xây dựng phần mềm điện tử có chức năng "Cúng dường online" trên hệ thống phần mềm quản lý tăng ni, Phật tử, sau khi đã thu thập đủ danh mục các chùa trên toàn quốc. Ngoài "Cúng dường online" thì ứng dụng di động này còn có các chức năng như đăng nhập vào ứng dụng thông qua tài khoản VNeID; ghi danh Phật tử; ghi danh quy y tam bảo; xem thông báo từ giáo hội...

(Ảnh: BAOMOI.COM)

Osin Huy Đức

Ngày 1-6-2024, mạng xã hội trong nước loan tin ông Trương Huy San (nhà báo có bút danh là Huy Đức, blogger có nickname là Osin) vừa bị bắt giữ, khởi tố hình sự và khám xét nơi ở. Tin đồn này xuất phát từ blogger Lê Nguyễn Hương Trà trên mạng Facebook với dòng tin ngắn "Đang khám xét nhà, bắt khẩn cấp nhà báo Huy Đức".

Đã hơn 1 tuần trôi qua, giới hữu trách tại Việt Nam chưa công bố chính thức trên truyền thông về việc ông Trương Huy San bị bắt, dấu nhân vật lừng lẫy này đã mất tích trên mạng lẫn ngoài đời.

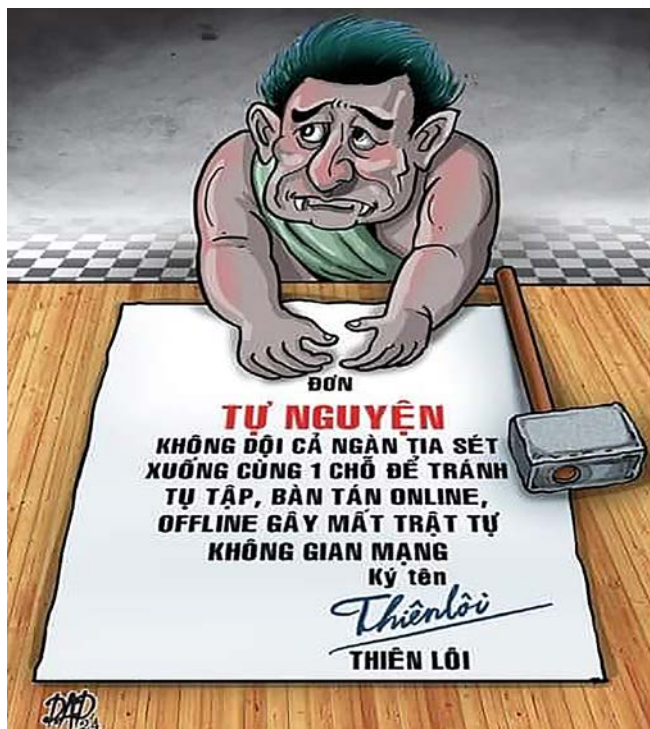

Trang cá nhân nhà báo Huy Đức cũng bị khóa sau "tin đồn" (ẢNH: FACEBOOK)

Thiên Lôi mắt lè

Sáng ngày 5-6-2024, từ 6 giờ sáng đến 9 giờ sáng, tổng cộng có hơn 10,215 cú sét đã đánh ở Hà Nội, trong đó có 7,025 cú sét dội xuống đất, số còn lại đánh trên không trung. Điều đáng tiếc là không có quan chức tham nhũng hay sù sãi quốc doanh nào bị sét đánh.

(ẢNH: FACEBOOK ĐỖ DỪNG)

Họ đổ đổ tên thừa

Hàng trăm cây xanh ở ven các con đường Sài Gòn bỗng nhiên chết khô, ông Lê Văn Tấn (trưởng Phòng công viên cây xanh, Trung tâm Quản lý hạ tầng kỹ thuật (thuộc Sở Xây dựng TP.HCM) thay mặt Sở Xây dựng TP.HCM giải thích cây xanh chết khô hàng loạt do... chịu nhiệt kém.

Ai phê duyệt những loại cây chịu nhiệt kém này để đưa vào danh sách trồng cây ở Sài Gòn rồi cho nó chết, gây thiệt hại tiền thuế dân thì không ai biết. Chỉ biết bệnh chung của CSVN là đổ thừa: chống ngập mà bị ngập thì đổ tại trời mưa, trồng cây mà cây chết thì đổ tại trời nắng.

Ông Lê Văn Tấn (ẢNH: THÀNH NHẬT TUỔI TRẺ VN)

Cái gương một chiều

Mina Dating Cafe tại quận 1, Sài Gòn quảng cáo về dịch vụ "mai mối" thông qua việc đi uống cà phê, nhưng sử dụng cách thức rất lạ.

Quán này sử dụng kính một chiều, bên nữ nhìn vào thì thấy là đang soi gương nhưng bên nam hoàn toàn có thể nhìn thấy bên nữ. Đặc biệt, ghế bên nam được đặt thấp hơn hẳn và tầm nhìn đặt đúng vào phần bikini của các bạn nữ ngồi phía bên kia. Sau khi ưng ý khách nữ nào, khách nam sẽ để lại phiếu thông tin gồm tên, tuổi, quốc tịch, cung hoàng đạo, đặc điểm, công việc... rồi nói với quán tên cô gái họ chọn. Nếu cô ấy đồng ý, sẽ được tách cặp riêng, di chuyển qua 1 căn phòng rộng 1.5 m² để "trò chuyện". Quán được nhiều khách du lịch người Tàu, người Hàn... "review" với nhiều lời lẽ khiếm nhã dành cho phụ nữ Việt Nam.

Sau khi công an kiểm tra quán, xác nhận các tố cáo là đúng, nhưng chủ quán chỉ bị phạt hành chính do không có hợp đồng lao động cho nhân viên, không có hệ thống phòng cháy chữa cháy... chứ không liên quan tới hình thức hoạt động hay cái gương một chiều của quán.

(ẢNH: FACEBOOK)

Mê tín nhưng keo kiệt

Tiền lẻ bay khắp nơi (ẢNH: DUONG PHONG/ DANTRI.COM.VN)

Từ mùng sáng 4-6-2024, trước khi khai mạc kỳ thi tuyển sinh vào lớp 10, nhiều phụ huynh đã đến trước cổng trường chuyên Võ Nguyên Giáp (tỉnh Quảng Bình) rải cả lốc tiền lẻ, rồi sì sụp khẩn vái rất phản cảm. Sau khi rải tiền lẻ trước cổng trường, các phụ huynh này tiếp tục rải tiền lẻ ra ngoài đường, bỏ vào gốc cây rồi chấp tay khẩn lạy mong con cái của họ thi đậu trường chuyên. Tuy nhiên, không học sinh nào đậu trường chuyên nhờ các "nghị thức" này, có một sự thật là học sinh ở VN đậu trường chuyên đa số nhờ cha mẹ "chạy chọt".

Ngoài ra, mệnh giá tiền lẻ bị rải khắp nơi để cầu khẩn là loại tiền giấy có mệnh giá nhỏ - 1,000 VND, quá keo kiệt với thần linh.

Cấm né

Trước việc xe ùn ùn nối đuôi nhau né trạm thu phí Điện Thắng Trung (Điện Bàn, Quảng Nam), công ty cổ phần Xây dựng công trình 545 - chủ đầu tư BOT Điện Thắng Trung đề nghị chính quyền lắp đặt bảng cấm các loại xe con, xe khách và xe tải đi vào đường né trạm thu phí, buộc tất cả xe phải vào trạm thu phí nếu không thì phải phạt.

Dẫu chính quyền Điện Bàn chưa đồng ý nhưng nhiều ngày gần đây, những đường tránh trạm thu phí cũng bị rào bít, dựng barrier hai đầu. Phạm vi cấm đường khá rộng khiến nhiều tài xế lâu nay vốn quen né trạm bằng những con đường này tỏ ra bối rối. Rất nhiều xe khi tới đầu đường, gặp phải trạm rào chắn đã phải quay đầu, xoay xở tìm hướng khác.

Đường nào cũng đóng thuế, nhưng đi đường nào không phải do người đóng thuế quyết định...

(ẢNH: TUOITRE.VN)

Cùng phe

Đúng với lời đồn trên mạng xã hội từ trước, Thượng tướng Lương Tam Quang (Ủy viên Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Công an CSVN) đã trở thành tân Bộ trưởng Bộ Công an CSVN nhiệm kỳ 2021-2026. Ngoài ra, ông Lương Tam Quang còn nhận thêm trọng trách Ủy viên Hội đồng quốc phòng và an ninh Chính phủ CSVN.

Trong suốt sự nghiệp của mình, ông Quang làm việc ở Bộ Công an CSVN, trước năm 2012, ông Lương Tam Quang còn là trợ lý Thứ trưởng Công an CSVN. Khi đó, Thứ trưởng Công an CSVN là ông Tô Lâm (Tân chủ tịch nước CSVN, cựu Bộ trưởng bộ công an CSVN).

Vì lẽ đó, nhiều người cho rằng Tô Lâm có thể là Putin thứ 2 tại Việt Nam trong thời gian tới vì toàn quyền sinh sát.

Ông Lương Tam Quang (Ảnh: HỒNG PHONG/DANTRI.COM.VN)

Ai bán xà bông?

Bà Trương Mỹ Lan (Chủ tịch Tập đoàn Vạn Thịnh Phát) vừa tiếp tục nhận thêm cáo buộc về tội chủ mưu trong việc rửa tiền, bà cùng đồng phạm chuyển qua biên giới hơn 4.5 tỷ USD một cách trái phép. Tổng số tiền được vận chuyển trái phép qua biên giới gồm 1.5 tỷ USD chuyển ra nước ngoài và hơn 3 tỷ USD chuyển về Việt Nam trái pháp luật.

Đây là vụ án được tách ra trong quá trình điều tra vụ tham ô liên quan bà Trương Mỹ Lan. Bà Lan đã bị tòa sơ thẩm TP.HCM tuyên án tử hình hôm 11-4 vừa qua về tội tham ô.

Với mức độ ảnh hưởng, quen biết và kinh doanh, chuyện bà Lan "rửa tiền" không có gì gây ngạc nhiên, điều ngạc nhiên là chưa ai biết tên kẻ bán... xà bông cho bà Lan rửa tiền, hy vọng trước án tử, bà Lan có thể "hoan hỉ" buông bỏ tên kẻ đứng sau những tội ác của bà.

Bà Trương Mỹ Lan
(Ảnh: HỮU HẠNH/TUOITRE.VN)

Hèn như CSVN

Cựu tù nhân lương tâm Đặng Thị Huệ (hay còn gọi là Huệ Như), đi tù vì phản đối các trạm thu phí giao thông đặt không đúng vị trí để thu phí (BOT bẩn) ở nhiều địa phương, trong đó có Trạm thu phí BOT Bắc Thăng Long-Nội Bài. Bà mãn hạn tù đầu năm 2023 và tuyên bố tiếp tục đấu tranh chống lại vấn nạn này.

Mới đây, bà Huệ kêu cứu vì bị công an tỉnh Thái Bình truy lùng nhiều ngày nay. Đã nhiều người ở khắp các tỉnh thành trong nước, bị công an mời, triệu tập vì cho rằng có kết bạn Facebook, bình luận trên các bài viết của Huệ Như. Nhiều người tiết lộ, họ bị lôi lên đồn làm việc và bị ép buộc hủy kết bạn Facebook với bà Huệ Như, trước sự chứng kiến của an ninh. Phía công an còn ép những người này rút tên khỏi Thỉnh nguyện thư "yêu cầu bộ *côn an* cho bà Nguyễn Thuý Hạnh về nhà chữa bệnh ung thư" mà họ đã ký tên online trên trang Facebook mang tên Huệ Như.

Hình ảnh bà Đặng Thị Huệ đi thăm tù nhân chính trị Nguyễn Thuý Hạnh (tóc ngắn hơn) tại bệnh viện K Tân Triều hôm 19-2-2024 (Ảnh: FACEBOOK)

Xe tăng & Hạnh Đầu Đà

TƯỚNG NĂNG TIẾN

Tôi may mắn được bằng hữu gửi cho cuốn băng ghi âm buổi nói chuyện (“Định Hướng Tương Lai Với Thế Hệ Tăng Sĩ Trẻ Ngày Nay”) của Thích Tuệ Sỹ, tại chùa Từ Hiếu – Huế. Khi đề cập đến sự “căng thẳng” giữa quý vị sư tăng bên Viện Hóa Đạo và nhà đương cuộc Hà Nội, về quyết định khai sinh ra Giáo Hội Phật Giáo Quốc Doanh – vào năm 1981 – Hòa Thượng có nhắc lại lời phát ngôn (rất độc đáo và thú vị) của một vị tướng lãnh trong lực lượng công an:

“Ông Mai Chí Thọ nói thế này: Các thầy chỉ có hai con đường: một là theo, hai là chống. Các thầy theo,

chúng tôi dành nhiều thứ ủng hộ các thầy. Còn các thầy chống, chúng tôi có đủ xe tăng thiết giáp. Các thầy muốn chống thì chống đi”!

Ông đại tướng (có lẽ) chỉ dọa chơi, theo thói quen của kẻ quyền thế – thế thôi – chứ cái nhà nước hiện hành ở VN không đến nỗi quân phiệt hay võ biên và thô bạo tới cỡ đó đâu. Họ thiếu gì cách “thuyết phục” (hoặc khiếp phục) “các thầy” mà đâu cần phải dùng đến súng đạn.

Hôm 3 tháng 6 năm 2024 vừa qua, RFA ái ngại loan tin:

“Một ngôi chùa của Tăng đoàn Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất (gọi

tất là Tăng đoàn) tiếp tục bị kẻ xấu hất mắm tôm trong đêm, không lâu sau lễ Phật Đản bị phá rối ở Huế... Vị sư trụ trì cho hay, họ chửi bới om sòm trước sự chứng kiến của nhiều Phật tử. Sau đó, ông còn thường xuyên nhận được lời đe dọa ‘ra đường coi chừng bị tông xe’ từ một số điện thoại di động”.

Hất mắm tôm hay vút cút vào chùa, và đe dọa xe tông – tất nhiên – không phải là chủ trương xuyên suốt và nhất quán của chính phủ hiện hành. Thường khi, nhà nước VN vẫn sử dụng những phương cách văn minh và thu phục nhân tâm hơn – thấy rõ:

- Chủ tịch nước trao Huân chương Độc lập hạng Nhất cho Giáo hội Phật giáo
- Trao tặng Huân chương Hồ Chí Minh cho 2 vị lãnh đạo Giáo hội Phật giáo
- Hòa thượng Thích Thanh Tứ được trao tặng Huân chương Hồ Chí Minh
- Thượng tọa Thích Thiện Chiếu được trao tặng Huân chương Lao động
- Truy tặng Huân chương cho Hòa thượng Thích Thế

Các thầy chỉ có hai con đường: một là theo, hai là chống. Các thầy theo, chúng tôi dành nhiều thứ ủng hộ các thầy. Còn các thầy chống, chúng tôi có đủ xe tăng thiết giáp. Các thầy muốn chống thì chống đi”! Mai Chí Thọ - Đại tướng Công An Nhân Dân

Long

- TT. Thích Chân Quang nhận danh hiệu Nhân tài đất Việt

- Thầy Thích Trúc Thái Minh Nhận Bằng Khen

- Chùa Ba Vàng nhận bằng khen của chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang

Thảo nào mà có vị thức giả nhận xét: “Sau hơn 40 năm, có thể sẽ không cần phải dùng đến xe tăng hay thiết giáp để dẹp bỏ một giáo hội. Bản thân sự suy đồi của giáo hội đó đã đập tan hình ảnh của họ trong mắt công chúng rồi”. (Trần Phương. “Khởi Điểm Suy Đồi Của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam”. Tạp Chí Luật Khoa - 05/21/2024).

Ai cũng tưởng vậy (và tui cũng vậy) nhưng không phải vậy. Tưởng vậy là tưởng năng thối. Câu văn thượng dẫn chưa kịp ráo mực thì một tu sĩ xuất hiện, bất ngờ như một vị bồ tát giáng trần, và kỳ diệu như “cơ trời” vậy:

“Trong bối cảnh nêu trên, bỗng xuất hiện Thích Minh Tuệ như ánh đuốc nhiệm màu, soi sáng căn hầm hỗn độn, mung lung u tối... Với thân hình gầy còm nhưng dẻo dai phi thường, gương mặt cháy nắng chất phác, nụ cười hiền hậu, lời nói chân thật, mộc mạc và nhất là hành trì tu tập theo Hạnh Đầu Đà đã 6 năm, Minh Tuệ hiển hiện lên là người Việt Nam, tu THẬT. Vì thế hình ảnh

“Đối với con ở đâu cũng là chùa” Thích Minh Tuệ

Minh Tuệ đã làm rung động hàng triệu con tim, lóe lên niềm tin và hy vọng vào Tam Bảo, vào những điều tốt đẹp mà người dân đang khát khao, tìm kiếm”. (Mạc Văn Trang. “Cơ Trời”. Sài Gòn Nhỏ - 04/06/24).

Ủa! Chớ “Hạnh Đầu Đà” là “pháp môn” chi và tu tập ra sao mà có thể biến một vị khát sĩ thành “một ánh đuốc nhiệm màu”, “làm rung động hàng triệu con tim” – như vậy?

Trong thông bạch của Hội Đồng Điều Hành Tăng Đoàn Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất, Tỳ kheo Thích Viên Định cho biết:

“Tu sĩ Thích Minh Tuệ là một người giữ giới luật, tu theo hạnh đầu đà của Phật dạy, không nhà không cửa, không chùa viện, am thất, rày đây, mai đó, ngày ăn một bữa, mặc y phẩn tảo, ngủ dưới gốc cây, nơi

Tranh thư pháp của Lê Sâm

đất hoang, nghĩa địa, tự do tự tại, không nơi cố định, đúng phẩm hạnh một vị tu sĩ Phật giáo, mọi người ai cũng kính phục, noi theo, công nhận đúng là một tu sĩ Phật giáo, thì còn cần gì phải theo giáo hội này, tổ chức kia cho thêm phiền phức, buộc ràng”?

Chú/Phật ơi! Tu kiểu đó thì xe tăng và thiết giáp của Đảng và Nhà Nước kể như là vô dụng? Cút đái và mắm tôm e cũng không có chỗ dùng. Bằng khen với bằng tưởng lực thì công càng quá, bỏ đầu có lọt vô cái ruột nổi cơm điện. Còn huân chương nhà nước làm sao dính (dính) vào được y phục “làm bằng những mảnh vải rách” tươm!

Hèn chi mà cả làng Ba Đình (Hà Nội) đều đứng ngồi và ăn ngủ không yên, theo ghi nhận của cư dân mạng:

- TRÀ ĐỎA: “Liệu người

Mẫu trang phục thiết kế bởi Nguyễn Khánh Chi. Ảnh và chú thích FB Nguyễn Thông

ta có thể làm gì được một người đã buông bỏ triệt để? như đám vào hư không thôi”.

- LE ANH HUNG: “Cả một hệ thống hùng mạnh với ‘cơ đồ, tiềm lực, uy tín quốc tế chưa bao giờ được như bây giờ’ mà phải sợ hãi một người chỉ có độc cái ruột nổi cơm điện trên tay, đầu trần chân đất, ngày ăn một bữa. Lạ thay và cũng kỳ diệu thay”!

- CHAU TRIEU: “Đế quốc nào cũng đánh thắng, kẻ thù nào cũng khuất phục... nhưng lại sợ một khát sĩ không tài sản không vũ khí”.

- INRA SARA: “Ông Minh Tuệ đã trôi lên. Sẽ còn nhiều ‘minh tuệ’ khác nữa – ở mọi thành phần, dưới mọi hình tướng, tình huống, cấp độ. Chắc chắn”!

Tối nước này thì phải “cất kỹ” cái ông Minh Tuệ này thôi, đúng như dự đoán của luật sư

Đặng Đình Mạnh: “Dù không hề có chủ đích, nhưng vị hành giả đã là mối đe dọa, thách thức về an ninh đối với chế độ vì khả năng hiệu triệu công chúng một cách tự nhiên, nên sự lộ diện của ông ở nơi công cộng, hoặc ở bất kỳ nơi nào công chúng biết là điều không thể được chấp nhận”.

Thế là sư Minh Tuệ bỗng biến mất tiêu khiến T.S Nguyễn Minh Diện âu lo thấy rõ: “*Đã sang ngày 6.6.2024, và chưa có bất cứ thông tin, hình ảnh, video nào xác thực Ngài Minh Tuệ hiện ra sao và đang ở đâu. Đã xuất hiện nhiều tin đồn rất lo ngại!*”

RFA cũng vội vã loan tin: “*Sư Thích Minh Tuệ mất tích: Dân biểu Hạ viện California và tổ chức quốc tế bày tỏ quan ngại.*”

Với ít nhiều chủ quan,

tôi e rằng mọi sự “quan ngại” cho sự an nguy của một vị bồ tát đều không cần thiết. Điều cần với người dân Việt thì họ đã được chứng thực và kinh nghiệm rồi: Dù ở Việt Nam có xe tăng, đại pháo, cút đất, mắc tôm, cùng đủ kiểu và đủ cỡ huân chương, nhà nước toàn trị hiện hành vẫn không ngăn được sự xuất hiện của một vị bồ tát – giữa ban ngày!

Tôi rất cảm kích sự quan ngại của tất cả mọi người về sự an nguy của TMT.

Cùng với nhiều “nhiều tin đồn lo ngại,” cũng có không ít người bày tỏ một thái độ rất an nhiên:

- MẠC VĂN TRANG: “Sứ mệnh của Minh Tuệ xuất hiện một lần trong tháng 5/2024 vậy cũng đủ”.

- DOAN THUY: “Dù

không thể tiếp tục hành trình Bắc Nam như dự kiến ban đầu nhưng Thầy Minh Tuệ đã hoàn thành xong sứ mệnh lan tỏa Chánh Pháp, thức tỉnh tâm đạo, soi rọi bản ngã và sự giả hình của mỗi người trong chúng ta bằng chính những bước chân khổ hạnh của mình”.

- NGUYỄN ĐÌNH BÓN: “Ông xuất hiện giữa đời như một tia chớp kèm tiếng sấm động đến chân tâm, như một ánh sáng của tuệ nhãn rọi nguyên hình bọn yêu ma đội lốt tu hành. Dù hôm nay ông biến mất hay sẽ xuất hiện ở một nơi nào đó thì ‘việc của ông’ đã hoàn tất.

Cá nhân tôi mạng thủy nên chỉ chợt nhớ đến bài kệ của thiền sư Hương Hải: *Nhận quá trường không, Ảnh trầm hàn thủy; Nhận vô di tích chi ý,*

Thủy vô lưu ảnh chi tâm

Con chim nhận bay qua trên không dài, bóng nó chìm ở trong nước; con chim nhận không cố ý lưu bóng trong hồ, mặt nước cũng không cố ý nắm giữ hình bóng con chim nhận. Cũng vậy, các pháp qua tâm chúng ta như bóng chim nhận, nó không cố ý lưu giữ trong tâm ta, nó đến thì ta hãy đón nhận mà không chờ đợi, không mong muốn, không trước ý, nó đi thì tâm ta lại rỗng rang, trống không. Đứng ra, tâm của ta cũng không cố ý nắm giữ các pháp ấy, nhưng tại sao chúng ta cứ ôm tham, ôm sân vào để đau khổ vậy? Ngày nào cũng bắt con “chim nhận” nhét vào tâm là sao? Như vậy là ta sống sai với định luật của nhiên giới, sai với định luật của tâm giới.

TNT

Baotree

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẶT
TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY , [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://BAOTREONLINE.COM)

TPB TRẦN NGỌC VINH

Sinh năm 1955

Số quân 55/782.090. Binh 2.

ĐƠN VỊ: Đại đội 1, Tiểu đoàn 511 - Địa Phương Quân thuộc TK Định Tường. Bị thương cụt chân phải tháng 6/1974. Bị tai biến nằm một chỗ từ năm 2019, không nói chuyện được, tiểu tiện không biết, chỉ uống sữa. Hoàn cảnh hiện rất nghèo khổ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Trần Ngọc Vinh

ĐỊA CHỈ: **Số 13 tổ 1, ấp Tân Thuận, xã Xuân Đông, huyện Chợ Gạo tỉnh Tiền Giang.**

ĐIỆN THOẠI: **032 894 9497**
hoặc **033 5542 078**

TPB HÀ HỮU SANH

Sinh năm 1943

Số quân 63/515.647. Binh 1

ĐƠN VỊ: Đại đội 2, TĐ 44 Biệt Động Quân. Bị thương cụt chân trái, gãy liệt chân phải ngày 6/7/1972 tại quận Mộc Hóa, Định Tường.

Hoàn cảnh sống rất khó khăn, bị tai biến từ năm 2018 và nhiều thứ bệnh già, cần được giúp đỡ để mua khám và chữa trị.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Hà Hữu Sanh

ĐỊA CHỈ: **số 717 tập đoàn 3, ấp An Lợi, xã Thạnh Phú, huyện Cờ Đỏ, Thành phố Cần Thơ.**

ĐIỆN THOẠI: con dâu: **034 841 2315** hoặc **098 776 0517**

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

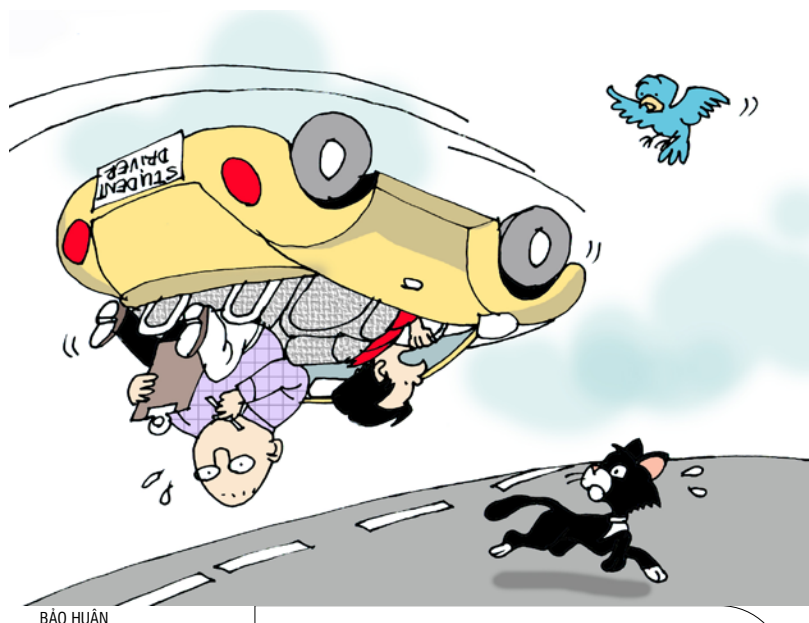
<https://baotreravot.com>

căng thẳng

Một ông xanh lét, về mệt mỏi đến gặp bác sĩ:

- Bác sĩ ạ. Vào những kỳ thi bằng lái xe lúc nào tôi cũng căng thẳng cực độ ...
- Không sao. Cuối cùng rồi đậu thôi mà.
- Không. Tôi là giám khảo.

TU CHÂNH VỎ (lược lặt)

BẢO HUÂN

tăng trưởng

Hai bạn cũ gặp nhau, một người hỏi bạn là người có đam mê viết lách:

- Ôi. Tuấn. Khỏe không. Tác phẩm dạo này sao rồi?
- Bận lắm. Sang năm độc giả của tao sẽ tăng gấp đôi mà ỳ ẹ.
- Báo đăng tin à?
- Không. Vợ tao thông báo. Cô ấy đang mang thai.

TIẾN LAM (email)

BẢO HUÂN

chân thật

Sau bữa đánh golf đừ địch, Tom ghé siêu thị đón vợ. Anh lái chệnh choạng xem tông vào chiếc xe ngược chiều trong gang tấc. Thở phào, Tom lên tiếng:

- Anh xin lỗi em nhé! Đáng lý ra anh không nên lái xe cẩu thả như vậy. Nhất là trong xe có một thứ vô cùng quý giá với cuộc đời anh...
- Lần đầu tiên em mới nghe anh nói với em một câu ngọt ngào như vậy đó.
- Anh đâu nói em. Anh nói đến bộ golf mới mua trong cốp xe mà!

HẢI LONG (lược lặt)